

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.
Kiadja:

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Szent Pál mint sovíniszta.

Budapest, június 1.

(v.) A magyar lélek úgy van Istentől megteremtve, hogy nem veszi be a monopóliumot. Beléje törődik valahogy, ha a törvény ellenállhatatlan kényszere szorítja rá, de boldog, ha alkalomadtán kijátszhatja. A szüz dohány nem azért izlik jobban a magyarnak, mintha jobb volna, hanem mert füstjének bodrai közé a magyar fantázia odaképzeli a becsapott finánc bosszankodó ábrázatát. Vízaknán pedig, ahol a só szabadon terem a föld színén, magam láttam magyar embert, aki nem röstelt leguggolni s egy csipetnyi só fűszedni, mikor az őt álló finánc éppen másfelé tekintett. Akármilyen keveske a szüz dohányból és szüz sóból jól esik a magyar léleknek, amely üsdőktől fogva tele van csak nehezen fékezhető, de egészen soha ki nem irtható tiltakozással a monopólium ellen.

A dohány és a só monopóliumán kívül egy harmadik is kísért egy idő óta közéletünkben: a fajszeretet monopóliuma. Van egy tiszteltreméltó laptársunk, mely rendkívüli hévvel és szívóssággal gyakorolja azt. Dithirambusokat dalol időről-időre — nem a sovínizmusról, hanem a *saját maga sovínizmusáról*. Sovíniszta — szerinte — nem lehet mindenki, az igazi sovínizmushoz csak ő egymaga tud, a mások sovínizmusát hazugnak mondja, vagy kontárnak. Most pünkösdi táján megszálta a szentlélek e laptársunkat s egy nagyon bőbeszédű manifesztációban valahára megismerkedhettünk a monopóliumos fajszeretet egész tartalmával. Az utólérhetetlen, az utánozhatatlan, az őseredetű, a tizenhárompróbas, az egyedül valódi sovínizmus szint vallott tehát. Megtudhatjuk hát, miben és mennyivel különb a kiválasztottak sovínizmusa azokénál, akik —

mint jómagunk — csak közönséges, gyarlandó, anyaszülte halandók vagyunk. Ez a monopóliumos sovínizmus, óvatosan bár, de félre nem ismerhetően bizonyos felekezeti jelleggel visel. Eldicsékszik vele, hogy össze akar foglalni e hazában mindeneket, de megfelelkezvén magáról, ugyanitt egy oldalvágással odasuhint azokra, akik — szószerint idézünk — „velünk és általunk élnek, el is tudnak jutni a magyar névig, de nem a magyar nyelvig és érzésig.”

Ugyan kérem, kiket méltóztatik érteni? De kertesés nélkül, őszintén tessék válaszolni. Az idézett mondat körülír valamit. Mit takar hát az a körülírás? Ej, ne faggatózzunk, hanem beszéljünk magyarul. A fajszeretet monopólistáinak ez a célzása nyilvánvalóan a zsidó vallású magyarokról szól. A pünkösdi manifesztáció ugyanis a nemzetiségeket *közzöttünk* élőknek mondja. Az a szellemes és kedves formula tehát, amely a *velünk* és *általunk* élőklet emlegeti, csakis a zsidóságra vonatkozhatik, ami kitűnik egyébként abból a vadóló magyarázatból, vagy magyarázó vádból is, hogy az így körülírottak a magyar nevet felveszik ugyan, de a magyar érzést és nyelvet nem. Ezt megállapítván, a kérdések egész sorozata tolu pennánk alá. *Magyar sovínizmus-e az, mely a nemzetünk ellen áskálódó idegen fajokkal csinján bánik, de egy rohamosan asszimilálódó felekezettel eldob magától? Magyar sovínizmus-e az, mely egyfelől egy magyarul gondolkodó, tagjainak nevében is magyarosodó felekezettel kirekeszt a nemzeti egységből, holott másfelől a nemzetiségeket, noha idegen nyelvűkhöz fanatikusan ragaszkodnak, gondolkodásukban idegen mivoltukat megörzök s erőszakkal sem volnának rászoríthatók még a névmagyarosításra sem, nem kívánja*

a magyar nemzetbe beolvastani? Mert tessék jól megfigyelni: azt az egységet, „amelynél minden rész egyforma“, a fajszeretet monopólistái hamis egységnek mondják. Az igazi egységet szerintük az, amely „*változatokat*“ mutat s amelyben az összhang „*az alkotórészek különülséből áll elő*“. A monopólium nyelvről magyarra átfordítva, mit jelent ez? Azt, hogy maradjon rácnak a rác, oláhnak az oláh, tótnak a tót és száznak a szász: így keletkezik az *igazi* egység. De ha a zsidó megmagyarosítja a nevét s gondolkodásában és érzésében magyarrá válik, vagyis ha a rész tökéletesen egyforma lesz az egészszel, akkor az így létrejövő egység hamis. Becsületes, őszinte, csürést nem ismerő magyar nyelven így fest az a hires sovínizmus. És itt eljutottunk egy újabb kérdéshez. Ha feltehető, hogy valaki, akit azelőtt Kremsernek híttak, tősgyökeres magyarrá lehetett minden ízében, arról a másik valakiről, akinek azelőtt Weisz volt a neve, mért akarják elhitetni, hogy gondolkodásában és érzésében magyarrá nem lehet soha? És hadd vessünk fel még egy kérdést. Néhány esztendővel ezelőtt halt meg egy osztrák államférfi, aki lenézte a magyart, utálta nyelvünket s ahol csak tehette, megnyírálta nemzeti jogainkat és visszaszorította államiságunkat. Ezt az embert gróf *Kalmoky* Gusztávnak hívták. *Székel*y volt a neve, *székel*y a származása, s gyűlölte mégis a magyart. De hivatkozhatunk élő példára is. A cseh feudális nagybirtokoságnak, amely a legadázbabb harcot folytatja a magyar nemzet ellen, ott szerepel a törzskarában egy *Pálffy* gróf. Magyar nevű, magyar eredetű főúr, mégis ellenünk tör. A fajszeretet monopólistái sohse vetették e főurak szemére, hogy elszakadtak hazájuktól, ellenségeivé lettek nemzetüknek.

TÁRCA.

A magyar ifjúsághoz.

Irta: Szabolcska Mihály.

Reszketek érted hazám ifjúsága.
Nem vagy te hitvány, nem lehetsz te gyáva,
Holott a mivel illetnek, a vád
Gyalázatképpen ezt sütné reád!

Eddig ez a szó: magyar, azt jelenti,
Hogy a szabadság szent, ne bántsa senki!
S meg nem becsülvén örökségedet,
Te most ez ellen emelnél kezét?

Reszketek érted hazám ifjúsága.
Öltözz te fénybe, fénylő napsugárba,
Mint a hogy tették: apád, nagypapád,
Nem illik a sötétség meze rád.

Az a hír rólad, hogy cenkűl, butául
Mérnéd az embert hitágazatárul.
S én messze tőled, de mégis veled:
Önnömagadtól — sírván — védelek!

Am féld az Istent és higj benne szépen,
Mint minden bölcseségnek kezdetében.
De gyűlölködvén: Ó nem lesz veled,
Mert ez az Isten örök Szeretet!

Ott állj elő, versenyre abba' lobbanj,
Hogy ezt a hazát ki szereti jobban.
Ezer baj közt sír szegény nemzetünk,
S ha benned sem, kibem remélhetünk?

En pap vagyok, de nekem Magyarország
Drágább, mint akár maga a meyerszág.
Ha szolga lesz, vagy elvész nemzetem:
Az örök üdvösség is mit nekem?!

... Reszketek érted, hazám ifjúsága.
Öltözz te fénybe, fénylő napsugárba,
Mint a hogy tették: apád, nagypapád,
Nem illik a sötétség meze rád!

Szerelem.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: Thury Zoltán.

A szomszéd beizent, hogy mikor leszek otthon. Szeretne velem beszélni. — A cseléd, aki az izenetet hozta, nagyokat fujt és gunyosan mosolygott. — En is mondtam neki, — monda — hogy a nagyságos ur reggel megy a kávéházba, este a szerkesztőségbe s aztán mindig itt van, hát csak jöjjön.

— Hát jöjjön.

A lány kiment s azzal jött vissza, hogy a szomszéd már nincs künn. Várt egy darabig s aztán, míg én öltözködtem, mig bejehetett hozzám a lány, elment. Hát annál jobb. A pesti szomszédjáról, mint hogy szöveget ver a falba. Az hallszik belőle. Némelyik szenvedélylyel üti a szöveget, majd széthasad a fejem. Kop, kop, — belenyillal az agyamba — s aztán azon kívül semmi érintkezés. Azaz hogy a multkor a másik szomszéd átküldött hozzánk varrógépért. Két napra kérte, s aztán vissza is küldte — és én nem tudom, hogy hogy hívják. Azt hiszem,

hogy Blum, de az is megeshetik, hogy Grün. Valami egytagu szó és idegon. Es vasalót is szokás kölcsönkérni, de mindezt a cselédek intézik. Ez a cseléd meg a szomszéd cseléd s a pesti ember ilyenkor sunyi módon benn ül a vackában.

— Hát — mondom — elment a szomszéd.
A lány, mintha kissé megkönnyebbülve jelentette volna, hogy elment, s mig kiment, a gyerekekre lármázott:

— Bözsike, ne mászszon a fotelre. Deske, mit akar a hajtáve!

Aztán én a kávéházba mentem. A viselő szemüvegem helyébe kipakoltam a másikat, amivel olvasni szoktam, elhelyezkedtem, amennyiben a botom és a kalapom számára is helyet kerestem. Az újságok közül kihuztam azt, amibe én is irok, vizet ittam, szóval hozzakezdtam a reggelihez. Egyszer csak jön a pincér s azt kérdi, hogy itt vagyok-e. Bodor ur kérdi a számszékítől. — Igen, igen, hát hol lennék, persze hogy itt vagyok, hanem a kifli nem ropoz. Mintha sületlen lenne. Nem gondolja... Miska, maga folyton a vendégek ellen áskálódik. Teszem fel, hát miért kellett magának besugni a kávésnének, hogy én tegnap azt mondtam, hogy piszkos a szalvéta. Ha magának mondom, hát tartsa magának. Ki az a Bodor ur? — Vendég, hát az is polgári állás már. Hát itt vagyok, hát persze, hogy itt vagyok.

Egy kis negyedóra se telt bele és megérkezett Bodor ur. Igen, igen csinos fiatal ember. Kis fekete bajusza volt, fölfelé fésült, katonás kefehája és a füle mellett kis, csinosan lenyírált szakállja. Ami különösen meglepett benne, az a hangja volt. Egy kicsit hízlgő, egy kicsit édes, de a mellett férfias s itt-ott majdnem olyan erőteljes, hogy utána kellett kutatnom, hogy vajjon nem akar-e nagy pózt csapni nekem, szegény eszű embernek, aki korán házasodtam, sok gyermekkel vesződöm s az ilyen urak előtt komikus boldog

A sovinizmus szent nevében ilyen gáncscsal a magyarság főrangú ereteiket nem illették soha. Azt ellenben igen is megseleksi a monopóliumos fajszeret, hogy kétségbe vonja a magyar mivoltát egy Kiss Józsefnek, akinek halántékára a magyar nemzet hálája font babért, egy Bihari Sándornak, akinek magyar ecsetjéből a magyar népelet zamatos erejű típusait csalja ki a nemzeti lelkesedés, egy Fayer Lászlónak, aki magyar mélységgel miveli a magyar jogtudományt, egy Róna Józsefnek, akinek szobrai ércben és márványban hirdetik a magyarosn szépet, a nemzeti elemnek a művészi képzelet világában való diadalát. Ezek *velünk és általunk* élnek, tehát kitartottjai, parazitái a magyar nemzetnek. Ha ők beolvadtak a nemzetbe, ez nem nyeresége az egységnek, hanem meghamisítása. De a magyarfaló Kálnoky és a magyarfaló Pálffy kegyelmet kapnak a monopóliumos fajszeretettől. *Magyar-e hát ez a sovinizmus?*

Most pedig rátérünk Szent Pálra. A pünkösdi cikk ugyanis Rómát emlegeti, mint az egészséges sovinizmus kuforrását. Emlékeztet rá, hogy rómainak lenni, hasznat, hatalmat, jogot, erőt és dicsőséget jelentett. Ilyen rómaiságot akar a monopóliumos fajszeret a magyarba nevelni; s idézi Szent Pált, aki mikor a poroszok megkötözték volna, e büszke szóval igazolta magát: *civis romanus sum*. Bölc ember volt Szent Pál. Az *Apostolok Cselekedeti*, a kereszténység lelki kardjának ez a gyönyörű krónikája, nagyon találóan jellemzi e nagy férfit, aki valóságára nézve zsidó, honpolgári kötelek néve római vala. Mikor az ellene lázongó zsidókat akarta megbékíteni, akkor így szólt Szent Pál: „Atyámfiai, én césarábeli zsidó vagyok, vér a ti véretekéből.” Mikor pedig a római hadnagy csupán a zsidót látván benne s e zsidóban nem sejtve a rómain, meg akarta kötni, akkor vágta oda büszkén és — okosan: „római polgár vagyok.”

Beh jól járt Szent Pál, hogy egy római hadnaggyal akadt dolga, nem pedig a mi monopóliumos sovinizstáinkkal. A római hadnagy lojalis ember volt s tehát jóhiszemű a jóhiszeműekkel szemben. Aki előtte eldicsekedt a római voltával, annak szívesen hitt, nem rugta el magától, nem fogta rá, hogy idegen.

ember lehetek. — Ott tőtyög a gyerekekkel, cibáltja magát, a fejére másznak, pedig hát a multkor is az egyiknek piszkos volt az orra... — Bizonyosan így beszélnek mirőlünk legénykörökben, de hát — ugy-e apák? — majd csak elviseljük.

Bodor ur azon kezdte, hogy végtelenül kellemetlen neki az egész história. — El is felejtettem megmondani, hogy Bodor ur a szomszéd. Nem az, aki a szöveget veri, hanem a másik. — Tehát: hogy nagyon kellemetlen neki ez a dolog. — Es itt átadom neki a szót.

— Mert kérem szépen, ha én direkt a rendőrséghez megyek, hát azzal kellemetlenséget szerzek uraságodnak. Gondoltam, hogy talán így békességesen elintézhethük az ügyet. A nagyságának akartam inkább szállani, mert az asszonyok az ilyesmit jobban el tudják végezni, hanem attól félttem, hogy tolaodásnak tetszik venni. Végre is az ember igyekszik minél kevésbé terhére lenni a szomszédnak. Pedig hát leginkább a nagysága mondhatta volna a lánynak, hogy: Céci, Céci, az már mégse járja, hogy maga itt a szomszéd urat moleztálja. Tetszik tudni, asszonytól egészen másképpen is veszi föl a dolgot az ilyen leány. Mégis hát egy a nemük, értik egymást. Egyik is ismeri a férfit, a másik is — és habár különféle bransokba is kerültek az életkörülmények folytán.

— De hát kérem, miről van szó?

— Kérem szépen, a dolog úgy áll, hogy bizonyos tekintetben csinos embernek vagyok mondható. Nekem kérem egy asszony ide vagy oda. Fűtyentek nekik. Nem azért mondom, mintha tulbeesülném magam, hanem hát így van és végre is én erről nem tehetek. A csinos ifjak mégis előbbrevalók és ha az ember ápolja kissé

Ellenben a mi monopolistáink így szölkak volna Szent Pálhoz:

— Micsoda? Te rómainak mered magadat mondani? Hiszen zsidó vagy! Sőt a Paulus nevet is csak az imént vetted fel. A minap még *Saulus* volt a neved. Tudd meg, zsidó, hogy te eljuthatsz a római *névig*, de a római nyelvig és érzésig sohasem. Bilincse verlek hát, zsidó, nemcsak azért, mert lázong ellened a magad fajtája, hanem azért is, mert közibénk akartál tolaodni.

Igy szölkak volna Szent Pálhoz a magyar sovinizmus monopolistái.

Mi ellenben tanuljunk igazi sovinizmust Szent Páltól és a régi Rómától. Szent Páltól tanuljuk meg azt, hogy a felekezeti hovatartozás nem csorbíthatja a nemzeti jelleget. A régi Rómától pedig tanuljuk meg, hogy világhódító erőre csak olyan nemzet tud szert fenni, mely *keblére fogadja és szerető elszántsággal oltalmazza meg a beléje olvadókat.*

BELFÖLD.

A miniszterelnök Bécsben. Széll Kálmán miniszterelnök, kit a király tegnapelőtt hosszabb kihallgatáson fogadott, ugyanaznap és ma dr. Koerber osztrák miniszterelnök látogatását fogadta. Tegnap báró *Aehrenthal*, a pétervári osztrák-magyar nagykövet tett látogatást Széll Kálmán miniszterelnöknél.

Az állami elemi iskolákról. A közoktatásügyi miniszter május 21-iki rendeletével az állami elemi iskolák gondnoksága, tanítói és igazgató-tanítói számára új utasítást adott ki. Az új utasítás felöleli azokat a tapasztalatokat, amelyeket a közoktatásügyi kormány az állami népiskolák háromtizedes fönnállása alatt szerzett és kodifikálja az állami népiskolák anyagi és szellemi ügyeire vonatkozó törvényes intézkedéseket és rendeleteket, továbbá azokat a reformokat, amelyeket *Wlassics* Gyula léptetett életbe. Kiváló gondot iordit az utasítás arra, hogy a társadalom, a szülői ház és az iskola között a kapcsolat ápolassék. Az utasítás vezérő eszméje az, hogy a gondnokságok az állami elemi népiskolák külső, anyagi ügyeit, az iskolázás törvényszerű keresztülvitelét, az iskolai rendtartás ellenőrzését végezzék, míg az iskola szellemi ügyeit, tanulmányi rendjét, szölkak a beléletét a tanító, a tanítótestület, az igazgató-tanító, a tanfelügyelő teljes felelőssége és ellenőrzése mellett vezesse. Ekkép egy részről a munka helyes megosztása, másrészt az egyéni felelősség kimondása s a szakszerűség biztosítása által az állami iskolák adminisztrációjának

lényeges javulását és az iskola belső fejlődésének fellendülését bizton lehet remélni. A gondnokságok kinevezését az utasítás a központi adminisztráció egyszerűsítése céljából a főispánokra bizza, akik e jogukat a tanfelügyelő javaslata alapján gyakorolják. A gondnokságoknak a községi, kör- vagy járási orvos hivatalából tagja. Az utasítás a gazdasági ismétől iskolák ügyrendjét, tanulmányi vezetését részletesen szabályozza. Az állami elemi iskolai rendtartásról szölkak második rész az állami elemi népiskolák célját ekként tüzi ki: *hazafias, vallásos, erkölcsös és értelmes honpolgárokat kell nevelni és e tekintetben a más jellegű népiskoláknak követendő példaképpül kell szölkálni!*

A tanítók jogviszonyát, a tananyag beosztását, a tanítás módszerét és a tantestületek működését szabályozza még az utasítás, amely a legszükségesebb rendeleteket és munkákat is közli.

Széll Tálmán üdvözlése. Széll Kálmán miniszterelnök a legutóbbi napokban a következő üdvözlő táviratokat kapta:

Felső-Vissó. A vissói szabadelvűpárt ma tartott értekezleten dr. Nagy Ferenc államtitkár urat egyhangulag nagy lelkesedéssel képviselőjéül jelölte. Ez alkalommal a párt nevében nagyméltóságodat legmélyebb ragaszkodásunk és bizalmunk nyilvánítása mellett mély tisztelettel üdvözlöjtük. *Jura* János elnök, *Ferenczy* János jegyző.

Mohács. A mohácsi választókerület szabadelvűpártja mai megalakulása alkalmából nagyméltóságodat lelkesedéssel üdvözlöi. Kívánja, hogy nagyméltóságodat, a magyar kormány feje és a szabadelvűpárt bölcs vezére, a liberális eszmék dicső zászlóját még sokáig diadalmasan lobogtassa. *Margitai* Péter pártelnök, dr. *Bernáth* Samu jegyző.

Borosjenő. A borosjenői választókerület közönsége képviselőjének, báró *Solymossy* Lajosnak beszámolója alkalmából örömmel üdvözlöi nagyméltóságodat és kívánja, hogy hazafias működésében az ország oszlatlan támogatása és az ég áldása kísérelje. *Barkassy* Kálmán pártelnök.

Sásd. A szabadelvűpárt a sásdi választókerületben mai napon megalakult és az alkalomból a nagyméltóságodat kormányzatába helyezett bizalom hatása alatt lelkesedéssel küldi nagyméltóságodnak hódolatteljes üdvözlését. A párt nevében *Halvax* József pártelnök.

Pécsvárad. A pécsvárad választókerület szabadelvűpárti polgárai mai napon tartott szervezkedő és alakuló gyűlésük alkalmából nagyméltóságodat, akinek edes hazának javát célzó programját sajátjuknak vallják; akinek zászlaját híven és kitartással követik, és akinek zászlaja és programja mellett a legközelebbi jövőben győzni remélnék, nagyrabecsülsük, feltétlen bizalmuk és őszinte ragaszkodásuk kifejezése mellett üdvözlöik. — A párt nevében: *Gallos* Ede pártelnök.

Kossuth Ferenc Tordán. A tordai függetlenségi és 48-as-kr meghívására *Kossuth* Ferenc a függetlenségi párt elnöke, ma Tordára utazott több függetlenségi képviselő társaságában és holnap részt vesz a függetlenségi kör zászlószentelési ünnepélyén.

magát, hát annál kapósabb. Persze az ilyesmivel nem tördök az ember, de ha mégis így van, hát az néha kellemes, néha nem. A jelen esetben például... Kérem én a számszéknel is hivatalnok vagyok. Nem valami nagy állásban, de mégis, ha az ember már bejut a státusba, az is valami. Elég az, hogy hát festegetek is. Tetszik tudni, jönnek hozzám lányok meg asszonyok... Egy az, hogy hát dizingvált ember lévén, hát hozzám jöhetnek, meg hát szívesen is jönnek, mert én ugyan szerény állásban vagyok a számszéknel, de elegancia dolgában nem hagyom magam. Szóval: — jönnek és én festegetek, kérem. Néha tájképeket, meg esendéleteket. Különösen ezt szeretem. Sok barokot, nagy barokotak négy beledugva szállólevélbe... Hanem hát asszonyok jönnek, meg lányok és a eseléd, a Céci, amint nevezni méltózták, meg állítja őket és gyálazza... őket, hogy eéda meg beestelen személy, meg nem tudom micsoda... Hát az ember ezt nem tärheti...

— Persze, persze... Borzasztó.

— Annaira borzasztó, hogy a feleségem...

Igen, feleségem is van. Most válnok. Itt kell egy írás, ott kell egy írás, hát följár hozzám. Kérem, olyan asszony az, hogy utána lehet ám nézni. A esipője, finom, vékony esipője van s nagy, egy kicsit bodros szöke haja... Hát nem utána kiabált a eseléd, hogy majd lesz itt valami. Meg hogy összetörri a csontját. És kérem, ahogy nézett az a lány, hát annak a szeméből minden rosszat ki lehet olvasni. Az egy bestia, kérem, és én mint festő nagyon kellemetlen helyzetben vagyok. Végre is hozzám sokan jönnek és hát én így festegetek itt-ott... És az az ember vagyok, kérem, aki nagyon szépen etalálja a portrét. Mellkép, térdkép, nekem mindegy, én, kérem,

olyan szépen megcsinálom, hogy abban hiba nem esik... Hanem hát, kérem, hogy elfogja a folyosón a klienturámat az a lány, hát azt mégse tärhetem.

— Igaz, igaz...

— No hát, tessék valamit csinálni.

— Otthon elővettem a lányt.

— Nézze fiam, — mondtam neki — ez csak még se járja. — Maga tönkreteszi az én életemet. Amint én elkezdék egy szomszédokkal háboruszkodni, akkor vége a nyugalmamnak. Huzza össze magát. Mi köze van magának ahhoz a fiatal emberhez...

A lány beleszóltott, de úgy, hogy nem is tudta, hogy mit beszél.

— Istenem, istenem...

— Mit akar maga? Végre is maga egy töt fruska. Szegény, rongyos leány, aki most kezd egy kicsit efelejteni azt a nyomorúságot, amikor idejött. Fityegett magán minden szoknya, amikor beállott mihozzánk a konyhába. Hát mit akar, mit akar. — Végre már dühbe jöttem és kiabálva követeltem valamit válaszárt.

— A szomszéd ur azt teszi, amit akar. Hogy ki jön hozzá, vagy ki megy el tőle, ahhoz magának semmi köze. Ha maga akármit mond, azt én mondom. Hozzám jönnek panaszra. Hát legyen ennek az ostobaságnak vége. Értette...

A lány összeguggbaszkodva állott előttem és nyögött.

— Istenem, istenem...

Kiment s hallottam, hogy a konyhában jajgat.

— Jaj, jaj drága édeském, Istenkém nézz rám. Vesd ide a pillantásodat.

Az Én Ujságom.

A legjobb képes gyermek-hefílap, a gyermekek legkedvesebb szórakoztatója. Minden szám tele mesével, vassal, képpel. Szerkesztő: **Pósa Lajos.** Ngyedévre 2 kor. Kiadóhivatal: Budapest, Andrassy-ut 10.

A szabadelvűpárt Nógrádban. Mint egy balassagyarmati távirat jelenti, a nógrádmegyei szabadelvűpárt tegnap délután nagygyűlést tartott, hogy a közelgő választások alkalmából szervezkedjék. Megjelent a gyűlésen Török Zoltán főispán is, akít hoszantartó lelkes éljenzessel fogadtak. Előnké gróf Degenfeld Lajost, jegyzőkké ifj. dr. Fáy Albert megyei aljegyzőt és Balás Kornél főispáni titkárt választották meg.

Sreter Alfréd az ülés folyamán azt indítványozta, hogy az országos szabadelvűpárt vezéreit táviratilag üdvözöljék. Az indítványt nagy lelkesedéssel elfogadták. Török Zoltán főispán a központi pártot, illetve annak elnökét, Podmaniczky Frigyes bárót is üdvözölni óhajtja. Ezt az indítványt is lelkesedéssel elfogadták.

Gróf Forgách Antal üdvözli Török Zoltán főispánt, mi az egész gyűlekezeten óriási lelkesedést kelt. Asbóth János Széll Kálmánt, mint Deák Ferenc politikájának örökösét élteti.

Török Zoltán főispán megköszöni az ovációt és örömet fejezi ki a fölött, hogy a megyei bizottsági tagok legnagyobb részét a szabadelvűpárt zászlaja alatt látja.

Gróf Degenfeld Lajos indítványára a nagygyűlés Szontágh Pál volt elnököt tiszteletbeli elnökévé választotta.

Erre felolvasták a pártnak a végrehajtóbizottság által elkészített szervezeti szabályait és teljes szövegükben elfogadták.

Választókerületi elnökékké választották: Szilárdy Ödön a főlelki kerületbe; id. Fáy Albert a b-gyarmati kerületbe elnöké, Fannay Ignác városi elnöké, Balás József, vidéki elnöké, a losonci kerületbe elnök gróf Forgách János, városi elnök Kovács Ferenc, vidéki elnök Székely Barna; a sziráki kerületbe elnök gróf Degenfeld Lajos, alelnök Plachy Gyula; a szécsényi kerületbe elnök dr. Pulszky Agost; a nógrádi kerületbe elnök Laszkary Gyula.

A nagygyűlés határozata folytán Széll Kálmán miniszterelnöknek a következő táviratot küldték:

Nagyreményteliséggel átal inagurált kiengyelítő, békés, az összes erőtevényeket eszményibb célokban egyesítő politikai irányzatnak hatása alatt Nógrádmegye szabadelvűpártja mai napon újabb szervezkedést. Fokozott önbizalommal, törhetlen hittel a szabadelvű eszmék erejében és határtalan lelkesedéssel a jövő nagy feladatai iránt, mi is készséggel és férfias ösztönzettel kívánunk csatlakozni Nagyméltóságod személtésére iránt országteret lelkiesen tapasztalható bizalomnak, ragaszkodásnak megnyilvánulásához és újjáalakulásuk ez ünneplés pillanatában mindannyian együtt érezve adunk kifejezést ama hön szeretett óhajunknak, vajha Nagyméltóságod és a vezetése alatt álló miniszterium eszűségét nem ismerve, hazánk javára még hosszú időn át áldásdus tevékenységet fejtené ki.

Báró Podmaniczky Frigyeshez, a szabadelvűpárt elnökéhez a következő sürgönyt küldték:

A nógrádmegyei szabadelvűpárt mai újraszervezése alkalmából Nagyméltóságod szinte lelkesedéssel üdvözli és az országos szabadelvűpárthoz való bizalmának és mély ragaszkodásának ad kifejezést. Gróf Degenfeld Lajos pártelnök.

A nógrádmegyei szabadelvűpárt ez üdvözölő táviratára báró Podmaniczky Frigyes a következő távirattal válaszolt:

„Az országos szabadelvűpárt nevében, mint annak elnöke, szívöböl lakadó öszinte köszönetet mondok a megyei szabadelvűpárt hazafias, öniudatos bizalmi nyilatkozata alkalmából.“

Kállay a magyar delegációban.

Budapest, június 1.

Ma délelött a magyar delegációnak két albizottság ült össze tanácskozássra: a zárszámadási és azután az egyesült négyes albizottság. Ez utóbbinak ülésén Kállay Béni közös pénzügyminiszter az idén is világos és áttekinthető képet adott a megszállott tartományok helyzetéről. A magyar kereskedők boszniai kirándulása különösen aktuális tette azt a kérdést, mit várhat a magyar kereskedelem Boszniában és Kállay erről is megnyugtatóan nyilatkozott.

A megszállott tartományok.

A magyar delegáció négyes egyesült albizottsága ma délelött tízenegy órakor Szilágyi Dezső elnöke alatt ülést tartott, amelyen a megszállott területen levő parancsnokságok, hadsapatok és intézetek rendkívüli szükségleteit tárgyalták. Jelen voltak a közös miniszterek részéről: Kállay Béni közös pénzügyminiszter, Krieghammer Ödön közös hadügyminiszter és a szakelőadó; a magyar kormány részéről: Széll Kálmán miniszterelnök és gróf Széchényi Gyula, ő felsége személye körüli miniszter.

Szilágyi Dezső elnök az ülést megnyitván, Munnich Aurél előadó előadja, hogy a rendkívüli szükséglet (7.747.000 korona) összesen 65.000 koronával több, mint az előző évben. A költségvetés alapján szolgálat létszám mindössze két havidajással, két altiszttel és két katonával kevesedett. A közös pénzügyminiszter ezután is rendelkezésére bocsátotta az országos bizottságnak Bosnyákország és Hercegovina közigazgatásának költségvetését, amelyből azon örövendés eredményt tapasztalható, hogy nemcsak Bosnyákország és Hercegovina közigazgatási költségei nyerne az ottani

bevételekből teljes fedezetet, hanem ezáltal a költségvetésben még többlet is mutatkozik és hogy a megszállott tartományok közigazgatási, közigazdasági és kulturális viszonyai fokozatos haladást tüntetnek föl. Kéri mindezek alapján előadó az albizottságot, hogy ezen rendkívüli szükségelőirányzatot általaínesságban a részletes tárgyalás alapjául fogadja el és hozza javaslatba az országos bizottságnak, hogy a Bosnyákország és Hercegovina kormányzásával megbízott Kállay Béni közös pénzügyminiszternek határozatilag elismerését fejezze ki.

Az albizottság az előadó javaslatához egész terjedelmében észrevétel nélkül hozzájárult és a részletes tárgyalás folyamán az I. címet Munnich Aurél előadó; a II. címet (természeti ellátás és legénységi közértekezés), valamint a VII. címet (ruházat és ágyneműk) Miklós Ödön, mint az élelmezési szűkebb albizottság előadójának indoklása és ismeretése alapján észrevétel nélkül megszavazta.

A rendkívüli szükséglet elintézése után Szilágyi Dezső kérdést intéz a közös pénzügyminiszterhez Bosznia és Hercegovina állapota és különösen az iránt, hogy miképpen áll Magyarországnak ipari és kereskedelmi összeköttetése Boszniával?

Kállay Béni közös pénzügyminiszter: Midőn Bosznia és Hercegovina kormányzatát átvette az okkupációs hitel (1883. évben) 17.976.000 koronát tett. Most 7.367.000 koronát tesz. Apadt tehát 10 millióval. Ezt az által lehetett elérni, hogy a megszállott tartományokban elhelyezett csapatok létszámát, egyfelől, mert a biztonsági viszonyok javultak, másfelől pedig, mert Bosznia és Hercegovina kormánya gondoskodott arról, hogy a csendőrség szaporíttassék, mely ott katonai hivatást is teljesít, le lehetett szállítani. Ezen kívül a bosnyák csapatok költségei is teljesen Bosznia közigazgatásának költségvetése keretében nyertek fedezetet. Ezekre költött Bosznia és Hercegovina 1882-ben 213.000 koronát, 1902. évre pedig elő van irányozva 4.910.000 korona. Ez tehát lényegesen cáfalta annak a különösen régebben hangoztatott állításnak, mintha Boszniának nem volnaak költségei és ezért többlet fordíthatna a közigazgatásra. Ezekkel a miniszter csak azt akarja bizonyítani, hogy a bosnyák kormány igenis érezte az a kötelességet, hogy amennyire Bosznia viszonyai megengedik, az részt vegyen a katonaság költségeiben és hogy ezen országokban megtehetőes fejletlen volt dacára is az addó elég szép eredményt tüntetnek fel. Ez csakis úgy volt lehetséges, hogy a kormány mindent elkövetett, hogy ez országok helyzetét javítsa és azok jövedelmeit növelje. Új adókat nem hoztak be, kivéven azon monopoliúmot és azokat a fogyasztási adókat, melyek a megszállott tartományokban a közös vámterületbe való bevonása következtében a monárkiával egyöntetűen voltak kezelendők. A vasutak és utak építése, a mezőgazdaság és egyéb gazdasági források fejlesztése által pedig lehetővé tetették, hogy az említett nagy költségek fedezetét nyerjenek.

Ami azt illeti, hogy volt-e tekintettel a boszniai kormány Magyarországgal kereskedelmi és ipari helyzetére. Utal egy e részben az országos kormány által kiadott füzetre, a melyből csak néhány adatot óhajt felemlíteni. Az összes forgalom 1898-ban 5.799.000 mm. 1899-ben 6.625.000 és 1900-ban 8.025.000 mm. volt. Ebből volt behozatal 1898-ban 1.937.000, 1899-ben 1.815.000, 1900-ban 2.110.000 mm., kivitel pedig 1898-ban 3.861.000, 1899-ben 4.710.000 és 1900-ban 5.900.000 mm. A kiviteli cikkekben a legnagyobb forgalom: több, mint 3 millió mm. nyerstermékekben. Nevezetesen íában, érben és szében éretet el, míg a beviteli cikkek részint félgártmányok, részint — és sokkal nagyobb összegben — egész gyártmányok. Ez a forgalom, amint az Bosznia és Hercegovina geográfiai helyzetéből is megmagyarázható, legnagyobb részben a horvát-szlavon határon át első sorban Magyarország felé irányul; egy része Dalmácián át Ausztria felé és egy egészen elenyésző része keleti irányban. Ha a magyar kereskedők és iparosok azt a tényt, hogy a forgalom legnagyobb része Magyarország felé irányul, ki tudnák aknázni, abból az egész magyar kereskedelemre csak nagy előny hármozhatnák. Örömmel vet a miniszter tudomást arról, hogy a budapesti kereskedelmi csarnok tagjai számára közös utazást rendezett Boszniába, ahol nemcsak a hatóságok, hanem az egész kereskedelmi világ is a legnagyobb előzékenységgel fogadta őket. A miniszter reméli, hogy ennek meg is lesz a kellő eredménye.

Arra a kérdésre, vajjon a magyar kereskedés talal-e Boszniában pártolásra, megemlíti, hogy az áruforgalmi kimutatások Boszniában még nem adnak felvilágosítást az áruk eredetéről, mert ez a kimutatás ez idő szerint még meglehetősen nagy költségekbe kerülne. Így az áruforgalom három különböző uton bonyolítottik le: hajón, vasuton és országúton. Ugy a Magyar Államvasút mint a Dunai Gőzhajózási Társaság és a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénnytársaság a legnagyobb készséggel bocsátották a miniszter rendelkezésére az őket illető forgalmi adatokat. Ami az országúton át lebonyolított forgalmat illeti, legutóbb Boszniában egyes állomások rendezettek be, amelyeknek kötelességgel feljegyezni az ott átmenő forgalmat. Ezen az uton meglehetősen kedvező eredményre jutottak. Jóval egy millió méterhátszán felül szállítattak Boszniába az országúton.

Ami a kormány megrendeléseit illeti, a kormány igyekezett Magyarországot kellő figyelemben részesíteni. 1896-ban a kormány által tett megrendelések százála Magyarországot illetőleg tett 27,8%-ot, 1897-ben 34,45%-ot, 1898-ban 36,2%-ot, 1899-ben 28,7%-ot, 1900-ban 41,7%-ot; tehát átlag 34,24%-ot. A többi Ausztriára esik. Mindez csak strikt állami megrendelés. A magyar forgalomnak keretében tartozik egyúttal a magyar kereskedelmi muzeum szerejéről főkéjének forgalma, mely 11 millió koronát, e muzeum összes jövedelmének körülbelül a felét jövedelmezte. Reméli a miniszter, hogy az albizottság ezen adatokból azt a meggyőződést merítette, hogy a boszniai kormány a magyar közigazdasági érdekek iránt kellő érzékkel és

jóindulattal viseltetik, hogy a magyar forgalom évről-évre örövendésben emelkedik, továbbá, hogy a boszniai kormány a lehetőségig ügyelt arra, hogy megtartsa a megrendelésben azt az arányt, amely Magyarországot megilleti. (Élénk helyeslés.)

Hieronymi Károly: Kéri, hogy a miniszter az említett kereskedelmi kimutatások további terjesztése tekintetében hathatósabb lépéseket tegyen. Örömmel észlelte, hogy a megszállott tartományok kereskedelme folytonos fokozatos haladásban van. Elismeréssel adózik a miniszternek a különféle gazdasági források fejlesztése körül szerzett érdemeit. Kétségei vannak azonban az iránt, hogy a horvát-szlavon határon bevitt cikkek csakugyan mind magyarországi eredetűek-e. Ezért kéri az áruforgalmi statisztikának mentől előbb való oly berendezését, hogy az áruk provenienciájára nézve is következtetést lehessen vonni. Teljes elismerését fejezi ki újból is a miniszter működése iránt és kéri, hogy Magyarország közigazdasági érdekeit tovább is az eddigi jóakaró figyelembe részesítse.

Kállay Béni közös pénzügyminiszter megjegyzi, hogy a boszniai kormány maga is érzi az áruforgalmi statisztika oly berendezésének szükségességét, hogy az áruk eredetét nézve is felvilágosítást nyújtson. Itt csak a költségek kérdése okoz nehézséget. Bosznia közigazdasági fellendülésében az egyik fő tényező az árukivitel emelkedése, amelyre nézve nehány főbb adatot terjeszt elő. Tavaly a sertés kivitel a sertésvesz következtében csökkent, a miniszter reméli azonban, hogy sikerülni fog ezt a nagy közigazdasági hátrányt is szanálni. Utal egyébiránt a termények és állatok mennyiségének emelkedését feltüntető egy nagyobb monográfiára.

Szilágyi Dezső elnök kérdezi, hogy minő iparágak honosítottak meg és miből áll az a segélynyújtás, amelyre a kormány ezeket támogatja?

Kállay Béni közös pénzügyminiszter első sorban jelzi az állami egyedürségi gyárakat, azután pedig rátér a Boszniában és Hercegovinában üzött szériparagárok, erdőkre, majd arra a nagybő iparra, amely a nyerstermék feldolgozását célozza és végül jelzi a benesztőltek felállítású kisebb gyárakat, tájékoztat nyújtván egyszerűsre azon segély iránt is, melyet a kormány egyik-másik ipari vállalkozónak jóformán csak a telekben és az adókedvezményekben nyújt.

Ernusz Kelemen köszönetét nyilvánítja a miniszternek, aki részletes és beható előterjesztéssel nemcsak alkotmányos kötelességéről tett tanúságot, hanem egyúttal igazolta egészséges érzékét is, amelyre az egész közvélemény iránt viseltetik, midőn elosztott minden homélyt Bosznia állapota felől, ami egy időben annyi telmértésre adott okot. Igaz, hogy a magyar országgyűlésen Széll Kálmán miniszterelnök a Boszniára vonatkozólag hozzá intézett kérdésekre kellően megnyugtató felvilágosításokat adott; de természetes, hogy ő annyira nem mehetett, mint a mennyt azon részletes írásbeli adatok és szóbeli felvilágosítások tüntetnek fel, amelyeknek az albizottság imént volt tanúja. Bosznia, mely két évtizeddel ezelőtt a legkezdetlegesebb állapotban volt, ma teljesen a kulturálatlanok nivójára emelkedett miről a költségvetés világos tanúbizonyságot tesz és a haladás évenként folytonos. Látva a miniszter őszintelen, szakértelmes és lelkiismeretes eljárását, konstatálnia kell, hogy a miniszter mindent elkövetett, hogy megfelelően azon bizalomnak, mely őt állására emelte. Szólok csatlakozik Hieronymi szavaihoz és a maga részéről is a legnagyobb elismeréssel adózik a miniszter működése iránt. (Élénk éljenzés.)

Szilágyi Dezső elnök további kérdésére a letelepítéséről és kivándorlásokról Kállay közös pénzügyminiszter hosszabb beszédben válaszol. Megjegyzi, hogy a bevándorlás első stádiumában inkább csak beszivárgásról lehet szó, amely természetesen Horvát- és Szlavonországok határaitól indult meg és az országban magában oltzott el. Ez tehát kolonizációnak nem tekinthető. Rendszeres kolonizáció csak utában indult meg és itt is tulajdonképpen azon állami tulajdont képező erdőirtvány-földekről van csak szó amelyek termelésre alkalmasak. A kormánynak e tekintetben főgondja, hogy az illető telepesség megteremtése az első időben biztosítassék és ezért kellő anyagi képesítést kíván tőle, mástelől azonban 10 hektáron fölterületnek majdnem díjtalan átengedéssel teszi lehetővé a letelepítésnek meggyökeresedését. Előadja ezután a miniszter a bevándorlók nemzetiségi és vallási viszonyait, amiből kiderül, hogy eddig összesen mintegy 8.000 lélek vándorolt be, akik közül legtöbb a lengyel. Azután a Dél-Magyarországból betelepített svábok következnek és mint érdekes körülményt kell megemlítenie, hogy az Oroszországba vándorolt németek és csehek közül, minthogy ott nem akarták vallásukat megváltoztatni, mintegy 294 család Boszniában telepedett le, hol minden bevándorló vallása és nemzetisége biztosítva van. Magyarok is vannak közöttük, habár még nem nagy számmal; a miniszter pedig óhajtja, hogy a Romániába és Észak-Amerikába való kivándorlások helyett a magyarok inkább Boszniát válasszának. Ami a kivándorlást illeti, a miniszter részletes felvilágosítást ad, ugy a mohamedánok, mint a szerbek kivándorlási viszonyairól 1898-tól 1900-ig. Bemutatja e tekintetben a kellő hivatalos pontosságú készült táblázatot és konstatálja, hogy míg a kivándorlás 1898. és 1900. közt folyton váltakozó, majd növekedő, majd eszűkenő irányban kisebb-nagyobb számokat tüntet fel, addig a muzulmán kivándorlásának száma 900-ban 7000—7600, a szerbeké 282. 18 év alatt összesen 25.000 lélek vándorolt ki. Kifejti, hogy a kivándorlás ezen aránytalan, sőt egyik évről a másik évre történt eszűkenése nem a kormány elnyomásából, nem a rendszerből magyarázható meg, hanem, hogy azok belső és külső agitációk folyamánai, melyekről a miniszter bizalmas adatok alapján részletes felvilágosításokat adott. A mohamedán és a szerb kivándorlások között az a

különbség, hogy míg a mohamedánok kívándorlása, bár az agitátorok maguk is megijedtek attól, hogy az milyen mérvet öltött, nem volt megállapítható, addig a szerbek csökkenést, sőt a 282 kívándorlott közül 191 visszaiót. Nagy érdeket keltett a miniszternek abbéli kijelentése, hogy nem orosz kéz működött közre a kívándorlásoknál és hogy konstátálta, hogy a szerbjevi orosz konzulátus az orosz külügyminiszterium megbízásából hivatalosan is intette a lakosságot, hogy Oroszországba ne vándoroljon ki. A miniszter a legnagyobb köszönettel tartozik az orosz kormánynak ezen *lojalts* eljárásért.

Végül **Szilágyi** Dezső elnök az albizottság nevében köszönetet mond a miniszternek kimerítő felvilágosításért és elismeréssel adózik a megszállott tartományok kormányzatában kifejtett működéséért, mire az ülés véget ért.

A zárószámadások.

A magyar delegáció zárószámadási albizottsága ma délelőtti 10 órakor gróf Keglevich István elnöklele alatt ülést tartott. Jelen voltak a közös külügyminiszterek részéről: báró Krieghammer közös hadügyminiszter, *Kállay* Béni közös pénzügyminiszter, *Plener* a közös legfőbb számszék elnöke, báró *Spaun* tengerészeti parancsnok, továbbá *Szentgyörgyi* és gróf *Szécsényi* osztrák osztagfőnökök. A magyar kormány részéről: *Székely* Kálmán miniszterelnök és gróf *Széchenyi* Gyula, ő felsége körüli miniszter.

Miklós Ödön elnök a zárószámadási bizottság részéről előterjesztéi úgy az általános, mint a részletes jelentést. Az albizottság által elfogadott jelentésből különösen kiemelendő, hogy az 1899 évi pénzügyi kezelés összesen 180.300 forintnyi tényleges többletkiadást mutat. Ezen jelentések kapcsán különösen kiterjeszkedett előadó arra, hogy a jelen zárószámaddal ér véget azon póbtiteltek leszámolása, amelyek a közös miniszterek részére 1897. és 1898-ban összesen 376 millió forintban állapították meg. Előadja ezután, hogy mint a hadügyi zárószámadások előadójának alkalma volt részletes betekintést nyerni a póbtiteltek felhasználása tekintetében a legfőbb számszék által nyilvántartott hitekimutatásokba és arról győződött meg, hogy a hadügyi kormány ezen póbtiteltek tényleg olyan célokra fordította, amelyek maradandó értékeket képviselnek és hogy ezek a monarchia védőképességét állandóan szolgálják hivatottak.

Ezen általános jelentés előterjesztése előtt *Mohay* Sándor előadó a külügyminisztérium, *Thoroczkay* Miklós a tengerészeti és *Szerb* György a közös pénzügyminisztérium zárószámadásait terjesztették elő.

Élénkebb vita csakis a tengerészeti vezetőség részéről előterjesztett zárószámadás körül volt, amelynek azonban szintén örvendetes csökkenést mutat az azelőtti években jelentkezett többletkiadás.

KÜLFÖLD.

Ausztria a gazdasági kérdések jegyében. Erény lett a szükségéből Ausztriában: a Koerber-kormány belátta, hogy tisztán politikai programmal lehetetlen a Reichsrathot munkaképesre tenni, hosszas előkészületek után a gazdasági kérdések mezejére terelte a parlamentet. Csakugyan: míg a Reichsrathban közjogi, nemzetiségi kérdéseket feszegethetett a sokféle párt, addig mindig obstrukciótól kellett tartani, amely lassankint praxissá vált Bécsben. Mihelyt azonban Koerber ráutalt Ausztria fontos gazdasági tennivalóira, a képviselők kénytelenek voltak ezekkel foglalkozni, mert különben a választóik joggal szemükre lobbantották volna, hogy a kormánynak a nép jóléte érdekében előadott terveit meddő civakodás miatt komoly tárgyalás alá sem vették. Ez a fogás tehát bevált. Ma tényleg el is fogadták a Reichsrath a beruházási és az osztrák vízügytörvényjavaslatot 198 szavazattal 46 ellenében. Mind a két törvény néhány hét múlva életbe lép.

A mai ülés napirendjén volt még az 1901. végéig szóló költségvetési provizórium második olvasása.

Az első szónok, aki ellene beszélt, *Wolf* volt, aki bizalmatlansági okból ellenezte a javaslatot, mert, ugymond, a kormány ultramontán szláv államot akar csinálni Ausztriából. Ilyen államra szüksége volna Rómának a protestáns német birodalom és az orthodox Oroszország között. *Löcher* a német néppárt nevében támogatta a költségvetési provizóriumot, honorálván a kormány abbéli jóakarát, hogy alkotmányosan kormányozzon és elejét vegye a 14. év újabb alkalmazásának. *Scheicher* keresztény-szocialista is a provizórium mellett foglalt állást, azzal a furcsa kívánsággal, hogy a királtságok és tartományok szerint való csoportosulás helyett nemzetiségek szerint csoportosuljanak a tartományok. Akkor azután Ausztria elég erős lesz Magyarországgal szemben is és meg fogja akadályozhatni, hogy Magyarország letiporja Ausztria német és szláv tartományait.

Baernreither dicsérte a kormányt. Tagadja, hogy Ausztria nem lesz elég erős az új vízügytörvény építéséből származó terhek viselésére. Öt-hat év alatt a kormánynak 30 millió koronát kell majd fölvennie a költségvetésbe az addig fölveendő kölcsönök kama-

taira. E célra újra igénybe kell venni a nép adózó képességét. A közgazdaság terén könnyebben lehetne Ausztria népei között együttélést teremteni, mint a nemzetiségi politika terén.

A vitát hétfőn este folytatják. Ekkor lesz a kvótatörvény első olvasása.

Ez a kvótatörvény némi gondot ad az osztrák kormánynak. Ma e tárgyban, a nagynömeteket kivéve, az összes pártok képviselőinek részvételével konferencia volt, amelyen Koerber azt az óhaját hangoztatta, hogy a kvótatörvényt még ebben az ülésszakban intézzék el. Mire a megjelentek elhatározták, hogy a klubok elé oly napirendet terjesztenek, mely szerint az iparnovella után a kvótajavaslat első olvasása és ezután a helyi-érdeki vasutaktól szóló törvény második olvasása következnek.

Edvárd, a szabadelvű. Az utóbbi időben egyre sürűbbek lettek az angol lapokban a panaszok a miatt, hogy ir párti és szocialista lapokban és nyomtatványokban és gyűlekezeten olyan hangon és olyan ocsmány kifejezésekkel szólnak Edvárd királyról, amely tisztességgel szemben egyáltalában nincs helyén. Az irek eme durvasága annyira ment, hogy egyes lapokat el is kobozták. Mint most a *Manchester Guardian* írja, maga a sokszorosan sérített Edvárd király rosszalóan nyilatkozott a felől, hogy az ilyen, akár nyomtatásban kibocsátott, akár előszóval hangoztatott kellemetlenkedésekről tudomást vesznek, vagy éppenséggel hatóságilag is föllépnek az ilyesek ellen. A király a szabad szó megóvása iránt való kívánságát olyan világosan fejezte ki, hogy ezentul aligha fognak ismétlődni a hatósági beavatkozások. Az említett lap a következő jellemző esetet mondja el: A birminghemi rendőrfőnök a múlt héten leirt a „Nemzeti demokrata liga” titkáranak, hogy értesülése szerint a liga legutóbbi ülésén gyalázatos hangon (disgraceful language) beszéltek a királyról; ő tehát nem enged meg többé, hogy a liga Birminghamban gyűlést tartson és ha ilyen nyilatkozatok ismétlődnek, egyáltalában be fogja tiltani a liga gyűléseit. *Thompson*, a liga elnöke erre azt a kérdést intézte a rendőrfőnökhöz, hogy minő auktoritás alapján dönti ő el, hogy valamely nyilatkozat törvényellenes-e, vagy nem. „Hiszen van még Angliában bírő,” tette hozzá Mr. *Thompson*. Mire a rendőrfőnök — visszaszavta a tilalmat.

Albánia a politikában. Jól berendezett sajtóiroda tartja ébren Olaszországban az albán kérdést azzal a celszattal, hogy ez kellemetlenné váljék monárkiánkra nézve és kedves legyen Montenegrónak és Oroszországnak. A cél világos, aktuálisá teszi az a hírlapi harc is, amely jó néhány hónap óta folyik az újságokban. Rövid idő múlva Albánia s a hozzávart kalandos tervek egész sora szóba kerül az olasz parlamentben is. Ugyanis a kamara elnökiségének két, Albániára vonatkozó interpellációt jelentettek be a külügyminiszterhez. Az egyikben *Riccio* képviselő azt kérdi, hogy mit szándékozik tenni a kormány az olasz nyelvnek és kultúrának Albániában való terjesztésére és az Albániával való kereskedelem előmozdítására, a másik interpelláló *Bovio*, aki Ausztria-Magyarország albániai terveiről kér felvilágosítást és arról a módról, hogyan akarja a kormány érvényesíteni Olaszországnak Albániára vonatkozó jogait.

Az olasz propaganda nem új s nem nagy sikerű Albániában. De meglehetősen újak a *Bovio* által idézett Albániára való jogok. Hogy ezek mineműek, azt érdeklődéssel várjuk. *Bovio* komoly politikus, de kiváló költő is egyuttal. Vajjon nem-e a poéta képzelete találta ki azokat az „olasz jogokat,” amelyekkel majd a politikus fog előhozakodni a Montecitorio-n?

A délafrikai téli háború. Kinos meglepetés érte tegnap az angolokat: hiro jött, hogy a boerok Johannesburg egyik külváros közelemben, *Vlakfontein* mellett megtámadták az angolokat. A vakmerő attack vezére *Delarey* volt s az útközött oly kemény vala, hogy az angolok mástílszáz embert vesztek, holott a boerok vesztesége meglehetősen csekély. Ugyanazon a napon történt ez az útközött, amelyen az angolok fényes tánevigalommal készültek megülni Johannesburg megvételeinek évfordulóját. Az ünnepség torkukra forrt, a garnizon gyorsan kivézenyelték a téli esőzéstől nehezen járható mezőkre, ahol aztán az útközött megtörtént. A támadás helye nem egészen ötven kilométernyire van Pretóriától, lord *Kitchener* főhadiszállásától. Hogy ez így megtörténhetett, az nagyon szomorú színben tünteti fel az angol armádia helyzetét s körülbelül képet ad arról, hogy minő félsz s sorsa a délafrikai hadjárat most kezdődő téli szakának. Arról, hogy a háborúnak vége van, most még sokkal kevésbé lehet szó, mint ennekelőtte. *Delarey* a főváros környékét nyugtalanítja. *De Wet* pedig jó 3000 emberrel betört a Fokföldre. Az angolok most előlről kezdhetik az operációkat.

Fokváros, június 1.

Fokföld közepső kerületiben petíciót terjesztettek aláírás végett, amelyben azt kérik, hogy a mostani felelős kormány bocsássák el s a dél-afrikai dolgok rendezését a birodalmi kormány vegye kezébe. A petíciót sok hollandus írta alá.

HIREK.

Tüzek.

A magyar falukba szapora röpüléssel száll a vörös kakas. Két nap óta három községet hamvasztott el a tűz. Estefelé, mikor csöndesen bolyngatnak az akácok, az emberek kiülnek a ház elé s a nyitott utcán átleng a mezők illata. A magyar falu nagy, mélyeséges és költészettel telt csöndessége borul a világra. Egy ember végigszalad a főutcán. Kalap sincs a fején, föltúrta karján az inget s ahol szép esőndben ülnek az emberek a padkán, ott elkiáltja magát:

— Tűz! Tűz!

Egyszerre sebes repüléssel jön a vörös kakas, rászáll a nádfődeles házakra, rikoltva szaladnak az asszonyok és gyermekek. A láng már vörösre füstöt az eget, sűrűn száll a füst s a zsarátnok. A harang is szól már s nagyon trombitálnak valahol a falu végén...

Idáig szép is a dolog. Mindenütt, ahol az elemek kelnek csatára az ember alkotásával, nagyszerű színjátékok gyönyörűségei tárulnak föl az ember előtt. A falusi tűz is szép kép, borzalmasan szép, vetekedik a jégverés hatalmas zugásának, az ég zengésének, az ár bömbölésének fonséges szépségeivel. Hanem a mi ott marad a letarolt mezőkön, az elöntött vetésen, amikor elhalgatnak az égi ágyuk, mikor visszatérnek a vizek s mikor elszáll a vörös kakas, az borzalmas, rettenetes, szívet facsaró.

Olyan egyszerű dolog azt leírni, hogy Závadka községben hetven ház leégett, vagy azt, hogy Porubka községben minden ház elhamvadt. A számok sem hatnak már az ilyen eseteknél. A szabály az, hogy évről-évre, mikor eljön a nyár, külön rovatot nyit a hírlap s hűségesen besorozza nap-nap mellett a leégett falvakat az elpusztult embertanyák sorába. Ahol a tűz pusztított, ott az ember nem sokat nyöszörög. Nekiáll s épít új házat. Szébbet, mint a régi volt. Amaz faszindelyes volt, az ujat cserépsindelyvel borítják. Még rámondanak azok, akik sohasem láttak ilyet, hogy a tűz az emberek jótévéje.

A závadkaiak azonban nem így gondolnak. Fölraktak ugyan vagy ötven székere való kenyeret, bort és egyéb szükséges jót a környékbeliek, hogy legyen mit ennie a kárvallottaknak. Hiirtelen megnyílt a szíve a környékbeli embereknek s ami számalom van bennük az úszkok lakói iránt, azt mind beledagasztották a könyörületesség cipőiba. A závadkaiaknak azonban nem kell a cipő, nem isszák meg a bort. Ók másként akarják megoldani a helyzetet. Elmennek Amerikába.

Amerikába, mert ott nincs tűz, vagy ha van is, hát csak két ház ég le a falu végén, a többi megóvja a tűzörség. Amerikába, mert ott van mindenféle madár. Tarkábnál tarkább, énekes, néma, csattogó, rikoltó madár, de a vörös kakast nem ismerik. Az csak erre mifelénk van. Az csak magyar madár, csak magyar faluba jár, csak a magyar föld termését eszi meg, a magyar esür tetején kukorikol. A sok más nyomorúságon kívül ez a magyar madár egyik legveszedelmesebb ellensége a föld népének, de hűséges madara. Mihelyt megjön a nyár, ott terem a faluban s miatta harangozhatnak, sipolhatnak, sikolhatnak, szaladgálhatnak, rúli a magyar háza tetejére. Az igaz, hogy a magyar jólelkű nép. Szereti a maga madarát. A világot se hessegetné el a házáról, hanem inkább maga kel föl a jó ülőhelyéből s elindul valahova Amerikába...

Igy nyár elején, mikor még jókor van, nem volna nagy hiba, kitanítani a magyar

parasztot, hogy jobb, ha a madarat kergeti el, mint hogy Amerikára gondol. A madár utoljára is kéznél van, Amerika azonban nagyon messze. Tul az operencián.

Budapest, június 1.

BUDAPESTI NAPLÓ. Május 31-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejében gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessék tovább.

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

Személyi hírek. *Isabella* főhercegnő és leányai, *Mária Krisztina*, *Mária Anna*, *Mária Henriette* főhercegnők ma délután Bécsből visszautaztak Pozsonyba. — *Báró Beck* tábornok, vezérkari főnök ma három hétre tervezett vezérkari utazásra indult Erdélybe. — *Madarász József* országgyűlési képviselő ma a pest-megyei Hévizgyőrre utazott, ahol családja körében tölti a nyarat. — *Dr. Arányi Gusztáv* karlsbadi fűrdőorvos rendel. *Alte-Wiese*, *Blauer Schlüssel* nevű házában.

Erzsébet királyné szobra Salzburgban. Julius 15-ikén nagy ünnepség lesz Salzburgban. Akkor lepezik le ott Erzsébet királyné szobrát és az ünnepségre az uralkodócsalád több tagjai közt 6 fősége is meg fog jelenni.

Gróf Lónyay Elemérné beteg. *Weikersdorj*-ből jelentik, hogy gróf Lónyay Elemérné már két hét óta ágyban fekvő beteg. Férjével tervezett hosszabb tartózkodása Magyarországon, ahol annyira szeret lenni, ezuttal ismét elmarad. *Bodrog-Olasziban* pedig már minden készen állott fogadásukra. A grófnénak azonban orvosai tanácsára az egész nyarat külföldi fűrdőhelyeken kell eltöltenie.

Vilmos császár és francia vendégei. Az a rendkívül szives vendéglátás, amelyben Vilmos császár *Bonnal* tábornokot és *Gallet* ezredeszt részesítette, ma betetőződött azzal, hogy a császár a két francia katonatisztet nagy rendjelekkel tüntette ki. A császár tegnap díszbédjén *Bonnal* tábornok az első osztályú koronarenddel és *Gallet* ezredes másodosztályú koronarenddel jelent meg.

Vilma királyné Berlinben. Berlinből táviratozzák nekünk: A Vilma királynő tiszteletére rendezett tegnapi ünnepségek az Operaház díszelődésével végeztek. Szinre került *Aszred leánya*. Vilma királynő a császár és a császárné között az udvari páholyból nézte az előadást. Jobbra ült *Frigyes Lipót* herceg neje és *Henrik* németalföldi herceg, balra a mecklenburgi nagyherceg. A fűrdőszinten a díszbédre meghívott előkelőségek foglaltak helyet. A diplomáciai testület és a diplomácia hölgyei is jelen voltak az előadáson. A színház ünnepiesen ki volt világítva. A páholyok virágok voltak díszítve. Szünet alatt a felségek teázniak, az előadás után pedig visszatértek az új palotába. Egy potsdami távirat szerint Vilmos császár ma délelőtt a kastély előtti szemlélt tartott a potsdami helyőrségen. A császár *Henrik* németalföldi herceggel és a mecklenburgi nagyherceggel lovagolt el a csapatok előtt. A császár kíséretében az idegen tisztek között *Bonnal* tábornok és *Gallet* ezredes is megjelent. A császárné Vilma királynővel a kastély erkélyéről nézte a szemlélt. A kétszeri felvonulásnál a császár az 1. gárda-ezredet és a testőrséget *Henrik* herceg pedig a gárda vadászszázalóját vezette. A szemle után villásreggeli volt a kastélyban. — Vilmos császár Vilma királynőnek a Lujza-rendet adományozta 1813-14. évszámmal és *Henrik* németalföldi hercegnék a fekete sasrendet. Vilma királynő és férje délután 5 órakor *Schwerinbe* utazott. A császári pár, a trónörökös s a többi fejedelmi személyek, valamint a hollandi követ-ség tagjai a pályaudvarig kísérték a vendégeket. A bucsu nagyon szíves volt.

Merénylet a spanyol király ellen. *Madridből* telegrafálják: Mint az *Imparcial* barcelonai távirata jelenti, az ottani főkormányzó és a hatóságok a külföldről azt a jelentést kaptak, hogy a *regens-királyné* és a király ellen irányuló anarohista összeesküvést fedeztek fel. A jelentés továbbá azt mondta, hogy az összeesküvők először Barcelonába és onnant *Madridba* mennek.

A cár leánya beteg. Pétervárról táviratozzák, hogy ott elterjedt hírek szerint *Olga* nagyhercegnő, a cári pár legidősebb hatéves leánya *tífuszban* megbetegedett Gacsinában. Megbízható közlések szerint a nagyhercegnő állapota nem veszélyes.

— Családi öröm a Quirinálban. Megvan az öröm Olaszországban, de nem az a teljes, ami akkor lett volna, ha *Heléna* királynőnek fia születik. Egy római távirat jelenti ugyanis, hogy az olasz királyi család kis lánykával gyarapodott ma délelőtt kilenc órakor, Olaszországnak tehát még nincs trónörököse. *Marisani* tanár már két hét óta nem mozdult ki a Quirinálból, mert azóta várták már az esemény bekövetkezését. A királynén tegnap reggel mutatkoztak a komolyabb előjelek s *Marisani* tanár rögtön megvizsgálta a királynét, aki nagyon aggodott, hogy a király nem volt Rómában. *Viktor Emánuel* király ugyanis előtte való napon *Speziába* utazott a *Regina Margherita* hadihajó vízrebocsátására. *Marisani* azonban a vizsgálat után nevetve nyugtatja meg az aggodó királynét:

— Legyen nyugodt felséged — mondotta — 6 fősége a király hamarabb megérkezik, mint a trónörökös.

A minisztertanács éppen tegnap határozta el, hogyha trónörökös születik, római herceg lesz a hivatalos címe.

A közönségnek a kapitóliumi harang kongásával és az Angyalváról husz ágyulóvéssel adták tudtul, hogy a kis hercegnő megszületett. A nép a Quirinál elé tödült, ahol a felhuzott vörös zászló jelezte, hogy az újszülött leánya. A nép hazafias dalokat énekelve járta be az utcákat, a savoyai házat éltetve. A király óhajtatására az újszülött gyermeknek keresztelése a lehető legegyszerűbb szer-tartások közt fog megtörténni. Minden valószínűség szerint a királyi palotához tartozó egyik kis kápolnában végzik majd el minden különösebb pompa nélkül az egyházi szertartást. Így a Vatikánnal való kellemetlen tárgyalások is elmaradnak, mert a savoyai háznak régi etikett-szabályai szerint a királyi családból született gyermeknek megkeresztelését csak valamelyik *bíboros* végezheti. De minthogy erre a célra Rómában egy bíboros sem vállalkoznék, és mivel a született királyleányt a Vatikánban nem az olasz király, hanem a szardiniai királyi pár gyermekének minősítik, akit pedig csak a *turini* bíboros-érsek keresztelhet meg: az újszülöttet *Turinba* kellene vinni a keresztiségre, mert a pápa semmiképpen sem engedné meg, hogy a turini bíboros-érsek Rómába menjen a keresztelésre. Hogy mindezeket a nehézségeket elkerüljék, amelyek különben a királyi párnak egybekelésénél is többrendbeli kellemetlenséget idéztek elő, a keresztelést a Quirinálban fogják megtartani, amelynél az egyházi ceremóniát *Lanza* udvari káplán fogja végezni. A keresztelő azonban nem történhetik a volt pápai kápolnában sem, mert erre interdiktum van kimondva, hanem egy másik kápolnába kell erre a célra berendezni. A király kijelentette, hogy az amnesztian nem lesz változtatás, amiért leánya született, a visszaeső bűnöket azonban kizárták az amnesztiából. Egy későbbi római táviratunk már arról is hirt ad, hogy az újszülött hercegnőnek *Jolanda Margherita* lesz a neve.

Róma, június 1.

A kamara mai ülésén a miniszterelnök és a kamara elnöke hazafias beszédben bejelentette a királyi pár leányának születését. A kamara egyhangulag elhatározta, hogy testületileg fog megjelenni a királyi pár előtt szerencsekívánatainak átadása végett. Az ülést azután az öröm jelölés berekesztették.

— Bérmlás a Ferencvárosban. A ferencvárosi plébánia-templomban ma délelőtt volt a bérmlás. *Dr. Kohl* Medárd főszentelt püspök, aki *dr. Klinda* Teofil esztergomi kanonok kíséretében érkezett a templomba, reggel nyolc órakor kezdte a szertartást. Mivel ezennél több gyermek várt a bérmlásra, a rengeteg közönség egy része be sem tért a templomba. *Labuda* Ferenc ferencvárosi polgári iskolai hitanár rendezése mellett azonban a bérmlás a legszebb rendben folyt le.

— A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlése. A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlése: ez idén *Bárfán* tartják meg. Az előkelőségek a gyűlésre nagyban folynak és legközelebb már a meghívókat is szétküldik. A megnyitó ülést augusztus 21-én tartják meg, a záró értekezlet pedig 24-én. A vándorgyűlés tartama alatt kisebb kirándulásokat rendeznek és lesz egy nagyobb kirándulás is a galiciai *Krynica*-ra. A tartandó előadásokat a központi választmány elnökénél, *Chyzer* Kornél miniszteri tanácsosnál kell bejelenteni.

— Kitüntetés. A király mint a hivatalos lap mai száma közli, rákai *Keönley* Pál kuriai bírónak saját kérésére történt nyugalmazása alkalmából a közszolgálatban és különösen a bírói pályán ötvennégy éven át szerzett érdemei elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjét díjmentesen adományozta. Ugyanokák a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki *Vajda* Ottó belügyminisztériumi miniszteri tanácsost nyugalmazása alkalmából sok évi buzgó szolgálata elismerésül.

— De Wet Budapestben. A budapesti boer bizottság nagy tevékenységet fejt ki, hogy mentől nagyobb szerű legyen az a gyűlés, melyen *De Wet* János boer parancsnok felolvasást fog tartani. Nagy lelkesedést keltett a bizottságban a fiatal boer hősek az óhajtatása, hogy megkoszorozza *Petőfi* Sándor szobrát és a hővérszobrot és meglátogassa *Kossuth* Lajos sírját. A nagy nyilvános felolvasást a Tattersall külső Kerepesi-úton levő vásárcsarnokában tartják, amely idődt, szellős helyiségben, tizezer ember kényelmesen elfér. A gyűlés tartására a Tattersall igazgatója, *Forster* Géza, szíveségből engedte át a helyiséget, amiért a bizottság jegyzőkönyvi köszönet szavazott. *De Wet* János és kísérője báró *Reibnitz*, a nemzetközi boer szövetség elnöke négy napig maradnak a fővárosban.

— Az új királyi palota berendezése. A királyi palota építkezései és berendezésének munkálatai oly serényen folynak, hogy az építést vezető műszaki bizottság 1902. március hóban az építkezések nagy részét teljesen befejezi, s azután csak az apróbb ékítmények és kisebb kőművesmunkálatok maradnak hátra. A már készen levő helyiségekben óriás száritókemencék izzanak, amelyek célja a falakat kiszáritani, nehogy a meles értékű tapéták a nedvségtől megromoljanak. A tapéták *Freivald* pécsi tanár tervei szerint készülnek s művészi kivitelben vetekednek a Chiemsee világhírű faldiszeivel. A berendezési munkálatok is serényen folynak. Az újabb érkezett küldemények között feltűntet kelt a *rokoko-szoba*, amely XIV. Lajos korabeli minták után készült. E szoba felszereléséhez tartozik az a nagy konzol, mely a párisi Templeban levő modell egykori rézmetszete után készült. A vadász-szoba stilszerű butoraival az iparművészet remeke. A butorok agancs-utántatból vannak megkonstruálva s a fali díszeket vadász-eszközök, régi jatagánok és bárdok ékesítik. A berendezések még csak igen csekély része érkezett meg, legnagyobb részüket térszűke miatt a bécsi Burgban őrzik.

— Loubet örökösödési pör. *Loubet* Franciaország elnöke, mint Párisból jelentik, most egy örökösödési pörbe van belekeveredve, amelyben azonban legádázabb ellentélei is a pártján vannak. *Perret* szenátor özvegye, aki baráti viszonyban volt *Loubet*-tal, amikor a mult évben meghalt *Lyonban*, ötödik millió frankot jótékonycélokra, harmadfél milliót pedig unokaöccsei és barátai számára hagyta, így többek között egy milliót *Loubet* fiaira. A végrendelet végrehajtói pedig *Loubet* és *Magnini* szenátor, továbbá egy *Sabran* nevű emberbarát lettek. *Perret*nek unokaöccse, *Dupont* de la Tuillerie más rokonokkal azonban pörrel támadta meg a végrendeletet, kifogásolván a végrendelet végrehajtóit, akik szerinte befolyásolták az elhunytat. A három kiváló személyiség azonban annyira magasan fölötté áll ennek a gyanúsításnak, hogy a közvélemény éppenséggel nem kedvező a pörösökökre nézve.

— A tapintatos koma. Mikor a belgrádi golyáról kiszült, a minden oroszok cárja fölöttbe kényes helyzetbe került. A komaságot már vaktában elfogadta volt, sőt az újszülött számára drágalatos ajándékokat, többek között egy ezüst bölcset is küldött. Meg volt tehát a koma, meg volt a bölcse, de nem volt gyerek. Nem is volt rá ok, hogy gyereket várjanak. Akit ilyen körülmények között komának kérnek föl, nem csuda, ha haragjában úgy vélne, hogy vele csak úgy komáznak. A tapintatos majdnem-koma azonban ilyenkor nem cáromkodik, hanem vigasztal. Ezt tette a minden oroszok cárja is, aki egy *belgrádi* tudósítás szerint, meleghangu táviratot intézett *Sándor* királyhoz, amelyben részvételt fejezi ki a *Vajdalmás* család alkalmából és megvirasztalja. Fügél meghívja a királyi párt Szent-Pétervárra. — *Sándor* király és *Draga* királyné valószínűleg június vége felé meglátogatja a cári párt; a királyné pedig ezután valamelyik kaukázusi fűrdőbe utazik kurára. Arról, hogy a királyné *Buziádra* utazzék, szó sem volt.

— A selmecbányai diákkongresszusról. Az Egyetem Kör elnöksége hosszú nyilatkozatot küldött hozzánk, amelyben a selmecbányai diákkongresszust tárgyalja. A nyilatkozat egyik része polónia a napisajtónak a kongresszusról közre adott tudósításai ellen, a summája pedig az, hogy a budapesti ifjúság meg van elégedve a kongresszus állásfoglalásával. Mi is megelégedéssel vettük tudomásul a kongresszus tárgyalásait és határozatait. Egy úton vagyunk tehát a nyilatkozókkal. Ennyit röviden a hosszú nyilatkozatra.

Fényképezési műkedvelőknek

Kitűnő fényképezési szalon- és utazó apparátusok, új, felülmúlhatatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, **BÉCS, Tuchlauben 9. sz.**

Kívánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapított 1854-ben.

— **Madárvédelem.** A földmiveltésügyi miniszter fontos rendeletet adott ki a hasznos madarak védelme érdekében. Hat esztendővel ezelőtt Párisban nemzetközi kongresszus volt ebben a tárgyban, s akkor abban állapodtak meg, hogy a vándormadarakat kell különösen oltalmazni, amelyek tudniillik legjobban pusztítják a gabonára és a növényzetre ártalmas fergeket és rovarokat. A nemzetközi madárvédő konferencia határozatainak végrehajtását célozza a miniszter rendelete. Ez a rendelet felsorolja azokat a madarakat, amelyeket büntetlenül pusztítani nem szabad. Evégből akár egyeseknek, akár egyesületeknek, akik e hasznos madarak tenyésztésére vállalkoznak, a földmiveltésügyi minisztérium hatóságai szívesen bocsátanak rendelkezésükre fészkeket és egyéb, a madártenyésztésre szükséges eszközöket, valamint készségesen ellátják utasításokkal az önkéntes madárvédőket. De az ügy érdekében igen hasznos szolgálatot tesznek azok a szülők, főként az anyák, akik gyermekeiket óva intik, hogy a madarak fészkeit ki ne szedjék, a madarakat ne pusztítsák. A nőknek azonkívül még egy nemes feladatuk lehet a madárvédelem terén. Ugyanis tapasztalható, hogy a vándormadarak legtöbbször a költőzökösök alatt pusztul el. Főként Olaszországban, midőn a vándormadarak a mi őszi tájainkról délfele húzódnak, azokat óriási kifeszített hálóok segítségével milliószámra elfogdossák. A húsételben éppen nem válogatós olaszok a vándormadarak húsát kivétel nélkül megeszik, tolaikból pedig női kalapdíszítéseket készítenek és ezekkel egész Európát elárasztják. Ez a kegyetlen módon üzött kalaptoll-ipar a legnagyobb veszedelem a mezőgazdaságra nézve hasznos madarainkra. E miatt az említett párisi konferencián is sok szó esett. De olyan alkalmas eszközről még eddig diplomáciai uton gondoskodni nem tudtak, amivel az olaszországi pusztításnak véget vehetnének. Felmerült az a gondolat, hogy felhívják a hölgyek figyelmét arra, hogy kalapjukat többé madártollal ne díszítsék. Inkább virágot, vagy szalagot használjanak kalapdíszül. A madártollkereskedés így jelentékenyen megcsappanván, az olaszországi madárpusztítók is kénytelenek lesznek felhagyni kegyetlen mesterségükkel, amikor az többé haszonnal nem jár. Most meg évről-évre nem csak, hogy több és több vándormadarat veszünk el, hanem még hizlaljuk is az olaszországi madártoll-kereskedőket, akikről elpusztított hasznos madaraink tollait mérgeződrágán megveszszük.

— **Az újságírók egyesületéből.** A Budapesti Újságírók Egyesülete segítő-alap igazgatótanácsa ma délután ülést tartott Hoitay Pál elnöke alatt. Az igazgatótanács Cziflay Lajos alelnök előterjesztésére négy óra havi ötven koronát szavazott meg egy beteg egyesületi tag gyógykezelésére. Ezenkívül 400 korona segélyköszönt és 60 korona segítséget osztott ki. Szatmári Mór főtitkár végül bejelentette, hogy a régi Lövöldében rendezett műkedvelői előadás jövedelméből 30 koronát küldöttek az egyesület segítő alapjára.

— **Házasság.** Dr. Rásó Lajos fővárosi ügyvéd eljegyezte Toldy Sárkát Budapesten. Friedenstein Mór magánhivatalnok eljegyezte özv. Maerle Vilmosné leányát, Margitot. Révész László fővárosi kereskedő eljegyezte Weisz Ilonkát, Weisz Mór földbirtokos leányát Csabrendekről.

Engel Dezso kereskedő eljegyezte Kulpin Paula kisasszonyt, Kulpin Jakab kereskedő leányát Békéscsabán.

— **Majláth püspök a szászok között.** Segesvárról írják: Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi római katolikus püspök, tegnap Brassóból jövet Segesvárra érkezett, ahol a pályaudvaron nagy közönség jelenlétében Béli László főispán és Walbaum Frigyes polgármester üdvözölték. Hosszu kocsisor élén banderiummal vonult be a városba. A templom ajtajában Meisel József plébános intézett a püspökhöz beszédet s átadta a templom kulcsait. A püspök ezután bement a templomba és imádkozott. Este fátylasmenetet rendeztek tiszteletére.

— **A Sternberg-pör epillógusa.** Berlinből táviratozza tudósítónk, hogy a büntetőtörvényszék Sello igazságügyi tanácsost, az ismert védőügyvédet párbajra való kihívás miatt egy havi várfogságra ítélte. Sello párbajra hívta ki Brauth államügyészt, mert a szenzációs Sternberg-pörben azt mondta, hogy akár ünnepélyesen, akár nem ünnepélyesen fogadkozik is a védő, azzal ő nem törődik. Wagner nyugalmazott őrnagyot, Sello egyik segédjét, 4 napi várfogságra ítélte a törvényszék.

— **Hamis bélyeggyár.** Varsóban a rendőrség egy bélyeghamisító-gyárat fedezett fel, amelyben az elhasznált levél- és okmánybélyegeket hamisították. A tetteseket kézrekerítették.

— **Malesherbes tréfája.** XVI. Lajos kiváló miniszteréről, Malesherbesről, nemrég monográfia jelent meg. Abból való ez az anekdota:

Malesherbes egyszer megmászta a Pireneusok egy magas csucsat, ahol egyszerre szemkőzt találta magát egy katonatiszttel, aki néhány kődarabot tartott a kezében. Malesherbes, akinek a külseje nem vallott a miniszterre, mert a hegymászás következtében a csizmája, meg a kabátja rongyos volt, odalépett a tiszthez és így szólt:

— Ezek bazalttörödékek, ami ritka ezen a vidéken.

A tiszt toladokának találta ugyan a *pirenei paraszt* modorát, de azért folytatta a beszélgetést a kövekről. Aztán más tárgyra tértek át és szóba került XVI. Lajos udvara is:

— Ah, ne beszéljünk arról, — mondta a tiszt. A királynak csak egy derék minisztere van, akit a trón ellenségei el is szeretnének nyomni.

— Ki az?

— Neve mindenkinek a szívében lakik: Malesherbesnek hívják.

— Hja, az?! Én azt hiszem, az udvar levegője nem való neki. Nincs modora.

— Mi a forma! A népnek olyan férfiak kellenek, akik zsenik és besülettek. A többi mellékes.

— Ön, ugy látszik, jól ismeri a minisztert.

— Nem, csak hírből.

— A hír gyakorta hazudik.

— Ó, most az egyszer nem. De ön uram, nem nagyon szeretheti Malesherbes, amit sajnálók, mert ön egyébként jó embernek látszik.

— Tiszt uram, higgye meg, elég okom van arra, hogy ne hizelegyek neki.

Ebben a pillanatban odaérkezett Malesherbes inasa, aki beszéd közben véletlenül urának nevét is említette. A tiszt meglepődött. Aztán így szólt:

— Uram! A talány meg van fejtve. Egy embernek volt csak joga Malesherbesről rosszat mondani. Az ön.

— **Aki fehérre mossa a négert.** Eddig a közmondások a lehető leghálátlanabb vállalkozások közé sorolták a négernek fehérre mosását. Most, mint New-Yorkból írják, egy Johnson nevű hansasi egyetemi tanár minden előítéletet halomra döntve, kitalált egy módszert, amellyel fehérre változtatja a legesokládászinűbb néger bőrt is. Azt is hozzáteszi a tudósítás, hogy már több négert megfehéřített, s hogy Amerika minden részéből seregenek hozzá a feketék. Négernek lenni jó — mondják Amerikában — de fehérnek lenni jobb, már csak azért is, mert nem vészik észre az embert...

— **A vörös kakas.** Ma egyszerre két-három helyről is nagy, egész községeket elhamvasztó tűzről adnak hírt tudósítónk. Egyik táviratunk azt jelenti, hogy a Rajec-türdővel szomszédos Porubka község ma kigyulladt s egyetlen egy ház kivételével porrá égett. A község lakossága, mint egyháromszázötven, hajléktalanul lett és élelem nélkül maradt. A rettenetes nyomorba jutott nép fölszegélyezésére alakult segélybizottság most arra kéri a közönséget, hogy az elpusztult község lakóit kegyes adományokkal támogassa s segítsen új tanyát teremteni az úszkók helyén.

A másik tűzvész Závadka-Garam községet hamvasztotta el. Mintegy hetven ház pusztult ott el az összes melléképületekkel együtt. A házak nem voltak biztosítva s így a kár igen nagy. A segélybizottság távirati uton kért segítséget a minisztériumtól, Gömörrel és környékéről társzekerekkel viszik az élelmi szereket az elpusztult községbe. A Koburg uradalom egyelőre gondoskodik a károsultakról, de a népet nem lehet rávenni arra, hogy az elpusztult községben maradjon. Három év óta most harmadszor pusztít Závadkán a tűzvész s így a nép a végzetes helyről úgy akar menekülni, hogy Amerikába vándorol.

Sátoralja-Ujhelyről jelenti tudósítónk, hogy Weinberger Sámuel nagybirtokos szeszgyára teljes berendezéssel, villany-telepével, nagymennyiségű szeszkezeléssel és a szomszédos földmivel együtt teljesen leégett. A kár óriási, de nagyrészt biztosítva volt.

— **Bismarck berlini szobra.** Gróf Bismarck Vilmos halála következtében a Bismarck-szobor leleplezési ünnepét tudvalevőleg elhalasztották. A császár engedélyével most június 16-ára tűzték ki a szoborleleplezési ünnepét.

— **Gyilkos villám.** Veliko-Popovics közelében — mint tudósítónk Belgrádból táviratozza — nagy zivatar volt és a villám huszonnyolcszor ütött egy juhnyáj közé. Egy asszony és egy gyermek meghalt és 40 juhot is agyonstujtott a villám.

— **Budapesti polgárőrség.** A most már majdnem rendessé vált eset az, hogy a budapesti polgár őrmegy nyaralni s az alatt a betörők behatolnak városi lakásába, ott megrakodnak mindenféle jóval és végérvényesen eltűnnek. Ez azonban csak az első része a dolognak. Második része az, hogy a környékbeli nyaralótulajdonosok viszont beköltözik a városba s ekkor a betörők a nyaralóba rándulnak ki érték tárgyakkért. Ezek az állapotok on akart segíteni a főkapitány, mikor az állományt hívták össze a lakásörzés dolgában. Erdemleges határozatot nem hoztak, hanem a következő indítványt tárgyalták:

Minden budapesti házban átlag három olyan lakás van, amelynek lakói nyáron nincsenek Budapesten; ugyancsak átlag minden házban van legalább huszonnégy olyan ember, aki nyáron át nem távozik el a fővárosból. A három elhagyott lakást esti hat órától reggeli hat óráig kellene őrizni. Föl kell tehát szőllítani a ház lakóit, hogy maguk védelmezzék a betörők ellen. Minden lakónak csak fél óráig kellene őriznie a lakásokat. Ennyi áldozatot hozhat polgártársai vagyoni biztonságáért. Az ily módon szervezett polgárőrséggel szemben lehetetlen lenne a betörő-világ.

Igy szól az indítvány, amely a modern közbiztonsági intézkedések sorában igazán gyönyörű helyet foglal el... Tessék csak elképzelni, hogy X. vagy Y. urat éjjeli két óraker fölverik az ágyából azzal a kéréssel, hogy sziveskedjék fél háromig őrizni a szomszéd lakását. Hamar megköszönné minden budapesti ember az ilyen polgárőrséget, amely azon alapszik, hogy a Pesten nyaraló kénytelen szegény emberek őrizzék a hűsölők lakását... Azt hisszük, ez tisztára a rendőrség dolga. Vagy talán a megszokott pénzeslevélhordót is mi fogjuk el?

— **Kétszáz ember lemészárlása.** A San-Paoloban megjelenő *Fanfulla* azt írja, hogy a maranhao-tartománybeli bennszőlők fellázdáltak az Alto Allegre községben levő olasz missziótelep ellen és e hó 15-én a reggeli istentisztelet alatt berontottak a templomba és az ott jelenlevő összes szerzeteseket, apáákat és hívőket lemészárolták. A templomból a községbe mentek és ott is legyilkolták az összes katolikusokat, többek közt egy Andrea Carlos de Oliveira nevű dúsgazdag telepitvényes 28 tagból álló családját is. Egyedül Oliveira menekült meg és lóra kapva 9 órai lovaglás után Barra do Corda városba ért, ahol elbeszélte a rémes mészárlást. Ottan Thome Vieira Passos hadnagy 80 katonával azonnal a lázadók ellen indult és heves tüzelés után leverte őket. A főbűnösöket elfogták és Barrába vitték. A legyilkolt katolikusok száma meghaladja a kétszázat.

— **Hol üdüljenek gyermekeink?** Bizonyára alig van család, különösen a fővárosban, hol a nyaralás és üdülés kérdése jelenleg aktuális ne volna. Elérkezett az idő, amidőn az évi munkában kifáradt és elgyengült szervezet egyrészt pihenést, másrészt új erőforrást igényel a jövő év munkájához. Mily nehezen oldható meg azonban a nyári üdülés kérdése akkor, amidőn a család különböző érdekei tagjai más-máslelre gyengészerik. Az ideges apa, az anyja és gyermekek gyengeségei különböző ürdőhelyet igényelhetnek. Mily kívánatos ily esetben, ha gyermekeinket megbízható és alkalmas helyen, kisért nélkül is elhelyezhetjük. A gyenge, verszényes és hurutokra hajlamos gyermekek, sőt gyenge szülők is, teljes üdülést és teljes erőt gyűjtést fognak a tenger partján találni. Dr. Szegő Kálmán abbaziai gyermek-sanatóriumában és vizgyógyintézetében a kellemes üdülés összes feltételei: arnyas kert, tengeri fürdő közvetlen közelsége, magyar társaság stb. feltalálhatók és gyermekek a leg gondosabb ápolás mellett kisért nélkül is telvéttnek.

— **Egy szobor áthelyezése.** A szatmári Kölcsey-kör tegnapi közgyűlésén Mátray Lajos indítványt terjesztett elő, amely szerint a törvényhatóságot keresse meg a kör az iránt, hogy az 1864. évben a piac közepén felállított Kölcsey-szobor helyezettessék át a szatmári ev. ref. templom elé a befásított térre és legyen e tér neve: Kölcsey-tér. A Kölcsey-kör közgyűlése, mint levelezőnk jelenti, lelkesedéssel tette magáévá az eszmét, melylyel városzerte rokonszenveznek és a szobor áthelyezését kérelmezte a törvényhatóságtól.

— **Hivatalvesztésre ítélt községi jegyző.** A belügyminisztérium jóváhagyta Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye közigazgatási bizottsága jegyelmi választmányának egyhangulag hozott határozatát, melylyel Dorfner Antal felügyeltettest kispesti községi jegyzőt hivatalvesztésre ítélte. Most már Kispesten a rend és béke tökéletesen helyreállt.

— **Elsülyedt gabonahajó.** Szegedről táviratozzák, hogy a raktárházak rakodó hidja előtt ma elsülyedt a Tiszában Weisz Jakab és Mór budapesti kereskedők hajója 8000 métermázsza gabonával. Öt ezer métermázsát sikerült megmenteni, de a kár így is 30.000 koronára rug.

— A részlel sztrájk. Resicáról telegrafálják: Az osztrák-magyar államvasutársaság a sztrájkoló munkásoknak szóbelileg azt az ígéretet tette, hogy megadja a kért tíz órai munkaidőt, de három hónap alatt dolgozhatják csak ki a munkarendet. A ma délelőtti tartott munkásgyűlés azt kívánta, hogy az ígéretet írásban adják, akkor aztán munkába állanak. A gyűlést egy Huszka nevű munkás vezette, aki csak rövid idő óta lakik Resicán, de népszerűsége tett szert. Stransky munkás, aki pünkösd másodnapján társait a sztrájkra buzdította, ma azt ajánlotta, hogy ne sztrájkoljanak tovább. Mihó munkás előadta, hogy a vendéglősök és a kereskedők nekik nem hiteleznek tovább, ezért ajánlja, hogy sztrájk-tábor alakítsanak s ott mindig együtt legyenek, s akinek felesleges pénze van, az adjon a szegényebbeknek. Végül arra kérte a jelenlévő Gärtner Zoltán főszolgabíró, hogy a tábornak helyet jelöljön ki. Ezt a kérelmet a főszolgabíró az alispánhoz utasította. Fialka Károly alispán ma másodszor jött Resicára. A csendőrséget ismét megerősítették, most összesen 73 csendőr van itt. Az éjél még 30 csendőr jön Szegedről. A sztrájkolók közül többen beálltak a munkába s valószerű, hogy a gyűlés határozata ellenére hétfőn a sztrájkolók fele munkába áll.

— Halálozás. Buday József, a verseci állami reálskola igazgatója ma meghalt. A boldogult 1843-ban, midőn nagyatya Budapesten ferenfvárosi bíró volt, a szerzetes öntőnyt egyedül honvéd cserélte fel és végig harcolta a szabadságharcot, melynek lezajlása után Szentese városának lett bivatalkója. Itt az évek hossza során át több lapot szerkesztett. Szenteseről később Budapestre tette át lakását és mint 50 éves élemedett ember beiratkozott 1875-ben az egyetemre, ahol 1877-ben kitüntetéssel letette a tanári vizsgát és Versecre neveztetett ki, ahol haláláig a társadalmi és a politikai közéletben élénk részt vett és mint a magyarság buzgó harcosa szerzett érdemeket. Mint tanár több magyar költeményt fordított le németre, így igen sokat fordított le külföldi lapok számára Arany költeményei közül is. Sokat fáradozott a verseci honvéd-szobor létesítése körül is. Végrendeletében a magyar tanulók számára alapítványt tett. A ref. egyháznak, melynek gondnoka volt, szintén szép összeget hagyományozott.

Nagyváradon meghalt Vidovich Bonaventura nyugalmazott főgimnáziumi igazgató 61 éves korában.

— Elfogatási parancs Sima ellen. A szentesi egykori vállon hordott vezére még most sem tért haza Bukarestből, pedig itthon már a saját érdekében sok tisztánvaló vár rá. Mint szegedi levelezőnk táviratozza, az ügyesség ma indítványt tett a törvényszék vádtaánadsánál, hogy Sima Ferenc ellen elfogatási parancsot adjon ki és írjon fel az igazságügyminiszterhez a kiadatás iránti eljárás megindítására.

— A dadogók gyógyító tanfolyama, melyet Skultéty Lajos elismerésre méltó buzgósággal vezet a parizsi főgimnáziumában, július 1-én kezd szüneti kurzusát. A kereskedelmi miniszter azoknak, akik erre a gyógyító tanfolyamra Budapestre jönnek, féljegyves vasúti kedvezményt adott. Aik igénybe venni akarják, forduljanak julyó hó 20-ikáig Skultéty tanárhoz (lakik: VIII., József-körút 15.). Azok, akik a székesfővárostól segélyezett tanfolyamon díjmentesen felvételti óhajtanak, kérvényükkel ugyanott jelentkezhetnek napjanték a délutáni órákban.

— Felhőszakadás Párisban. Párisból jelentik, hogy tegnap délután ott óriási felhőszakadás volt és a víz árja elöntötte az utcákat úgy, hogy azok járhatatlannak lettek. Sok épület összeomlott és a hadügyminisztérium épülete, a német követség palotája, valamint a Théâtre Français is több órán át vízben állott. A Tuillériák kertjében nagy pusztítást vitt véghez a dőlő árvíz és a kertészeti kihalást teljesen tönkretette. A kár meghaladja a két millió frankot.

— Megtalált anya. Megemlékeztünk a kis Goldstein Irma sorsáról, akit édesanyja tíz hónapos korában elhagyott s azóta Sajó Adolf Baross-utca 82. szám alatt lakó sirkőkereskedő nevelt. Goldstein Irma pár hónappal ezelőtt megkérte a rendőrséget, hogy nyomozza ki az édesanyját. A rendőrség megindította a vizsgálatot, amely eredményével végződött. Goldstein Irma édesanyját megtalálták Bécsben, ahol a IX. Nussdorfer-gasseban lakik. Második férjével él ott, akit Frank Alfrédnek hívnak s akivel tízenegy napal ezelőtt kelt egybe. Első férje, Hoffmann Károly korcsmáros volt Szombathelyen.

— Egy leány tragédiája. Petrova-Bisztra máramaros községben a múlt vasárnap este egy alig 18 éves zsidóleány állított be Stober F. odaváló úzérhez és arra kérte, hogy egy éjjelre adjon neki szállást. A leánynak a csúriben adtak helyet. Reggel a gazda a csúribé ment és megdöbbenve látta, hogy a szép fiatal leány halott. Alkalmatlan bűntény áldozata lett, de a gyilkost még eddig nem nyomozták ki.

— Nagy szerencsétlenség Amerikában. Hamburgból táviratozzák: a Laurine-gőzhajón a Mississippin ma egy gazolin-készülék felrobbanása következtében tűz ütött ki. A lángok átcsaptak a raktárakba és

21 méterháza dinamit felrobbant. A hajó a levegőbe röpült. Már az első robbanásokról az utasok mind a vízbe ugrottak. Attól tartanak, hogy igen sokan életüket veszítették.

— Életunt körjegyző. Kovács Sándor körjegyző tegnap bejött a fővárosba a pestmegyei Aporkáról. A soroksári-utcai két koronához címzett fogadóban szállt meg és az első emeleten bérelt lakást. Alighogy felment a szobájába, levélpapírokat és tintát kért, majd bement a fogadó éttermébe, megvacsorált és cigány-muzsika mellett éjjel felmúlt, azután szobájába vonult vissza. Egy óra tájban fölesöngette a kaput, aki fölsietett és megdöbbenve látta, hogy Kovács ágyában nagy vértócsában fekszik.

— Öngyilkossá akartam lenni — ezzel fogadta a körjegyző a portást — de megbántam. Kérem hívassa a mentőket.

A mentők csakhamar megjelentek és megállapították, hogy Kovács apró forgópisztolyával kétszer a fejébe lőtt. Egyik sebe sem életveszedelemes. Most a Rökusban ápolják. A szálló asztalán hagyott leveleiben azt írta, hogy családi viszálkodás miatt akart megválni az életétől.

— Letartóztatott anarchisták. Madridból jelentik, hogy a rendőrség letartóztatott két anarchistát, akik Lengyelországból jöttek ide. Az egyik olasz alattvaló. Hír szerint merényletet terveztek a miniszterek ellen.

— Sikkesztő iskolaszolga. Szegszárdról táviratozzák, hogy az ottani főgimnázium szolgája, Schlemender Antal elszakította a tanárok havi fizetését, 2040 koronát és nyomatlanul eltűnt. Feleségét és négy kis gyermekét hagyta hátra. Schlemender ma reggel az adóhivatáiba ment, hogy felvegye a tanárok fizetését. A pénzt át is vette, de azóta nem látta senki.

— Rendőri hírek. Papp János fuvaros kocsija ma délelőtt a Várkert-rakpart alsó részéről a Dunába esett. A lovat még élve kimentették. Pappnak nem esett baja. — Ma reggel pincetűz volt a Soroksári-utca 5. számú házában. A tüzet másfélóra munka után oltották el a IX. kerületi tűzoltók. A pincében felhalmozott szalma égett el. — Ma reggel háromgyed hat órakor Újpesten, az Óz-utca és István-út sarkán a B. U. R. villamos vasut 10. számú kocsija elütötte Szabó Márton vasuti őr Mattoner Teréz nevű feleségét. A szerencsétlen asszonyt bevitték a gróf Károlyi-féle kórházba, ahol rövid szenvedés után agyvérzésben meghalt. Holtestét a boncolóintézetbe vitték. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— A megröközt pénz leveleiről még nem került meg, noha egész falca ildőzi Falkait. Szökése órási feltűnést kelt, de sokkal nagyobb ennél az a feltűnés, melyet *Os-Budavár* nemzetközi nagy varieté-színpadának júniusi új műsora okozott ma este sok ezer néző között. Ez a műsor valóban kitűnően van összeállítva és díszetere válik a vállalat vezetőjének: Friedmannak és Leitnernek, akik egyébként is minden lehetőséget kiakartak, hogy a főváros lakossága és az ideresreglő vidékiek valóban kellemesen tölthessék el esteiket. A mai esti előadást természetesen órási közönség nézte végig, mely nagyon sokat tapasztal az új attrakcióknak. *Os-Budavár*nak tehát sok ezer látogatóra van esténként kilátása azért is, mert az időjárás most már nagyon kedvez e kellemes mulatóhelynek.

— Wulff cirkusza, szombaton este sok új, érdekes dolgot mutatott be. Wulff Ede igazgató óriási költséggel farsádszínházot és időt nem kivéve, egészen új dologgal lepett meg bennünket. Az egész porond szabadalmazott készülékekkel a mélységbe süllyed és élénk varázsol egy három méter mély vízmedencét, amelyben Mr. C. H. Unthan, a kéznélkül született ember hajmeresztő uszó- és buvár-gyakorlatait mutatja be. Ezenkívül sikerült Wulff Ede igazgatónak egy szarvas idomítani, mely megfelelő magas hidról a medencébe ugrik. Új volt még a Wulff igazgató által idomított és Riegó ur által elővezetett divatszámár: Benny Boorn mint jongleur és faklyadob; S ur és 8 helyi által bemutatott gyalog-négyes. Ma, vasárnap délután 4 és este 7/8 órakor két nagy diszcsladás lesz, mindkét előadásban fellép Mr. C. H. Unthan a vízmedencében.

— Az Állatkertből. A világhírű idomító Mds Alaská a ő remekül idomított oroszulokkáival és kutyáival még folytonosan nagy közönséget vonz a kertbe. Mintán az előadások a közönség tetszését kiérdemelték, sikerült az igazgatóságnak Mds Alaskát még rövid időre szerződtetni. Az előadásokat a délutáni órákban tartják.

(x) **Figyelmeztetjük** a gazdaközönséget és iparvállalat-tulajdonosokat, hogy gépjármű és hengerolaj szükségletükre a hirnevess orosz-amerikai olajipar-részvénytársaságnál fedezzék. Az egyedüli elárúsítás Reich S. és társa cégnél, Felső-Erdősor 11. szám, mely cég mint- és árjegyzékkel készséggel szolgál.

(x) **Szalmakalapok** divatos és könnyű drbként 45, 65 és átúrt 75 kr. Róvid batizst alsónadrágok, francia batizstból. drbj. 75 kr. Kertész Pál divatruházában, Bpest, Kerepesi-ut 44. szám (Népszínházzal szemben.)

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyűjtőt!**

Az eleven csontváz.

Páris, május 30.

Egész Franciaországban izgalomban tartja a poitiersi rémeset, amelyhez fogható a legkicsapongóbb képzelet se tud kigondolni. Minthogy az egyik főszereplő a monarchista és klerikális párt oszlopa, úgy lehet, hogy ennek a borzalmas bűntettnek esetleg politikai következményei is lesznek. Ime az eset:

Monnier asszony özvegye egy évvel ezelőtt elhalálozott tanárnak, aki több milliót hagyott családjára. A nyolcvanéves öregasszony általában zsugorinak és szivtelennek ismerték. Egyetlen fia az államcsiny pártjának szolgálatában alprefektus volt, de a szerencsétlen május 16-ika óta tisztán a monarchista és klerikális agitációnak szentelte magát; ezen a téren anyja részéről lelkes támogatásban részesült. Monnier asszony háza az ősi püspöki városban középpontja volt a klerikális üzemeknek.

Fian kívül Monnier asszonynak volt egy Blanche nevű leánya is, akit azután vagy huszonöt év óta senki se látott. A szomszédok jól emlékeznek a serdülő leányra, aki nagyon esinos és temperamentumos volt. Egyszerre eltűnt a huszonhétéves kisasszony. A szomszédok kérdézősködésére sirva felelte Monnier asszony:

— Szegény Blanche megőrült és szobájában kell őt ápolnunk.

Hébe-hóba jöttek ugyan orvosok, de kérdés, vajjon a leányhoz mentek-e, — de bizonyos, hogy az utolsó tíz év alatt nem látta orvos a szerencsétlen teremtést. Az évek multak és az emberek nagyban sajnálkoztak a szegény Monnier asszony fölött, akit ilyen szörnyű csapás ért. Hat vagy nyolc évvel a leány eltűnése után egyszer egy szomszéd hallotta, amint a leány jajgatott:

— Istenem, mikor szabadulok ki innét?! Borzasztóan szenvedek, miért zártak el ide engem? — A szomszéd megkérdezte Monnier asszonyt a jajgatás oka felől, és a szivtelen anyja így felelt:

— Szegény Blanche megőrült, üldözési mániában szenved.

Es az öregasszony valamint fia, az egykori alprefektus is erősítették, hogy az örült leány a legjobb ápolásban részesül. Ez tizenhét év előtt történt és akkor ez a boldogtalan teremtés már nyolc éve éli rabságában. A jajgatás és a zokogás többé nem ismétlődött, az emberek érdeklődése pedig megszűnt. Ki is bízhatna volna, hogy az istentől, tekintélyes Monnier asszony a leányát fogva tartja?! A város legelőkelőbb kerületének legelőkelőbb palotájában lakott és a tekintély, amelynek anyja és fia egyaránt örvendtek, kizárta a bűntett lehetőségét.

Es ime mégis kitűnt, hogy embertelenül bűnösök mindakettőn.

A rendőrbiztos hivatalos jelentésében leírja, hogy minő állapotban találta föl az immáron ötvenkét éves Monnier Blanche-ot, akit huszonöt évig tartottak fogva egy sötét kamrában. Miután a rendőrbiztos elmondja, hogy egy cseléd üljelentése vezette nyomra a hatóságot, ekként folytatja:

„Behatoltunk a kamrába: borzadalmas látvány tárult elénk. Monnier Blanche csaknem egészen meztelenül ült a sötét szobában, amelynek egyetlen ablakát deszkákkal szegelték be. Egyetlenegy napsugár se hatolhatott be. A levegő döglemezes volt. A szerencsétlen teremtés csak úgy helezgett a sok léreng és undok rovar. A teljesen lefogyott leány az ágy szélén ült és szemét a falra meresztette. Az étel- és piszokmaradványokat egy ládába szedték össze. Monnier Blanche csontvázra van lesóványodva. Huszonöt év óta nem fésülték meg. A hajfonadék kóccá csabzott össze. Testét piszokrétegek fedték. Szakembert kellett hívniok, aki vegyi uton eltávolítsa a rétegeket. Megnéztük: négy kiló volt!... A leányt a kórházba szállítottuk... Monnier Blanche eszméletlenül volt, de elvesztette beszédének egy részét. Fölkialtott: „Ez hát a paradicsom?!“ Többnyire olyan szavakat használt amelyek gyerekkorából vannak emlékezetében. De még ezekből is sokat felejtett el, ujakat pedig nem tanult.

Egy újságíró látta Monnier Blanche-ot a kórházban. Magas termetű leánynak mondja, akinek feltűnőleg éles metszetű a profílija. Teste fehér és véstelen. Csontváz. Szeme élénk, beszéde meg összeüggéstelen. Egyes szavakat dadog, amelyek nem alkotnak mondatot. Nincs kizárva, hogy Blanche felgyógyul, de nem nagy a reményeége az orvosoknak.

Anyja és fia büntömben ül. A bíróságnál ugy magyarázzák ezt a rémes bűntette, hogy Monnier asszony egész vagyonát kedveo fiára, az alprefek-

Az új kornak megfelelő.
E kályhák minden stýben és különböző új mintákban és színben készíttetnek.
TELEFON: 108.

PUCHER-féle SZAB. GYORSMELEGÍTŐ
mely a tőbb éven kipróbált és tökéletesített szabadalom folytán, minden javításokat rölelegessé tesz, úgy minőségben, mint tüzelőképességben a legjobb eredményt érte el, minok folytán ezek tartósságukat tekintve a legolcsóbbak.
Köpes árjegyzék ingyen és bérmentve.

CSERÉPKALYHA,
PUCHER ANDRAS TEMESVAR
Józsefváros, Preyer-utca 4. saját ház.

tsura akarta hagyni, és hogy leányát akkor zárta el, amikor az elárulta azt a szándokát, hogy férjhez akar menni.

Az ember úgy himnusz, hogy a poitiersi közvélemény föltétlenül elítéli az embertelen anya büntetését. Mindenesetre nagy a fölháborodás a városban, de máris megindult az agitáció e bűnösök érdekében. A jézuita-párt minden lehetétől elkövet, hogy két oszlopos emberét a méltó büntetés alól kivonja. Még a mérsékelt *Matin* is így ír ezekről az alias üzemlekről:

„Poitiersben formális szövetség keletkezett azzal a céllal, hogy legalább a volt alprefektust megmentsék. Ez egy elkeseredett háboru, amelyet Poitiersnek egész klerikális párja egész arisztokráciája egy gonoszterv érdekében indított... Így akarják pártjuk erejét növelni, hadd lássa a nép, hogy büntetlen, aki a közvéleményt támadja és a klerikalizmus ügyét támogatja. Ez a rendszere, politikai szisztémája és hatalmi eszköze a reakciónak. Minden klerikalizmusnak mentelmi joga van büntetetlen dolgában...”

Az a boldogultan teremtés, aki huszonöt esztendőn át szenvedett, ötvenkét éves korában látta meg újra a napvilágot. Mert még csak világosságot sem kapott anyyi idő óta. Most már a kórházban van s ott kezd kissé magához térni. Alig beszél még, de meglátszik rajta, mennyire örül a friss levegőnek, a tisztának.

Anyja, aki tudott az eláratásáról és rabságáról, azzal védekezik, hogy Blanche tébolyodott-ságában nem akarta megengedni, hogy kamráját kitisztítsák. Az öreg asszonyt szintén őrzik a rendőrségen s jellemző a főszenyességére, hogy fogságában diótöréssel foglalkozik, hogy naponként negyvenötven centimeot keressen meg. Pedig milliomos.

Monnier azzal védekezik, hogy rövidlátó és a szag iránt érzéketlen és azért nem tudta, hogy micsoda rémes helyen fekszik a nővére. A volt prefektus felesége és leánya, akik semmiről sem tudtak, a szörnyű fölfedezés után *kolostorba vonultak*. A fiatal leány menyasszonya volt egy tisztnek, de a botrány következtében a házasságból nem lesz semmi. A rendőrség vizsgálatot indított s eddig harminc tanut hallgattak ki.

A poitiersi polgármesteri hivatal titkára kérvényt terjesztett be aláírás végett, amelyben Monniernek szabadlábra helyezését kéri. A titkár ellen e miatt megindították a fegyelmi eljárást. A titkárnak ez az eljárása összefüggésben van azzal, ami a legutóbbi népszámláláson történt. Akkor ugyanis, bizonyára nem véletlenül, a Monnier-családot nem vették számba s így a szerencsétlen Monnier Blanche-t nem fedezték föl.

Ferrot államügyész kijelentette, hogy a vizsgálatot azért gyorsan be fogják fejezni és hogy Monnierrel, mint volt állami hivatalnokról jól kell tenni, hogy meg tudja ítélni cselekedetének a súlyát.

SZÍNHÁZ, ZENE.

Magyar Színház. (Bemutató előadás.) Utolsó premió! Szinte kedvünk lenne felsőhajítani: Istennek hála! Mert hát a higany-oszlop ma mári kora reggel husz fokot mutatott a hőmérőben s tikkasztó nehezen szakadt le ránk a premió-est is. Pedig hát kár ezért a bájos kis operettért. Ennek husz fok — hideg kellett volna s egy tisztességes kis hóvihar a színház körül. Milyen istenileg jól éreztük volna magunkat a a barátságosan meleg színházban, e mellett az édes *Audran*-zene mellett amelynek minden egyes üteme olyan, akár a csurgatott méz. De így... a legönzőbb embertársi rokonszenvvel érzünk együtt a szegény *Rátónyi-de la Turzette* hadnagygyal, aki mindjárt a entrée-duettben, amelyet a kis Godichard Klárával énekel, borsónyi nagyságu izzadság-oszlopoktól ügget le a homlokáról a szép fehér keztüjével.

Ez a kis Godichard Klára különben az operett hősnője. Nem is ő egymaga, hanem a kis Godichard Cecillel egyetemben. Ok az *Irek*, amely cím alatt a *Les seurs Godichard* ma este bemutatásra került. A két kicsikének *Giroflé-Girofla* az ösanyja s a családjukhoz tartozik *Tata-Toto*. Az e fajta librettók egy *kettős szerep* kedvéért írónak, hogy egy és ugyanannak a színésznőnek alkalma legyen frappáns jellemellentéteket megjátszani. Így van ez a kis Godichard-leányokkal is. Kúlsőleg teljes-tökéletesen hasonlítanak egymásra, de míg az egyik szűziesen szende, a másik ördöngösen pajkos, a harmadik felvonás végén férjhez megy mind a kettő ahhoz, akit szeret. Persze egy kis színpadi személynységessel, mert a másik, aki voltaképpen — nincs, a színtalac mögött megy férjhez a harmadik fiálában.

A kettős szerepben *Szojzer* Ilona meglepően jó volt. Művésziileg korrekt volt mind a két kis Godichard kisasszonykájá, a szűziesen szendé is, meg az ördöngösen pajkosé is. Éppannyi szív volt az egyikben, mint amennyi kedély a másikban. Játéká-

nak a hatását fokozták szépen előadott énekszámai, amelyek közül sokat megismételték. Premier-virágokból is bőven kijutott neki. A többi szereplő *Margó Zelma, Sziklainé, Sziklai, Ráthonyi, Dalnoky, Boross, Fűredi, Odry, Giréth*, akik mind staffageai a Godichard-kisasszonykák kettős szerepének, egyfő-egyig nagy kedvvel játszották szerepeiket. Külön említjük meg a kis *Donáth Bertát* (*Donáth* karmester leánykáját), aki az operett előjátékában gyermekét bájjal játszotta a kis Godichard-leányok szerepét.

Az *Audran*-operettet *Molnár Ferenc* fordította; énekszövegeiben könnyed eleganciával, prózájában azzal a ziporkázó szellemmel, amely ezt a nagytehetségű fiatal író minden irányban jellemzi.

(M—s.)

Az Operaházban holnap, vasárnap *Prevost* Henrik vendégfelléptével *Meyerbeer* négyfelvonásos nagy operája, a *Hugonották* kerül színpadra. Raoul a vendégművész énekei; a többi szerepeket pedig *F. Peuny I., György né, Paloczyné F. B., Ney D., Várady, Takáts, Mihályi, Dalnoky, Hegedüs, Ney B., Kiss B. és Strósz* énekelik. — Hétfőn lesz az *Orsz. m. kir. zeneakadémia* operai tantolymanak évszázó vizsgálati előadása, leszállított helyárok mellett. Keddén a *Bolygó hollandi* kerül színpadra. Csütörtökön kezd meg néhány este tervezett vendégszereplését *Burrian* Károly a *Lohengrin* címszerepében; a vendégművész második fellépése a szombaton színpadkerülő *Tannhäuser* címszerepében lesz. Vasárnap a *Nürnbergi mesterdalnokok*-at adják elő.

Küry Klára fölléptel. *Küry Klára*, a Népszínház primadonnája e hét folyamán hat különféle szerepében lép föl a Népszínházban; holnap, vasárnap a *Sárja csikóban* Bakaj Erzsikét; hétfőn a *Cirkuszéletben* Wemiss Drót; keddén, a régóta nem adott *Bibliás asszonyban* Chaselleraut Edith marquisnét; szerdán a *San Toy* címszerepét; pénteken a *Kis szökevény* Gray Winnifredjét és szombaton a *Baba* címszerepét, Aleksiát játszza. Mindezek a darabok ezuttal *utóljára* kerülnek színpadra a nyári szünet előtt.

Milliók a hó alatt. A Népszínház szezonzáró ujdonságának, a *Milliók a hó alatt* című regényes színműnek a próbái a jövő egész héten is folynak, úgy hogy az ujdonság a következő hét elején kerülhessen bemutatásra. A darab vezető írfőszerepét *Szirmai Imre* játszza, kinek ebben hosszú idő muiva ismét alkalom nyílik arra, hogy művészi talentumát egy drámai mozzanatban gazdag, erős karakterezésében érvényesítse. Mellette *Szabó Antal, Kovács Mihály, Tollagi Adolt, Ujvári Károly, Horváth Vince* játszzák az ujdonság leghálásabb szerepeit, míg a női főszerepet *Fedák Sári* kreálja. Kívüle még *Kápolnai Irén, Siposné* s a teljes drámai, énekes- és ballett-személyzet vesz részt az előadásban.

Szimon Anna színpadon. *Szofióban* a napokban előadták azt a rémdrámát, amelynek hősnője *Szimon Anna*, az a szerencsétlen magyar orfeum-énekesnő, akit *Ferdinánd* fejedelem szárnysegéde, *Bojcejev* kapitány gyilkolt meg, amiért halállal is lakolt. A szenzációs darab előadása azonban nem folyt le minden botrány nélkül. A rendőrség megjelent a színházban és állítólag azért, mert *Mitrov* igazgató nem fizette ki a játékgendélyért járó díjat meg akarta akadályozni az előadást. A közönség a rendőrök ellen támadt:

— Ki velők! Ki a kopókkal! — ordították és kidobták a rendőröket a színházból.

Ezután háborítlanul játszották végig a szerencsétlen orfeum-énekesnő drámáját.

A Fővárosi Nyári Színház ujdonsága. A *Fővárosi Nyári Színház* nagyban készül *Hugó Viktor* „1793” című darabjának bemutatására, amelynek előadásán a szereplőkön kívül nyolcvan fölből álló személynzet vesz részt. Az igazgatóság a darabhoz remek korhű jelmezeket készíttetett.

Az Uránia legközelebbi premióje. *Gáspár* Ferenc dr. volt fregatt-orvos *A jőd kömlér* címmel darabot írt az Uránia-színháznak. A tanulságos darab, mely egész sereg mozgólényképpel ismerteti meg majd a közönséget, kivált Ázsián és Dél-Amerikán keresztül teszi meg a föld körül való útját. A bemutatott kétszáz gyönyörű kép, részint a szerzőnek és részint *Hopp* Ferencnek felvételei. Azonkívül számos mozgókép ismerteti az exotikus népek szokásait.

Déltáni előadások a Népszínházban. A népszínházi bizottság *Porcsolt Kálmán* igazgató javaslatára június havában több déltáni előadást engedélyezett. Az első *Urnapián*, 6-án tartják meg a színház ének- és zenekarának jutalomjátékát, *Küry Klára*, több elsőrendű szereplő s az *Operaház* főként tagjainak közreműködésével; vasárnap, 9-ikén pedig *Rákosi Szi*d színeziskolájának az első vizsgálati előadása lesz. 16-án *Solymosi Elek* színeziskolája tart vizsgálati előadást, 23-án pedig *Rákosi Szi*d színeziskolájának második vizsgálati előadása lesz. Mindezek előadások a rendez déltáni időben 1/3 órák tartanak meg.

Csak párosan! A *Vigszínház* nyári darabjának, *Feydeau* és *Desvallières* *Csak párosan!* című bohózatának e hó 5-én, szerdán lesz a bemutató előadása a több szerepeket *Hegedüs Gyulával, Nikó Linával, Balassa Jenővel, Nogrády Jolánal*.

A cár parancsára. Az orosz cár, mint *Pétervárról* jelentik, megparancsolta, hogy *Glinkának* az *Életünkét a cárt!* című opera szerzőjének szobrót emeljenek... *köszakozásból*.

Cáfolat. Több lapnak egy helybeli könyomatos nyomán közölt ama felfedezésével szemben, mintha *Hegedüs Sándor* kereskedelemügyi miniszter valaha műkedvelő-színészkedett volna, illetékes helyről azt jelentik, hogy *Hegedüs Sándor* kereskedelemügyi miniszter soha, sem mint színész, sem mint műkedvelő színpadon nem szerepelt és a kérdéses hír annál is inkább képtelen, mert az abban említett 1863. esztendőben *Hegedüs Sándor* még Budapestben sem volt. Csak 1867-ben került a fővárosba.

Városligeti Színház. A *Városligeti Színház*ban holnap, vasárnap két előadás lesz. Délután négy órákor fél helyárral kilencedszer *Uriel Acosta* kerül színpadra, este nyolcadik órákor pedig a *Fokról-jókra* című életkép. Hétfőn az *Orpheus a pokolban* című operettet ismétlik meg, kedden *Kont* Józsefnek rég nem adott operettjét, a *Suhancot* adják *Bilkey* írőnek a címszerepben.

A Királyfogás reprise. A *Fővárosi Nyári Színház* hétfőn feleleveníti *Kont* József régi jeles operettjét, a *Királyfogás*-t, melyet a fővárosi színházak már évek óta pihentetnek, úgy hogy a hétfői repriz félig-meddig ujdonságszámba megy. A több szerepeket *Sugár Aranka, Sárosy Paula, Mihályi, Környei, Lővegy, Krémer Jenő* és *Faragó* játszzák.

A vérengző Lohengrin. A londoni *Convent Garden*-színház *Lohengrin*-előadásán, amely a napokban folyt le, véres kis baleset történt. Az első felvonásnak abban a jelenésében, melyben *Lohengrin* és *Telramund* karddal rohannak egymásnak, a hatu-lovagot éneklő *Knote* olyan hevesen talált nekimeenni színpadi ellenelének, *Mohomkelnek*, hogy kardjával végig hasította arcát. A vér azonnal elborította az énekes arcát, de előfordította a közönségtől és nagy lélekjelenléttel várt, míg a föggyűny le nem gördült. Szerepét egy másik énekesnek kellett átvennie.

Uj zeneművek. Megjelent és kapható *Bárd Ferenc* és *Testvére* zeneműkereskedés és színházgyűjteményében, IV. Kossuth Lajos-utca 4. szám. „Csak egy kis lány” angol dal magyar és német szöveggel 2 korona. „Sus! mein Kind” dal 2 korona. „Miért vagy másé” dal magyar és német szöveggel 1 kor. 50 fill. *Palotás-Huber*-féle 101 legszebb magyar dal cigányos modorban, II kötet 3 korona. Legszebb magyar nóták V. tolyam 16. szám. „Jaj de szépen muzsikálnak” és „Pista bácsi jöjjön ide kérem” 60 fillér. 17. szám „Te földed! álmódoztam” és „Restaurálják a vármegyét” 60 fillér. 18. szám „Fel a pohárt” és „Ez az élet” 60 fillér. VI. tolyam I. szám „Sólyommadár rakja fészekét a sziklán” és „Csütörtökön este” 60 fillér. „Cirkusz élet” teljes zongora kivonat 6 korona. „Hoffmann mesé” 2 füzetben ének és zongorára magyar szöveggel 6 korona. „Postás fiu” teljes zongora kivonata 7 korona. „Julesa a Postás fiuból” 3 korona. „San Toy” teljes zongora kivonat 5 kor. 40 fill. „Napjogtakozás, Modelle” ének és zongorára magyar szöveggel 3 füzetben. Modelle ének és zong. magyar szöveggel 3 füzetben. Modelle 2 füzetben, füzetünkint 3 korona. *Bárd*-féle cimbalom-gyűjtemény, 10 lejtűbb magyar dal tartalommal 3 korona. Fitty-kuplé „New-York szépe” operettéből cimbalomra 2 korona, zongorára 2 korona.

Színházak műsora. *Nemzeti Színház.* Hétfőn: *A dolovai nádor leánya*. Keddén: *Az ibolyaföl*. Szerdán: *A jó jaluiskai*. Csütörtökön: *A bor*. Pénteken: *A megboldogult*. Vasárnap: *A peleskei nótárius*. Hétfőn: *Hamlet*.

M. Kir. Operaház. Vasárnap: *A hugonották* (Prevost vendégfelléptével). Hétfőn: *Operai vizsga*. Keddén: *A bolygó hollandi*. Szerdán: Nincs előadás. Csütörtökön: *Lohengrin* (Burrian vendégszereplésével). Pénteken: Nincs előadás. Szombaton: *Tannhäuser* (Burrian vendégszereplésével). Vasárnap: *A nürnbergi mesterdalnokok*.

Vigszínház. Hétfőn és keddén: *Ocskay brigadéros*. Szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap: *Csak párosan*.

Népszínház. Hétfőn: *Cirkuszélet*. Keddén: *Bibliás asszony*. Szerdán: *San Toy*. Csütörtökön délután: *San Toy I.* és II. felvonása. Hangverseny. (A karzemélyzet jutalomjáték.) Este: *Kölesnékert völgyégy*. Pénteken: *A kis szökevény*. Szombaton: *A baba*. Vasárnap délután *Rákosi Szi*d színeziskolájának vizsgálati előadása. Este: *Náni*.

Magyar Színház. Egész héten: *Az irek*. *Fővárosi Nyári Színház.* Hétfőn, keddén: *Királyfogás*. Szerdán: *Cyrano de Bergerac*. Csütörtökön délután: *Gyurkovics-leányok*. Este: *Huszársíny*. Pénteken: 1793 (először). Szombaton: 1793. Vasárnap délután: *Szép Helena*. Este: 1793.

Uránia. Vasárnap, hétfőn, keddén, szerdán, csütörtökön, pénteken: *A tánc*. Szombaton: *Amerika*.

Legújabb zeneművek kaphatók *Szilágyi Béla* könyv- és zeneműkereskedésében, Károly-kört 26. Az árak koronában értendők. *Operettek és operák:* Hoffmann mesé 10.—, Troubadour 3.60, Traviata 4.80, Rigoletto 4.80, Aida 9.60, Aiarcos bál 5.—, Faust 7.20, Mignon kötve 10.80, Bohémek 10.—, Bajazzók 8.40, Postás fiu, Kis szökevény, Cirkusz élet a 7.—, Geisha, New-York szépe, Görög rabszolga, Lucky Star darabja 6.—, San Toy 5.40. — *Magyar szöveggel:* Kis szökevény, New-York szépe, Hoffmann mesé, A modell 2—2 füzet, füzetünkint 3.— korona, Du mein Girl magyar vagy német szöveggel 2.— korona. Susi mein Kind. Kouplet a Venus auf Erden című operettből. 1 korona 40 fillér. Zongorára 2 kére: Ziehrer, Die 3 Wünsche 2 füzet a 3.— korona, Royle, Toreador Walzer 1.80, San Toy Marsch 2 korona 40 fillér, Girl Walzer 2.—, Fregoli induló 1.80, Cadetten marsch 1.45, Ocskay brigadéros bővített kiadás 3.—, Buberl komm, keringő 2.40. Könyv- és zenemű-árjegyzék bérmentve. Allandó vevők kedvezményben részesülnek.

Operaelőadás a Telefon Hírmondóban. Pre-
vost Henrik vendégfelléptével ma este az *Órdög* *Róbert* kerül
szíre a magy. kir. Operaházban. A *Telefon Hírmondó* az
előadást teljes egészében közvetíteni fogja, s így az előzetők
abban a kellemes helyzetben lesznek, hogy a rég nem hallott
operát odahaza a lakásaikon is végighallgathatják. — Az
operaközvetítés után 11 óráig cigányzene lesz hallható a
kagylókön keresztül, melyet az Élmke kávéházban játszó Zöldi
Marci és az Elite kávéházban játszó Közéi Antal bandájának
muzsikájából közvetíti a Telefon Hírmondó.
Itt említjük meg, hogy vasárnap délután is közvetíti a
Hírmondó rendes délutáni katonazenéjét az Erzsébeti
kioszkból, mely 4 órától 7-ig hallható.

A három levél.

Budapest, június 1.

A névtelen levelek révén támadt kínos színházi
ügyet ma három nyilatkozat bonyolítja. A bonyolad-
mat a bíróság van hivatva megoldani, a felek immár
az illetékes forum elé vitték ügyüket. A megoldást a
pártatlan igazságba vetett bizalommal várjuk. Egyelőre
ítélni nem lehet a dologban. Három levélről tudunk,
kettő ezek közül névtelen, egynek ismeretes a forrása.
A kérdés tehát ez: 1. ki írta azt a levelet, amely
Liptai Károlyt érdeklődését egy poste-restante levél
íránt fölkellette, 2. ki írta azt a levelet, amely *Beöthy*
Lászlót, a Nemzeti Színház igazgatóját fenyegette, 3.
egyazon kéz írása-e és 4. kinek a keze írása ez a két
levél? Az adatok, az objektív és szubjektív bizonyíté-
kok a bíróság előtt fekszenek, kívánatos, hogy men-
től előbb kiderüljön a tiszta igazság.

Beöthy László, a Nemzeti Színház igazgatója ma
ügyvédjé, dr. *Rácz* Dezső útján följelentést adott be a
büntetőtörvényszékhez *Liptai* Károly ellen. A följelen-
tés így hangzik:

Tekintetes kir. Büntető-törvényszék!

A *Magyar Szó* május 31-én este megjelent 3-
a ide mellékelt 128-ik számában és ennek alap-
ján több 1901. június 1-én reggel megjelent napilap-
ban „*Liptai* Károly” aláírással hosszabb nyil-
latkozat közöltetett, amelyben nevezett *Liptai*
Károly becsületeset súlyosan sértő és engemet a
legképtelenebb és leggyalázatosabb vádakkal rá-
galmazó kijelentéseket tesz.

Dacára annak, hogy nevezett *Liptai* Károly
ellen az általa megkísérelt zsarolás büntette miatt
törvényes eljárás már folyamatban van, elfoglalt
hivatalos állásom, személyi reputációm és jó hir-
nevem elengedhetetlen kötelességemnek tekintem,
hogy nevezett ellen a saját utján elkövetett nyil-
vános becsületsértést és rágalmazás miatt is a
bűnügyi jeljelentést azonnal megtegyem.

Feljelentésem alapját a *Magyar Szó* idecsatolt
számában az 5-ik oldalon kezdődő és a 6-ik oldal
első hasábján végződő közlemény képezi, amely
„Zsarolás a Nemzeti Színházban” címmel látott
napvilágot.

Az egész közlemény egy mentegetőzésre és
célozatos megrágalmazásra készült tákolmány,
amelyhez, ha csak saját megmentésére iródott
volna, semmi közöm nem lenne, miután a zsarol-
ási ügyben én a feljelentést kellő módon meg-
tettem, de ő az egész mentegetőzés előadásából
azt a rágalmazó és becsületsértő következtetést
vonja le, hogy:

a *Beöthy* László keze nem tiszta, ez a kéz
gyártotta, vagy gyártotta egy zsarolólevelet ön-
magához, mint a zsarolási szándékot valószínű-
sítő „Sz. G. 100.” című levél kiváltására engemet
moráliter ösztönző anonim rágalmazó levelet.

Ezen és a hivatkozott közlemény egész elő-
adásában foglalt kifejezésekben *Liptai* Károly
ellenem a BTK. 258. §-ában körülírt és a 259. §-a
szerint minősülő rágalmazás, valamint a BTK.
261. §-ába ütköző becsületsértés vétségét követte
el, miért is kérem a tekintetes kir. törvényszéket,
miserint ezen feljelentésemben foglalt adatok
alapján, miután névvel aláírt közleményről van
szó és nyomozási eljárás sem szükséges, a bűn-
fenyítő eljárást nevezett *Liptai* Károly ellen sür-
gősen megindítani s engem arról jelen feljelen-
tésemben igazolt ügyvédem, dr. *Rácz* Dezső ke-
zeihez értesíteni méltóztatnék.

Tisztelettel

Beöthy László.

Liptai Károly a *Magyar Szó*ban nyílt levelet in-
téz gróf *Keglevich* Istvánhoz, a Nemzeti Színház in-
tendánsához. A levélben folytatja leleplezéseit és ezt
mondja egyebek közt:

Egy fővárosi napilapnak néhány hónap előtti
támadásairól referált *Beöthy* László abban a levél-
ben Kegylemességednek. Amint biztos tudomá-
som van róla (személyesen olvastam a levelet),
akkor is a saját gyalázásával védekezett csupán
Beöthy László az őt ért vádak ellen. Ezeket írta:
„Ez a lap végső vonaglásában merész vádakkal
illet me engem. Kegyelmes uram bizonyára ol-
vasta a támadást, amely hogy minden alapot nél-
külöz, bizonyítja az is, hogy, jóllehet az egész
magyar sajtó botrányokból táplálkozik, egyetlen lap
sem vette át a közleményt.”

E levelet tanuk jelenlétében olvastam.
Beöthy László, a Nemzeti Színház jelenlegi
igazgatója annyi írói és művészi lélek szuverén
ura, hatalmas ember, de amikor a sajtó független
hatásmáról így nyilatkozik, az ő érdekében álló-
nak látom, hogy az igazságot az esküdszék előtt
derítsük ki.

Nyilatkozik *Spády* Zsigmond is, akit az ügy-

ből kifolyólag a Nemzeti Színháznál viselt állásától
fölmentettek. Ez a nyilatkozat így hangzik:

Nagyságos Szerkesztő Ur!

Tisztelettel arra bátorodom kérni, hogy
alábbi nyilatkozatom becses lapjában közzétenni
kegyeskedjék:

A Nemzeti Színház igazgatójának, *Beöthy*
László urnak megzsalolása ügyében több reggeli
lap az én nevemet olyatén módon szerepeltette,
mintha *Liptai* Károlynak én szolgáltattam volna
ki a Nemzeti Színház diskkrét jellegű iratait.
Ezzel szemben a meghatározottabban kijelentem,
hogy én *Liptai* Károlynak soha semmiféle, a színház
belügyére vonatkozó iratot ki nem szolgáltattam s vele
diskkrét természetű adatokat nem közöltem.

Az állásomtól való feliüggesztés (nem pedig
a mint egyik lap tévesen írja: állásomból való
elboosítás) csak természetes következménye az ez
ügyben megindított fegyelmi vizsgálatnak.

Fölöslegesnek tartom, hogy ezt az egyszerű
igazságot nagyhangú kijelentésekkel erősítsem;
a folyamatban levő vizsgálat tökéletesen és minden
kétséget kizáróan igazolni fogja, hogy én mindig
lelkismeretes, kötelességűdtől tisztviselője voltam
a színháznak és soha semmiféle irányban nem vétet-
tem a hűteles diskreáció ellen.

Nagyságos szerkesztő urnak

Öszinte tisztelettel

Spády Zsigmond.

Liptai Károly a következő levelének közlésére
kért föl bennünket:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Abban a kínos botrányban, amely *Beöthy*
László, a Nemzeti Színház jelenlegi igazgatójának
névelve van kapcsolatban, ma az estilapokban egy
ujabb nyilatkozat látott napvilágot. *Spády* Zsig-
mond ur jelenti ki e nyilatkozatban, hogy én nem
tőle kaptam a *Beöthy* László igazgató személyére
és a Nemzeti Színház jelenlegi beléletére vonatkozó
kompromittáló adatokat.

En bár a legjobban sajnálom, hogy *Spády*
Zsigmond az ellenem szőtt aljas intrinqua követ-
keztében ilyen kínos helyzetbe jutott, de minden
sajnálatom dacára is ki kell jelentenem azt, amit a
rendőrség előtt bizonyítottam is és továbbmenőleg min-
den kétséget kizárólag bizonyítani tudok és fogok, hogy
a szóbanforgó adatokat én kizárólag *Spády* úrnól
kaptam.

Ezzel kapcsolatban azonban tisztelettel kérem
a sajtót és a közvéleményt, hogy ne abban az
irányban fejtsék ki éber figyelmét és kutatásait,
hogy ki szolgáltatta nekem az adatokat, hanem
arra, hogy ki írta a névtelen és a zsaroló levelet.
Ez a főkérdés. Az másodrendű kérdés, hogy *Spády*
ur mit tett hivatalában vagy mit nem tett. En be-
fogom bizonyítani azt, hogy tőle kaptam az
adatokat.

Végül kijelentem, hogy én a hírlapi polémiát
a magam részéről befejezteknek tekintem. *Igazsá-
got akarok és nem szenzáció-hajhászatot.* Ha azonban
a kínos ügyben érdekeltnek nem szünnék meg
piszkálódni, akkor meg fogják látni, hogy a be-
csületes védelemben az igazság megmondásában
nem vagyok kiférasztható.

Kiváló tisztelettel

Liptai Károly.

A rendőrség különben ma kihalgatta *Forras*
Somát, a Színházi Lapok szerkesztőjét, aki azt val-
lotta, hogy *Beöthy* egy izben magához kérte őt és
azzal az előterjesztéssel állt elő, hogy küldje el *Liptai*
lapjától, akkor tárgyal vele abban az ügyben, hogy a
lapot a Nemzetiben árusíthassák.

MŰVÉSZET.

□ Az új szépművészeti múzeum. A főváros-
nak és országnak legnagyobb középülete lesz az
új szépművészeti múzeum, mely, ha elkészül, három
hold területet foglal el a Városligetből. A hatalmas
épület hátsó része, mely egymagában hétezer négy-
szögméter területen épült, már a tető párkányzatáig
készben van, úgy, hogy mára kitűzték a bokréta-
ünnep megtartását.

Az ünnepies alkalomra megjelentek *Wlassics* mi-
niszter képviselőjében dr. *K. Lippich* Elek miniszteri
osztálytanácsos, a művészeti osztály vezetője, *Kammerer*
Ernő országgyűlési képviselő, kormánybiztos, *Bier-
bauer* miniszteri főmérnök, *Schickel* és *Herzog*
műépítésszek, a palota tervezői, *Majorossy* Géza és
Kunfalvi Nándor építésszek, a palota építői, *Feszy*
Gyula műépítész, számos szobrász és festőmű-
vész. A társaság megtekintette az óriási épüle-
tet, melynek arányai ma még nem látszanak az
építési ábrányok miatt. A főhomlokzat rengeteg oszlop-
pával impozáns benyomást tesz. A főbejáratú jobbra-
balra két-két óriási terem van, még pedig a következő
sorrendben: dór terem, jóniai terem, román terem és
renaissance-terem. Mindenik megfelelő stílus oszlop-
pokon nyugszik s ezek a gyönyörűen faragott
oszlopok részint síklósi és ruszkiai márványból
részint buda-kálizi és beszterebányai termeskőből
készültek. Mindegyik teremben az illető körök
szobrászi remekei, vagy azok másolatai lesznek. E
négy terem között két üveggel fődött udvar van a
szobrok számára. Az emeleti helyiségek lesznek a
képtermek. Valamennyi felső világításu terem, világos,
tágas és izléses. A hátsó épület főhomlokzata 160
méter széles s ez elő jón a görög templom alakú
szoborcarnak, mely összhangzásban lesz az új Mü-
csarnok oszlopos előcsarnokával.

A közoktatásügyi kormány, mint értesülünk,
folytatólag fölépíteti ezt az előrészt is, melynek ki-
építését szükségesnek mondotta a király, amikor a
Műcsarnokban tett látogatása alkalmával az építkezést
megtekintette. A társaságnak a mai szemlén *Herzog*
tervező műépítész, *Majorossy* és *Kunfalvi* építésszek
szolgáltak magyarázatokkal. *Kammerer* Ernő kormány-
biztos pedig a bokréta-ünnep parádéja helyett 5000
korona jutalmat osztott ki a nap emlékére az építés-
nél alkalmazott 300 munkás között. Az épülő palotát
a jövő héten tekintik meg *Wlassics* Gyula közoktatás-
ügyi miniszter.

□ *Mihálkovics* Géza szobra. *Mihálkovics* Géza
dr-nak, a két évvel ezelőtt elhunyt nagyevű orvos-
tanárnak szobrát holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor
leplezik le fényes ünnepség keretében a tüzoltó-utcai
új anatómiai intézetben. A szobor harmadfél méter
magas talapzattal ma állították fel az intézet főhomlok-
zata előtt elterülő kertben. A talapzat egészen egy-
szerű. Homlokzatába ez a fölírás vésték: *Mihálkovics*,
két-két babérlevél közé. A méter magas ércmellszob-
rot ma este helyezték a talapzatra. Az emlékbeszédet
Lenhossek Mihály mondta. — Megemlítjük ugyanitt,
hogy a *Stefánia*-gyermekkorház parkjában szobrot
kap *Bökay* János tanár is, az intézet megalapítója és
évek hosszu során át igazgatója. A szobrot, amely
bronzból készült, *Radnai* mintázta. Leleplezése szept-
emberben lesz.

□ Nemzetközi műkiállítás. Münchenből telegra-
fálják, hogy a nyolcadik nemzetközi műkiállítást az üve-
palotában ma délelőtt *Luitpold* régens-herceg, az ösz-
szes hercegek és hercegnők, a diplomáciai kar tagjai,
a miniszterek, a tábornoki kar stb. jelenlétében
ünnepiesen megnyitotta. Bár *Habermann* tanár meg-
nyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a müncheni
művészvilág különösen sokat köszönhet *Luitpold* ré-
gens-hercegnek, mert kormányzata alatt a müncheni
művészet mindig teljes szabadságot élvezett. Miután
a régens-herceg a kiállítást rövid beszédben megnyi-
tottnak jelentette ki. *Lenbach* éltette a régens-herceget,
aki azután megszemlélte a kiállítást.

A kiállításon a magyar képzőművészet külön cso-
portot alkot és a magyar munkák két termet foglal-
nak el. Ezt a mi csoportunkat *Eisenhut* Ferenc rendezte
izlésesen. A magyar kiállításon dr. *Térey* Gábor, az Orszá-
gos Képtárgazgató, mint közoktatásügyi kormányunk
képviselője fogadta *Luitpold* régensherceget, aki *Gizella*
bajor hercegnőt, királyunk leányát vezette karján. A feje-
delmi vendégek, akikhez *Lajos* királyi herceg is csat-
lakozott, dr. *Térey* Gábor és *Eisenhut* Ferenc kalauzo-
lásával a legkezelebbre tekintették meg a magyar
csoportot és különös tetszésüket fejezték ki *Szinyei-
Merse*, *László* Fülöp, *Ferenczy*, *Révész*, *Hegedűs*, *Balló*,
Spányik, *Eisenhut* Ferenc, *Márk*, *Zemplényi* és *Med-
nyánszky* munkái előtt. *Luitpold* regensherceg és *Lajos*
királyi herceg az elismerés meleg hangján nyilatkoz-
tak a magyar csoportról és annak magas művészi
színvonaláról.

□ Anonymus szobra. *Ligeti* Miklós ismert
szoborművész, az *Anonymus*-t, amelynek mintája az idei
velencei nemzetközi kiállítás magyar osztályában el-
ismerést aratott, a budai királyi várpalota *Krisztina*-
városi oldalán elterülő parkban fogják felállítani. A
mintát már legközelebb bronzba öntik.

A magyar bankpalota.

Budapest, június 1.

(g. g.) Magyar bank még nincs. Magyar
bankpalotánk azonban lesz. Azokkal a tervekkel,
melyek a *Magyar Műnök- és Építészegylet* helyisé-
geiben közszemlére vannak téve, az első benyo-
mások hatása alatt már beszámoltunk. Ma azok-
kal a tervekkel foglalkozunk, melyeket multkori
cikkünk nem ölelt fel s konstátáljuk, hogy bár-
mennyire uralkodnak is az Osztrák-Magyar Bank
palota pályázatára beérkezett tervekben a köz-
napai szolamok, a már nagyon sokszor fölörö-
solt oszlopsorok és az örök egyformaságra kárhoza-
tott vonalak, ez a pályázat mégis a magyar építő-
művészetnek legalább relatív diadalát jelenti a
bécsi felett, mely föltétlen gyöngeségének, szín-
telenségének és invencióban való elernyedésének
adja tanujelét az egyetlen Wagner kivételével,
kinek tervének az az erő ömlik el, melylyel csak a
maga lábán járó ember bírhat.

Az első díjat nyert *Alpár*-féle terv sem fe-
jezi ki ugyan új és eredeti nyelven azt, amit egy
állam első pénzintézetének, a pénz- és hiteltor-
galom centrális helyének beszélnie kell, de a
tervnek szoliditása, az építészeti kincsekben való
gazdagság, a nagy tanultság s főleg az a pompa
jellemzi, mely e sokat tanult s nagykaru-
művész régebbi műveiben is annyira szembetűnő
volt. *Alpár* palotája ellen mindössze a belső be-
rendezés egy némely hibái, főleg egyes folyosók
túlsgagos nagysága s a vesztibül egymásra rakott
lépcsősorai hozhatók föl. A homlokzat képén
látható nehézkes háromszögű párkány, hiba,

ugyan, de némi változtatás után nem fogja megzavarni a finom ötletekben pompázó, élénksége mellett is harmonikus homlokzatot. Mindezek a nagy előnyök és finomságok birták rá a bírálókra arra, hogy a díszhelyet jelentő dobogó fölé Alpár Ignác terveit fűgesszék.

Finomságok dolgában ugyan jóval Alpár terve mögött, de erő dolgában előtte áll a Körösi Alberté, melyben a sarkok hatalmasan kiképzett oszlopok rísalítja tesz tanuságot arról, hogy itt a régi emlékek s a látott dolgok nyomtáék a művészi egyéniséget. E két terve mögött jóval elmaradt Memig Arthuré, aki gyakorlatilag helyes besorozásával inponál ugyan, de tuloktat markol s semmit sem fog, avval a nehézkes házzal, melyen nyolc testes és száz meg száz testetlen oszlop sorába ékei ablakait s a félemelet kigró rúcskosarival sejteti, hogy mögöttük vannak bebörtönözve a jegybank milliói. Giergl finom családipalotába akarja beköltöztetni a jegybank ereit. Nyugodt és csöndes ház ez, melynek szobáiba ösrégi velencei képeket és üvegekességeket képzeli az ember, de soha senkinek eszébe nem juthatna, hogy ebben a palotában guruló, csengő aranyakat tartanak s hogy ebből a házból igazgatják a kamatlábat. Ugyanílyen uri fészek az a palota is, melyet König Karl tervezett s melyvel érthetetlen okoknál fogva a negyedik díjat mégis elnyerte, ámbar a Giergl terve maga nemében jóval fölülmúlja eleganciát és izlés dolgában. Baumhorn Lipót részletekben pompázó áruházal pályázott s így fölfogásában nem áll olyan messze a bank céljaira szolgáló épülettől, mint Giergl és König. Alaprajza is kitűnik gyakorlatiasságával s palotájának építészeti szépségeiben gazdag, szellősen, könnyeden képzett tetővégződésével. Becsületes munkát küldött Schannern Ernő és Hubert, aki palotájának középső rísalítját az ablakmelyedésekbe rejtetett immár jól ismert alakokkal s karos oszlopokkal díszíti. Az épület parkföldi és Ernő-utcai homlokzata is a bérházak törvényeit követi, de sok tekintetben mégis messze tulszárnyalja a legtöbb bérházal pályázónak kitüntetett tervét. Szándékosan hagyjuk utolsónak Felner és Helmerék bérházát, mely határozottan utolsó helyen áll a pályatervek sorában. Nem kereshetjük ugyan azokat a motivumokat, melyek a pályázatban való részvételre ingerlik az embereket, de a nagyszámú sikere után, melyeket ez az építőcég már elért, csak az a főtévesünk lehet, hogy Felnerék maguk sem veték komolyan pályázati igényeiket s csupán mememtonak küldték be terveiket, jelezni akarva, hogy cégük még fönnáll. Hogy ez a terv miképpen nyerhette el a második díjat, szinte érthetetlen volna, ha az elég ügyesen megkonstruált alaprajz nem sietne némi, bár nagyon gyöngö magyarázattal.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Utirajzok. Képek Boszniából, Horvátországból és Dalmáciából. Irta: dr. Solymossy Sándor. Budapest, 1901. 8 réti, 144 lap. Udvarly Géza festőművész eredeti rajzaival. Van a könyvnek némi politikai természetű is, mely széles körök érdeklődésére tarthat számot. Dr. Solymossy föltárja előttünk a dalmátoknak irántunk való vak gyűlöletét, s megdöbbenő adatokat tár az olvasó elé. Egészben a munka sokkal jelentősebb, melyekben jár, mint a szokásos utirajzok; megérdemli, hogy minél többen forgassák s belőle a délszláv állapotokat megismerjék. Ára díszes vászonkötésben 5 korona 20 fillér. Megrendelhető Pfeiffer Nándor könyvkereskedésben: Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 7.

A Vasárnapi Újság június 2-iki száma huszonhárom képpel, gazdag tartalommal jelent meg. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedrre 4 korona, a "Politikai Újdonságok"-kal és "Világkrónika"-val együtt 6 korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanítt megrendelhető a "Képes Néplap", legolcsóbb újság a magyar nép számára, félre 2 korona 80 fillér.

Magyar Szalón. Változatos és érdekes tartalommal, szép illusztrációkkal jelent meg Hevesi József Magyar Szalónjának június 1. száma. Ripka Ferenc, Vértesi Arnold, Domokos Mariska prózáját, Feleki Sándor hangulatos versét találjuk többek közt ebben a számban, amely az aktualitásokat képekben is megörökíti.

Magyar nők a szabadságharóban. Érdemes és szép munkába kezdett Farkas Emőd, aki a szabadságharó törtérlájából merítve, már néhány érdekes regényt írt. Most a magyar nőknek a szabadságharóban való dícső szerepét dolgozza föl új munkájában, amelynek első — magában is önálló — része is megjelent. Gróf Bathányi Lajosné, gróf Károlyi Györgyné, Damjanichné, Bánay Julia és gróf Teleki Blanka dicsőségéről szólnak az egyes fejezetek. A gyönyörű témát gondosan, formásan és sok szeretettel dolgozza föl Farkas Emőd; érdemes a könyve arra, hogy olvasásuk és tanuljuk belőle. A csinos kötet ára 1 korona 60 fillér.

A püspök kalandja. (Irta D. Ch. Murray.) A püspök kalandja tartalma rendkívül érdekes és szórakoztató. A nyelvezete füde és csupa szín, csupa élet ragyog ki belőle. Tele van egészséges, kedves hu-

morral, vídám elevenséggel. A fordítás, amelyet Tutsek Anna végzett a legjobbakkal közül való. A csinos vászonkötésű könyvnek az ára 1 korona. Kapható Singer és Woltnér könyvkiadó cégnél, Budapest, Andrassy-ut 10. sz.

Filléres Könyvtár. 112 kötetre szaporított már fél a Filléres Könyvtár s ez a hatalmas gyűjtemény, mely büszke öntudattal halad a maga építete útján, nemes erkölcsöket, sok tanulságot, ismereteket áraszt a magyar gyermekvilág, a serdülő magyar ifjúság lelkébe, szívébe. Javazásza a Filléres Könyvtárnak: ifjúsági regények, elbeszélések, kalandozó históriák, amelyek a mellett, hogy mulattatnak, nemesak a jó izlést fejlesztik az ifju olvasóban, hanem nemesítöleg hatnak a lelkére. A Filléres Könyvtár kötetei a legszebb, a legalkalmasabb s egyszersmind a legolcsóbb ajándék, amivel a szorgalmas gyermeket megjutalmazhatjuk. Most újabb 18 kötet jelent meg. kiállításuk szép, csinos s úgy egyenkint, mint egész sorozatokban kaphatók. Egy-egy kötet ára színes bekötésben csak 50 fillér. Kiadja Singer és Woltnér Budapest, Andrassy-ut 10. szám.

EGYESÜLETEK.

(A magyar munkásvédelmi szakosztály) ma este megalakult a Társadalomtudományi Társaság kebelében. Miután Pulszky Ágost elnök a munkásvédelmi szakosztály jelentőségét méltatta, elsőnek dr. Gratz Gusztáv emelt szót. Visszapillant a munkásvédelem szervezeteinek fejlődésére és azután változta a munkásvédelmi szakosztály céljait. Indítványozza, hogy a szakosztály adminisztratív vezetése egy elnökségre, szellemi vezetése egy igazgatóságra, tudományos vezetése pedig egy ipari és egy mezőgazdasági szakbizottságra ruháztassék. Szóló ezután elfogadásra ajánlja az alapszabályokat. (Élénk helyeslés.) Lukács György főispán, Andor Endre felkutatása után Grossmann Miksa kijelenti, hogy a munkások részéről csatlakozik a mozgalomhoz. Azt tartja ugyan, hogy a komoly munkásvédelem csak az állam által volna keresztülvihető és annak volna feladata is. De minthogy a magyar munkásságnak nincsen más öszekötő kapcsolata, csatlakozniak a mozgalomhoz és két képviselőjük belép az igazgatóságba. Pulszky Ágost, Zsigány Zoltán, Micsék Endre, Mezőffy Vilmos és többek felszólalása után megejtették a választásokat. Az elnökség következőképpen alakult meg:

Elnök: Pulszky Ágost országgyűlési képviselő; az ipari szakbizottság elnöke: Sztéryny József miniszteri tanácsos, a mezőgazdasági: Bartók József min. osztálytanácsos; főtitkár: Szánó Menyhért, titkár: Somló Bódog, pénztáros: Lessner Richárd. Ezeket kívül az elnökség tagjai a társadalomtudományi társaság alelnökei: Páker Gyula egyetemi tanár és Hegedüs Loránt országgyűlési képviselő és titkára: dr. Gratz Gusztáv. Az igazgatóságba választottak: Bedő Albert és Emmer Kornél országgyűlési képviselők; Fábry Sándor alispán; Gaál Jenő, Gelléri Mór, Hegyeshalmi Lajos, Királdi Herz Zsigmond; Komjáthy Béla és Kristóffy József országgyűlési képviselők, Lukács György főispán, Matkócsics Sándor, Mezei Mór országgyűlési képviselők, Micsék Endre, Navrátil Ákos, Návay Lajos megyei főjegyző, Neuschloss Marcel, Schulph György, Thék Endre; Tallian Béla, gróf Teleki Sándor, Veigelsberg Hugó, Vési József és Wolfner Tivadár országgyűlési képviselők, Zsigány Zoltán tanár; végül Bokányi Dező és dr. Goldner Adótt a munkások részéről.

A közgyűlés végül köszönetet szavazott dr. Gratz Gusztávnak azért a fáradságért, amelylyel a szakosztály előkészítése és megalakítása körül eljár.

A szakosztály megalakulása előtt a Társadalomtudományi Társaság tartott közgyűlést, amely az alapszabályokon a munkásvédelmi szakosztály megalakulása következtében néhány módosítást eszközölt. Az elnökségnek erre vonatkozó javaslatai vita nélkül elfogadtattak. A két megüresedett választmányi tagsági helyet a közgyűlés dr. Lukács György főispánnal és dr. Beck Károly törvénytudászi jegyzővel töltötte be.

(A szünidei gyermekteljes-egyesület) megkezdte a kitelepítések előmunkálatait, a titkári hivatal szétosztotta a 150 tagú választmány számára mintegy 3500 folyamodó gyermek ajánlati lapját és a választmányi tagok most tömördek időt és fáradságot áldoznak a főváros kitelepítésére váró szegény penészvirágainak felkeresésére. Ertesítéseik hameresztő nyomorlók szólnak, itt-ott pl. 8-10 családtag van együtt egy szurtos helyen, néhol ragályos nyavalyával meglepve és egyik-másik helyen oly elmaradottak a szegények, hogy a látogatásban új adókövetést sejtlenek. A titkári hivatal felkéri a választmányi tagjait, hogy az esetleg még náluk levő ajánlati lapokat mielőbb beküldjék, nehogy az illető gyermekek elessenek a nyaralás jótéteményeitől.

(A Budapesti Tanítók Segélyező-Egyesülete) kiadta jelentését legutóbbi közgyűléséről. A segélyező-egyesület, mely kezdetben csak olcsó kölcsönök nyújtásával foglalkozott, mostanában gondoskodik az elhalálozott tanítók eltemetéséről, az árvaikat pedig segélyrel, ösztöndíjakkal vigasztalja. A jötevésnek új forrásait nyitja meg, amidőn az orvos-szövetség támogatásával szegény beteg tagjainak gyógykezeléséről is kiván gondoskodni. A fővárosi tanítók emberbaráti egyesülete nemes feladatának megoldása közben a hazafias és kulturális szempontokat sem tévesztette

szemei elől. A király és Erzsébet királyné emlékére nagyobb alapítványokat tett, a tanítók vezető férfiak nevével kapcsolatban kisebb-nagyobb ösztöndíjakat osztogat. Eddig az egyesület 80.000 koronánál többet fordított jótékony célokra. Ha a közügyelem teleje fordul azokban a körökben, amelyekből a jótékonyk szolgálatában álló intézmények támogatást nyernek, úgy biztosra vehető, hogy idővel flantrop jellegű működését szélesebb körökben fogja érvényesíthetni.

(Klotild-egylet.) A női munkát értékesítő Lujza-Egylet védnökségét Kóburg Lujza hercegnőtől Klotild főhercegnő átvette és megengedte, hogy ezental az egyesület a Női munkát értékesítő Klotild-egylet nevével viselhesse. Az egylet ma délután Gaál Jenőné elnöke mellett rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az elnök az új védnökön fönti határozatát közölte a megjelentekkel. A védnökváltással az alapszabályok módosítása is szükségesé vált és a közügyügyi Gyógym. Aladárnak idevágó javaslatait elfogadta. Ezután Krenpl Sarolta titkár számolt be a múlt évben elért eredményekről. Többféle jelentés után a választásokat ejteték meg. Az elnöki tisztség egyelőre betöltetlen marad, az ügyek ideiglenes vezetésével Gaál Jenőné alelnököt bízták meg. Alelnök lett ismét Vajda Károlyné, igazgatós Szápary Ivánné grófné, titkár Krenpl Sarolta, pénztáros Dániel Jenőné, ügyész dr. Bálint Ernő, jegyző Balla Miklós.

(A Magyar Cukorgyárosok Országos Egyesülete) tegnap tartotta Hatvány-Deutsch Sándor elnöklése mellett VI. rendes közgyűlést, melyen majd nem valamennyi magyarországi cukorgyár képviselve volt.

Az egyesület múlt évi működéséről felolvasott jelentés foglalkozik azokkal a jelenségekkel, melyek kereskedelmi és pénzügyi téren a reánk nézve fontosabb cukortermék és a fogyasztó országokban a múlt évben kivitel tevékenységünk kilátásai tekintetében felmerültek és melyek nem valami biztató reményeket nyújtanak a jövőre nézve. A jelentés azután áttér a tulajdonképpeni egyesületi tevékenység ismertetésére, felsorolja a vasuti, díjszabási, vám-, adóügyi stb. tekintetben tett intézkedéseket és meleg szavakkal emlékszik meg kereskedelemügyi kormányunk támogatásáról, különösen kiemelve azt az élénk figyelmet, melyet Hegedüs kereskedelemügyi miniszter cukoriparunk érdekeivel szemben tanusít.

Elnök megemlékezett még báró Haupt-Stummer alelnöknek a magyar cukoriparnak a párisi kiállításon elért sikere körül szerzett érdemeiről és indítványra a közgyűlés az alelnöknek egyhangulag köszönetet és elismerést szavazott. Az 1900. évi zárszámúadások és az 1901. évi költségvetés jóváhagyása után a tisztújító választások következtek. Közfelkiáltással újra megválasztottak alelnöknek Hatvány-Deutsch Sándor, alelnököknek báró Haupt-Stummer Lipót és Deutsch Gyula vezérigazgató; a választmány tagjai lettek: Bacher Richárd, ifj. Hatvány-Deutsch József, Koppoly Géza, díszjegyző Kuffner Károly, ifj. Patzenhofer Konrád, Patzenhofer Rudolf, Rothermann Dániel, Sedlmayer Ernő, tornyai Schossberger Rezső és Szelevér József.

Nyiltér.

Vérgyógyítás HEMOPÁTIA. Ezen új eredeti gyógymód bámulatos sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asthma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bürbajknál. Biztos védelem szélbűlés és elmevarázslat ellen. 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be. E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének egyet. orvosnak (Himnap) rendelése van. Budapest, V., Váci-útt 18. sz. alatt. Rendelés naponta 9-1 és 3-6 óráig. Díjazott levele válassz. Betegeket intézetben kívül is kezel. Noház betegoknak legbiztosabb gyógymódja. Dr. Kovács J.

Elsőrangú helybeli papírútt keres Julius 1-re első detail segédet.

Az illető finom megjelenésű és modoru, a helybeli vevőkönzönséget ismerő ember legyen, ki önállóan működni is képes. Részletes ajánlatok fizetési igények megjelölésével (N. E. 8303) alatt Haasensteint és Vogler (Jaulus és trsa) céghez Budapest, Dorottya-u. 9. I. em. kértnek.

Glycerin Brill-Sappon a bőrt fehéríti, puhítja és finoman tartja. F. A. Sany Ha és Társa Bécsben.

Leghatásosabb Vasas arzenes viz. versenyzésnek, női betegségek, ideg- és bürbajknak stb. ellen. Kapható az összes lévőnyvíz-üzletben, gyógyszerár- és drogueriákban. MATTONI ÉS WILLE, BUDAPEST.

Szt-Lukácsfürdő gyógyfürdő BUDAPEST, BUDA. Iszapfürdők, helyi iszapkezelés, stb. olcsó ellátás. Prospektus ingyen küld az igazgatóság.

A típekét holnapra itt adjuk:

- I. Gyopár — Soubise.
- II. Cap Martin — Tiamo.
- III. Rose S. — Kevély.
- IV. Falb — Ezermester — High Leicestershire.
- V. Benny — Cleo.
- VI. Baltavár — Jourfiz.
- VII. Belvedere — Hazafi.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Ügyvédi kamarai értekezlet.** Dr. György Elek, a Budapesti Ügyvédi Kamara elnöke, a kamara tagjait június 17-ikére értekezletre hívja össze a kamara helyiségében. Az értekezlet tárgyai:

1. Jelentés a választmánynak a legutóbbi kamarai értekezlet megtartása óta folytatott működéséről. Előadó: Dr. Nagy Dezső kamarai titkár. 2. Az ügyrend 93. §. b) pontja értelmében, szabályszerű időben esetleg benyújtandó javaslatok és indítványok. Amennyiben a választmány az értekezlet elé bocsátja. 3. Az ügyrend 93. §. c) pontja értelmében netán előterjesztendő közérdekű panaszok.

§§ **A polgári perrendtartás tárgyában egybehívott szaktanácsokmány Ploss Sándor igazságügy-miniszter elnökele alatt ma délután öt órakor folytatott tanácskozásait az igazságügyminisztérium palatájában.** Elsőben a IX. kérdés került megvitatás alá, amely a következőképpen hangzik: „Helyes-e a tervezet 251. §-ának az a rendelkezése, hogy az ellenfél beleegyezése a tárgyalás elhalasztásának és elnapolásának törvényes feltételeit nem pótolja?”

E kérdéshez először a budapesti ügyvédi kamara egyik képviselője, dr. Papp József szólott, aki azt hiszi, hogy a 251. §. tulmely a határon, s az sem elméletileg, sem gyakorlatilag nem helyesíthető.

Schmör járásbíró szintén a mellett van, hogy a felek kölcsönösen elhalaszthatják a pert.

Róth és Iszák, mint a törvényszéki felelővíteli tanácsok elnökei, számszerint mutatták ki, hogy az ügyvédek igen gyakran veszik igénybe a halasztásokat, miáltal a bírói munkarendet megzavarják, ezért helyeslik a tervezetet.

Baumgarten és Bartholdiszky a halasztás megengedése mellett nyilatkoznak.

Gottl szükségesnek tartja, hogy a bírói beosztás respektáltsága, azonban vannak igen fontos és komoly okok a halasztásra, amelyeket a bírónak is el kell ismerni; szólok amellett van, hogy kuria előtt tárgyalást ügyekben semmi esetre se adassék halasztás.

Nagy Odón nem akarja megdönteni azt az elvet, hogy a felek a per urai, csak a visszaélések akarja meggátolni. A cél legjobban úgy volna elérhető, ha a kellő indoklás nélkül eszközölt halasztásokat a 465. §. intézkedésével sújtják.

Nagy Dezső, a budapesti ügyvédi kamara másik képviselője igen hathatósan támogatja dr. Papp József nézetét és szintén a tervbe vett intézkedés elvetését kéri.

Hozzászóltak még a kérdéshez Favrik Antal, Chorin, Seyfried, Imling és ismételtén Nagy Dezső, Nagy Odón és Baumgarten.

Ploss Sándor igazságügyminiszter úgy veszi észre, hogy az elmélet tárgyában nincs eltérés, a gyakorlati nézeteket pedig minden esetre igen beható megfontolás tárgyává fogja tenni, valamiképp meg kell előzni a halasztásoknál megnyilvánuló tulkapásokat. Felelegesnek tartja annak hangsúlyozását, hogy az egész intézkedés csak az igazságszolgáltatás érdekében lett tervezve, s korántsem fordul az ügyvédek ellen.

Vörösmarty Béla államtitkár statisztikai adatokat hoz fel, amelyek szerint az 1898. évben 59.000 ügyben hoztak ítéletet, míg 47.000 ügyben halasztás lett alkalmazva; ez mutatja, hogy vannak visszaélések.

Következett a X. kérdés, amely így szól: „Helyes-e a jegyzőkönyv tartalmának a tervezet 255—257. §§-aiban foglalt szabályozása? Nem volna-e a jegyzőkönyvezés a járásbírói eljárásban korlátozandó?” A javaslatot a szónokok legnagyobb része helyesli, csak némelyek kívánják, hogy a járásbírói jegyzőkönyvek kissé rövidebben szövegeztessenek, míg mások, tekintettel a felülvizsgálatra, azon óhajnak adnak kifejezést, hogy a jegyzőkönyvek általában tartalmaznak a döntő körülményeket. Ploss Sándor igazságügyminiszter este 8 órakor a tanácskozás folytatását kedd délután 5 órára tüzte ki.

§§ **Egy triumviratus viselt dolgai.** Három ifjú ember alkotta azt a triumviratust, amelynek a viselt dolgai ma a büntető törvényszék kora délelőttől késő délutánig foglalkoztatták. Betörés, lopás, súlyos testi sértés és ezekhez hasonló foglalatosságokról számolt be Karikó János, Hoffaker Rezső és Aron Géza. Segédkeztek nekik a legkevésbé sem egyhangzó beszámolóban a kedvesek és egyéb hozzátartozóik, akik szintén a vádlottak padján foglaltak helyet. Karikó a bandita hűségével semmiképp sem akart társaira vallani, de világos volt a többi bűnössége is. Aron Géza, a társaság Benjaminját, dr. Hajdu Viktor védelmezte; a védőbeszédnek meg volt a fogantatja, Aron kapta a legkisebb büntetést, két hónapot, és az ügyész indítványa ellenére még szabadlábra is helyezték. Karikót és Hoffakert,

akiket dr. Mózes László és dr. Klein védtek, két évre ítélte el a bíróság.

TÁVIRATOK.

Berlin, június 1. Az estilapok szerint a városi tanács 20.000 forintot szavazott meg egy földalatti vasut tervének kidolgozására, mely a Friedrichstrasse mentén északra délnek halad.

Szofia, június 1. A szobranje egy képviselő indítványára elhatározta, hogy a Naesovics, Pesew és Vacev volt miniszterek ellen emelt vádat elejtí. *Birilev* tengeragny, akinek a fejedelem a katonai érdemrend nagyszalagját adományozta, Belgrádba utazott.

Basel, június 1. *Sandreuter* Hans itteni festő meghalt.

London, június 1. A auffeen-waldeni választókerületben a mai alsóházi választásnál Pease liberális 3994 szavazattal megválasztották. A kerületet eddig is liberális képviselte. A liberális többség 600 szavazattal növekedett.

Bukarest, június 1. *Stoicescu* igazságügyminiszter *Sturdza* miniszterelnökkel való nézeteltérése következtében le akar mondani. *Stoicescu* már régebben perben állt *Sturdzával* egy örökösödési ügy miatt.

Sopron, június 1. A tűzérési lovak között takonykór ütött ki. Igen sok lovat agyonlőttek.

Királyunk vendége.

Bécs, június 1. A *Wiener Abendpost* Vilmos Ernő weimar-eisenachi herceg érkezése alalmából, aki hétfőn jön Bécsbe, a következőket írja: A birodalmi fő- és székváros császári urának magas vendégét a tiszteletteljes szívesség és szimpatia érzelmeivel fogadta. Üdvözlötte amaz uralkodóház fenséges sarjadékának szót, melynek nevével minden időkre egybefűződtek a német szellemi élet legfényesebb emlékei. Károly Ágost utódjának és Károly Sándor unokájának, oly dicsőségteljes hagyomány örökösének és képviselőjének Bécs örömteljes üdvözlőjét fejezi ki.

A kínai bonyodalom.

London, június 1. A *Times*nak jelentik Newyorkból tegnap kelettel: Washingtonból jelentik, hogy a hatalmasságok megállapodása a kínai kártérítés dolgában végleges. Amerikának a kártérítés összegének leszállítására és kedvezőbb fizetési feltételek megállapítására irányuló minden fáradozása hiabavaló volt. A megegyezés eredménye az idevaló köröknek nem tetszik.

London, június 1. A lapok jelentik Pekingből tegnap kelettel: A követek úgy nyilatkoztak, hogy előbb rendezni kell a kártérítés kérdését és csak azután bocsátkozhatnak tárgyalásokba a kínai meghatalmazottakkal némely kereskedelmi érdekekre és azokról szóló megállapodásokra nézve, mert előre látják, hogy ezeket a dolgokat behatóan kell tanulmányozni. *Li-Hung-Csang* a lázongó kerületben rendeltet tesz közzé, amelyben fölhívja a hatóságokat, hogy két hónapon belül minden zavargást fojtsanak el.

Majna-Frankfurt, június 1. A *Frankfurter Zeitung* jelenti New-Yorkból, hogy a szövetségi kormány nem vehet részt a kínai kölcsön garantálásában, mert ez ellenkezik az alkotmánnyal.

London, június 1. A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből: A követek közt nagy meglepédest keltett, hogy Kína elfogadta a hatalmaknak azt a követelését, hogy 450 millió tael kártérítést fizessen. A tárgyalások teljes befejezéséhez most már igazán csak csekély jelentőségű kérdések elintézése van hátra. Azt hiszik azonban, hogy még bizonyos késedelmek állhatnak be az ország kiürítése tekintetében. Néhány idegen képviselő nem tudja megérteni, hogy Kína miképpen adhat biztosítékot a kártérítés pontos fizetésére nézve, amint ezt a követek jegyzéke követeli. A követek többsége 10%-os tengeri vám sedése és 5 millió taelnek a likin-illetékek alapból való felvétele mellett van. Ez által a már meglevő külföldi adósság kamatainak kifizetése után még 23 millió tael maradna. Az idegen képviselők ebbe beleegyezésnek, ha Kína a külföldi áruk likin-illetékét eltörölné.

A japáni kormányválság.

Jokohama, június 1. A császár *Itó* márkival való tanácskozás után újra magához hívatta *Kacurát*. Azt hiszik, hogy *Kacura* elvállalja a kabinetalakítást.

Loubet látogatása.

Páris, június 1. *Loubet* elnök ma reggel *Fluchébe* (Sarthe megye) utazott, hogy ott meglátogassa a katonai iskolát és utközben néhány percig a le mansi pályaudvaron tartózkodott. A katonai iskola parancsnokának üdvözlésére *Loubet* elnök azt mondta, hogy ismeri az iskola kitűnő szellemét, ahol szeretni tanulják a hadsereget és a köztársaságot, melyek a jó polgárok szívében egymástól elválaszthatatlanok. A városi háznál tartott fogadásnál az elnök egy beszédre válaszolva fölemlítette, hogy a francia expedíciós had-

test Marseilleből való elutazása óta nagy mértékben bebizonyította, hogy a hadsereg és a köztársaság közt nem lehet antagonizmus. Franciaország egyetért a hadsereg és a köztársaság szeretetében. Az elnök, akit mindenütt szívvelyesen üdvözöltek, nemsokára visszatért Párisba.

A helyzet Krétán.

Canes, június 1. A képviselőház mai ülésén *György* herceg, akit megérkezésénél *Elyen az unio* felkialkításokkal fogadtak, beszédet olvasott fel, amelyben felsorolta az eddig véghezvitt munkákat és a még megoldandó kérdéseket és hozzátette, hogy ösmeri az ország óhajait és a hatalmak elé terjesztette azokat, melyek a már ismeretes választ adták. A terem elhagyásánál is élénk óvációkban részesítették *György* herceget. *Michtldakisz*, Candia város képviselője előterjesztett egy indítványt, melyet az összes keresztény képviselők aláírtak és melyben köszönetet mondanak a hatalmaknak, hogy Krétát a török uralomtól felszabadították és a Görögországhoz való csatolást követelik. A mohamedán képviselők energikusan tiltakoztak ez indítvány ellen és kényszerítették a korelnököt, hogy az ülést bezárja.

Közgazdasági távirat.

Triest, június 1. Az 1855-iki triestzi kölcsön sorsjegyeinek mai utolsó húzásánál a 63.000 koronás főnyeremény a 14.716 számú és a 12.000 koronás második nyermény a 8266. számra esett.

Berlin, június 1. Az esti lapok jelentik, hogy a tőzsdévalasztmányt június 11-ére egybehívták a tőzsdetörvény reformjának tárgyalására.

Berlin, június 1. Mint a *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* értesül, gróf *Bilow* birodalmi kancellár és miniszterelnök ama kedvező hírekre, melyek az utóbbi időben a monarchia nagy részéből a vetések állásáról és a termési kilátásokról érkeztek, az államminisztériumban azt eredményezte, hogy az egyes tárcák keretében minden alkalmas intézkedést megtegyenek, hogy tekintettel a fenyegető bajokra, a lehetőségig állami intézkedések történjenek.

Berlin, június 1. A *Krenzeitung* jelenti: Ama jelentés szerint, melyet a porosz országos gazdasági kollégium állandó bizottságának elnöke a birodalmi kancellárnak és az illetékes porosz állami minisztereknek tett, az a kár, amely a porosz mezőgazdaságot a vetések rossz fejlődésével érte, a buzánál körülbelül 183% millió és a rozsnál 108 millió márkára rug.

New-York, június 1. Hivatalosan közlésteszik, hogy a *Northern-Pacific*-vasut és az *Union*-vasut között megegyezés jött létre, amely szerint az igazgatótanács összeállítását tovább is *Morgan*ra bizzák. Bizonyosra veszik, hogy e terv szerint teljes és tartós harmonia fog létesülni.

Bécs, június 1. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Ausztria és Magyarország gabonatermő vidékeiről kevés kivétellel nem éppen kedvezőlenek a jelentések. Ausztriában a szárazság nem oly nagy, mint Magyarországon, de azért az eső már mindent ki kívánatos, mert ha a normálnál néhány fokkal nagyobb forróság és a szárazság tovább tart, akkor komoly károktól lehet félni. Berlinben a buza a kedvezőtlen hivatalos kimutatás következtében 2 márkával emelkedett, rozs pedig csak éppen hogy megtarthatta mult heti árfolyamát. 15 centtel emelkedett a buza árfolyama a newyorki tőzsdén, a nyugot-európai nagyobb piacokon pedig kedvelenség uralkodott, különösen Angolországban, ahol az árfolyamok elaprózódtak, Páris azonban némi javulást jelentett.

Az itteni tőzsdén az árfolyamok ma érték el a héten a legnagyobb magasságot: buza május-júniusra 22, őszre 28, rozs 4, illetőleg 11, tengeri 10—12 fillérel emelkedett; zab május-júniusra 45, őszre 13 fillérel javult, folyó határidőre. Zabban fedezeti kereslet mutatkozott. Repce a héten 30 fillért vesztett, mert a küszöbön levő aratásra a kilátások temesen javultak.

Kötötték: buza május-júniusra 7.90, őszre 8.23, rozs május-júniusra 7.68, őszre 7.15, zab május-júniusra 7.60—7.70, őszre 6.26, tengeri május-júniusra 5.61, július-augusztusra 5.71, szeptember-októberre 5.91, repce augusztus-szeptemberre 13.40—13.60 K.

A készárak piacán a szilárd iránzat sokkal kevésbé energikusan jelentkezett, mint a határidőpiacon. Buza 15 fillérel emelkedett s ez alapon kisebb tételekben eladták: 78 kg. 7.80 K. Csaba, 78-5 kg. 7.55 K. M.-Tur, 77 kg. 7.41 K. Surány, 78 kg. 7.70 K. Ciffer, 78—78.5 kg. 7.67 K. Nagy-Szombat, 79 kg. 7.50 K. N.Salló, rozs árfolyama a mult heti magasságot 5 fillérel haladtak túl és az árak nehéz üzletek mellett nem voltak szabályosak; B.-Gyarmat és Léva 7 k. Ipolyfágh 8.50, Ersek-Ujvár 7.50, prima szeavonia 7.50 Marchegy, 77 kg. 7.35 Tata, tengeri 5.70—5.75 K. 2—2.5 fillérel szilárdult. Zab 25 fillérel lett drágább; magyar zab jobb minőségben 7.40—8.— *Liszt* ára 40 fillérel emelkedett, a helyi fogyasztást tartózkodott a vásárlástól, a vidék ellenben részt vett benne. A korpa árai változatlanul szilárdak maradtak.

New York, június 1. (Terménytársaság.) (Zárlat.)
 Gyapot: New Yorkban helyben 8.1/4 (8.1/4). júliusra 7.89 (7.82). Októberre 7.39 (7.33). New-Orleansban helyben 7.1/4 (7.1/4). — **Petroleum:** Stand white New Yorkban 6.90 (6.90). Stand white Philadelphianban 6.85 (6.85). Refined in Cases 7.90 (7.90). Credit Balances at Oil City 1.05 (1.05). — **Zsir:** Western steam 8.45 (8.45). Rohe és Brothers 8.60 (8.60). — **Tengeri irányzata szilárd.** — Júliusra —. — (—). Auguszt. 49.1/4 (49.—). — Szeptemberre 49.1/4 (49.—). **Buza irányzata szilárd.** Piros őszi helyben 83.1/2 (—). — Júliusra 80.1/2 (80.1/2). Szeptemberre 77.1/2 (77.1/2). Októberre —. — (—). Dec.-re —. — (—). **Gabona szállítási díja** Liverpoolba —.1/4 (—). — **Kévé:** iair Rio 7. sz. 6.1/4 (6.1/4). Júliusra 5.15 (—). — Szeptemberre 5.35 (5.30). — **Liszt:** Spring Wheat cears 2.80 (2.80). — **Cukor:** 3.11/16 (3.9/16). — **Ón:** 28.35 (28.45). — **Réz:** 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, június 1. (Terménytársaság.) (Zárlat.) Buza irányzata szilárd. — Júliusra 75.1/2 (—). Jul.-ra 74.1/2 (74.1/2). Tengeri irányzata állandó. — Júliusra 45.— (48.1/2). — **Zsir:** Júliusra 8.17. (8.2J). — Szeptemberre 8.17 (8.17). — **Szalonna short clear** 8.20 (8.20). — **Sertésus:** Júliusra 14.65 (—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

A-1. Az ó-testamentum és a talmud a vizen és tejen kívül említett tesz még sok italtól. A bor, az ecet, a sör, (ezt sóból, safrányból, árpaléből vagy datolyából készítették) a gránátalmamust és a mézbor ösmertések voltak a bibliai időkben. Ezek között nincs meg azonban a pálinka, amely ellen a legnagyobb mértékben irányul az alkoholelles mozgalom. Az ó-testamentum az italok mérsékelt élvezetét nem kárhoztatja. Olvashatjuk a szent könyvekben, hogy a bor az ember szívét felvidítja és hogy vídammá teszi az élőket. Ruth könyvéből ismeretes, hogy az aratóknak ecetet adnak hűsítő italul és hogy Boasz, mikor szeretettel bánik az idegen, elhagyott Ruthal, felszólítja ebédkor, hogy vegyen magának a kenyérből és mártás ecetbe. A próféta, aki az isteni büntetés bekövetkezését hirdeti a népek, így kiált fel: „És eltüntetem a bort a préházból és nem születelnek többé őszi vigalom közepette — nem, az ellenség ujjongása fog hallatszani és nem az őszi vigalom.” A próféta gyakran hasonlítja Izraelt a szőlőhegyhez és nemes gyümölcséhez. Más álláspontra helyezkedik azonban az írás az alkoholszerű italok túlságos élvezetével szemben. „Oh, jaj, — kiált fel a példabeszédek költője, — bol van a civódás, a gond, a seb, a vörös szem? Ott van azoknál, kik soká ivóznak a bor mellett, kik az összekevert ital vizsgálataira gyűlekeznek össze. Kerüld tehát a bort, ha feléd piroslik . . .” Jezsaiás felemeli dörgő hangját mindazok ellen kik már kora reggel a részegítő italokat hajszolják és este is a bortól bevülnék fel. Szarkasztikus iróniával kiált fel: „Jaj azoknak, akik hősök — hogy bort igyanak és vitéz férfiak — hogy erős italokat keverjenek.” Különbösen a papokat figyelmezteti az írás, hogy tartózkodjanak a bortól és részegítő italoktól, ha a szent szolgálatba akarnak lépni. Papok és tanítók papi és tanítói szolgálatuk pillanatában tartózkodjanak minden a tiszta belátást zavaró italtól, nehogy képzeletüket felizgatva, belső sugallataikat tanítsák az isteni akarat helyett. A bort, ha mérsékelten élvezik, a talmud is hűsítőnek, üdítőnek mondja. „Bor nélkül nincs igaz öröm, csak bor mellett fakadhat igazi örömdal.” „Régi bor különösen öregnek való.” „Az ecet trissitőleg hat és új életre ébreszt.” Nagyra becsüli a biblia a bort orvosi szempontból is. „Bor a kelő vörösséget adja meg a vérnek.” „A bor kitünő gyógyszer és csak ott pótlandók mással, ahol nem lehet beszerezni.” De a bor és más részegítő italok mértéken felül való élvezése ellen a leghatározottabban felszólal. „Ne részegedj le és nem fogsz vétkezni.” „Ahol a bor bevonul, ott a titok kivonul.” „A bor nagyon sok bánatnak oka.” Egy szép parabola alakjában találóan mutatja meg a bor különböző hatását. Midőn Noah a szőlőhegyet ültette, hozzászegődött a sátn és így szólt:

— Beleegyezel, hogy ketten ültessük?

— Legyen! — volt a felelet.

Ekkor a sátn egy bárányt, egy oroszlánt, egy disznót és egy majmot hozott és egymás után levágta az állatokat a szőlőtől felett. Ezután így szólt Noahhoz:

— Ime, a bor erejének jelei! Az ember szelíd és jámbor, ha csak egy sorleget iszik. Ha a második következik, bátor és erős lesz, mint az oroszlán. De ha mértéktelen, ha tulokat iszik, a tisztalant állat-

hoz lézen hasonlónvá, amely a sárban, pocsolóban fetreng, majd majomná lesz, amelyen mulatnak az emberek.

Hasonló gondolatot fejez ki a következő kijelentés: Némely ember bort iszik és javára válik, más azonban bort iszik és ez romlása lézen.

Dr. M. R. Meg kell magyaráznia, hogy a tévedésnek mi volt az okozója. Kompromittálról itt szó sem lehet, hiszen a dologról egyességiül az ügyetlenség elkövetője tud. Teljességgel bohózatba illő a bonyodalom, amin csak nevetni szabad, de bosszankodni nem.

Sz. Gy. Nagy-Venyim. Abban igaz van, hogy a folyton reális dolgokkal foglalkozó ember távolabb esik Maeterlinck munkáitól, mint az, aki tanulmányozott már ilyen írókat s maga is gondolkodott egyenazon. De abban téved, hogy Maeterlinck — szofista. Maeterlinck igen mélyreható gondolkozó s a mellett nagy poéta. Csak stíljének és elbeszélői modorának különössége teszi nehezen érthetővé.

171.013. sz. előzető. 1. Házasságát fölöttes hatóságának be kell jelentenie. 2. Csak erkölcsi szempontból tehet kifogást, ha ugyan erre alapos ok írog fónn.

W. K. Tata-Lóváros. Nem ismerjük. **B. L.** Természetes dolog, hogy az elsőség azé, aki szereti.

Sz. F. F. Alkalmas az idézet, ha intim barátság van közöttük.

K. L. Fiume. 1. A pört meg lehet indítani. A hivatalos lapban föl fogják szólítani annak idején, hogy jelentkezzék, ha a tartózkodási helye ismeretlen. Mindenesetre bizza ügyvédre az ügyet. 2. Az illető hivatalában vagy a bejelentő-hivatalban megtudhatja.

T. S. Budapest. — **Trafiksné.** — **R. N.** Alkalmadtán visszatérünk a dologra. Az ügyet szervezkezőkkel elősegíthetnek.

K. A. Budapest. Ha nem is sértés, semmi esetre sem jóakaratu bírálat.

K. P. 1000. Ajánlatos. A részletekre vonatkozólag orvos adhat tanácsot.

A. Gy. Újvidék. Már közöltük ezt.

Hü olvasó. Helytelen. A kifejezés nem magyaros. Így mondják: amíg itt voltam, de az az összetett szó kávéházi alkotás.

Radna-Lippa. Leopold Gyula hirdetési irodája (Erzsébet-kört) ad ki egyet.

N. F. Ó-Kanizza. Vámos és Brust, központi vásárosarnok.

Erem. Valamelyik idegen fordította, amiről, úgy látszik, a magyar fordító nem tudott. A szerzői jog megsértéséről szó se lehet.

Z. E. Resicabánya. Ügyes dolog. A közlésre azonban még nem alkalmas.

K. J. Újpest. Sokszor elmondták ezt már.

Verseskről.

K . . . s. Minden rigmusa azt bizonyítja, hogy őszinte érzés prózában is lakozik. — **Pusztán.** Mintha bécsi olajnyomaton látott volna pusztát, olyan hamisak az impressziói. — **Mimos.** Magyar „honvitéz”: — furcsa szó; a róla szóló vers is furcsa alkotás. — **G. Riválisa** lesz a mi Petrarca barátunknak, ha még egy ilyen strófiát elkövet:

Van remény lenn száz a szívbe,
 Mit gyönyörrel néz az elme,
 Amde száz, mit rab-kenyérre
 Álom-honba szigetelne;
 Valahova messze, messze,
 Hol a szomja elepszsze . . .

D. B. A tehetség jele meg van mind a három versén. De mindegyikben van egy-egy olyan sor, amely elveszi nyolcnak az értékét. Az illetséget valamelyes gondall kell szabályoznia és kibékülni a csunya, de mégis fontos műszabályokkal. — **X. J. Debrecen.** Szavak, szavak, közbe jó adag páthosz. — **Eugen.** Kezdetleges. — **R. B.** A Bucsu ügyes, biztató kísérlet. — **Anetta.** „A fordulónál egy ismerős megáll, köszönt! De én nem látom . . .” Ha nem látja, honnét tudja, hogy ismerős, honnét, hogy köszönt? — **Meteor.** Rettenetes álom, rettenetes vers. — **F. M.** Az ambíciója szerény: az asztalfőjé számára akar költeni. Erről a szerény ambícióról is bizvást lemondhat, mert a versei aligha szabadulnak ki az asztalfőkből. — **Acerus.** Vakmerő metaforák! — **T. I.** A kalendáriumsínálónak van kész képük is az ön verséhez, hosszú szakálás égi bíróval, angyalokkal. Ok szívesen közre is adják a versét, amely elég ügyes. — **G. K.** Zavaros, értelmetlen sorok. — **Próba.** Ha valóban próba, ne folytassa. — **M. M.** „Elég. Vershez nem kell előljáró beszéd, . . . Olvass” — mondja Kiss József. Mégis az előljáró beszéd ötletessége becsesebb a versénél. — **R. J.** Szépen taksálja a verseit nyílt levelezőlapon:

Az a kis lány, kiről dallok,
 Fönn az égen, fönn lebegett;
 És csak imán, szóitart halott,
 Amit lantom hozzázengett.

A zsoltárokból és némely imában, tetszik tudni, poézis is van . . . ? — **N-s.** A postáskisasszonyról szóló kedves, megérdemli a javítást. — **M. Gy.** Előbbi formájában nem. — **V. D.** Oh, szent helyesírás! — **H. Lottika.** Megőriztük a versét. Átveheti e rovat ve-

zetőjénél. — **Gy. Gy.** A dalt közöljük. — **T. L. A** juhászbojtárja szürnyen modern.

Juhász bojtár furulyáját fújja,
 Vig a nóta, — vig a nóta,
 Nincsen neki bótja . . .

Vig a nóta. Ejnye be fura, talán a Nemzeti Zenedét végezte ez a bojtár? — **H. Gy. B.** Kevés gondot fordít a formára, pedig a témái megérdemelnék a gondosságot. — **X. V.** Nem kívánjuk, hogy a szerző nevét elárulja. Jobb, ha titokban marad a dolog. — **H. L. Losonc.** Az őszinteségnek, az igaz érzésnek semmi nyoma a sok versben. — **R. F.** Imitációkban való kísérletezés. — **Z. A. Páris.** Sok a javítani való rajtuk. — **P. S.** Megható és poétikus, a pontje finom. Valamivel diskrétebb hang kellene a témához.

Nem közölhetők a következők versei: K. I. (Fiume); K. I. 18.; Cs. I.; Armány; N. G. (Esztergom); V. Zs. (H-Böszörmény); Arius; T. F.; Eszék, Alváros; U. E.; Sz. I.; Regös; Vagyazz . . . ; F. S. Budapest; I. I. Tenk; Hungaria; L. V.; M. I.; Beregi; Sz. A.; Elmerengve; O. M.; F. M.; Mehádia; M. M.; B. Z.; B. A.; M. A.; W. I.; F. I.; N. B.; B-k I-J.; Sz. I.; Ismeretlen.

TÁJÉKOZTATÓ.

Minden háziasszony és anyja

Üdvözölhető, aki szépség, takarékoság és jóízre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-malátát kávét (mely csak az ismert eredeti csomagokban valódi) használja.

Utánzások miatt kérünk pontosan a névre ügyelni: Rosa Schaffer. Szépség gazdaság, szépség hatalom.

Ezt a legnagyobb kincset elérni eddig egyedül csak

Mme Rosa Schaffer
 szorb kir. udvari és kamarai szállítónő.

BÉCS. L. Kohlmarkt 6. által feltalált és használt és sok kiállításon első díjakkal kitüntetett szépségserken sikerült.

Poudre ravissante. cs. királyi szabadalm. minden hölgynek, aki egyszer megkísérelte, nélkülözhetlen, a bort vákító

fehérré teszi, csodálatos zománca alatt eltűnik minden bőrkütiés, meg a himlőbelyek és anyajegyek is, eismitja a bőr ráncait, összehúzza a pórusokat és minden női arcot vakítóvá és fiatalú varázsol. Ez az egyedüli poude, melynek használata után mosdani lehet a neklit, hogy a bőrről szenzációs hatása eltűnne. **Egy karton ára 5 kor. és 3 kor.**

Crème ravissante evizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyossá és ráncmentülvé teszi és este minden hölgynek használnia kell. **Egy tégely ára 3 korona.**

Eau ravissante a bőr pethűdséget megakadályozza, meg erősíti a bőrt és a legkitünőbb biztos hatású toillette-viz. **1 üveg ára 5 korona.**

Savon ravissante föltünthetetlen szépségzsappan. **Ára 1.60 és 2.40 korona.**

Mme Rosa „Kinoir” jával minden ősz hajnak ifju Schaffer „Kinoir” színet varázsolja vissza, a legpompásabb szőke, a legfényesebb gesztenye hársnyazár fekete színt. A „Kinoir” egyszeri használata elegendő, hogy a haj színt örökre szőkének, barnának vagy feketének tartás meg. Semmi mosás sem képes az elért árnyalatot eltávolítani, a fejbőr tiszta és fehér marad. **Kartonok ára használati utasítással együtt 3 és 10 korona.**

Ajánlom újonnan a redőten, márványsima homfeldalát, impregnált homlokotömöt lok és magasszemöldök megtartására garancia mellett minden hölgynek éjleire. **Ára 3 kor.** Valamennyi szorem csodálatos hatásait teljes garantiát nyújtok. Számítlan köszönet és elismerő írásaimat a legmagasabb körből bárki megtekintheti. **Főraktár: ROSA SCHAFFER, Bécs L., Kohlmarkt 6.** Budapesten: **Török József, Király-utca 12.** Dr. L. és J. Egger, gyógyszerár a „Nádorhoz” Váci-körút 17. sz.

M E S E.

Világokos Miska.

Volt egyszer egy szegény asszony, aki mindig arra kérte az Istent, hogy születne neki egy olyan fia, aki azonnal járni és beszélni tudna és okos lenne a nélkül, hogy tanulni kellene neki valamit.

Olyan buzgón imádkozott ezért a szegény asszony, hogy végre meghallgatta az Ur a kérését és csakugyan született neki egy ilyen fia.

Haj, kicsoda fiu volt ez! Amikor megszületett, azonnal illedelmesen kezelt csókolta az édesanyjának és bemutatva magát, hogy ő tulajdonképpen kicsoda.

— En vagyok az édesanyám édes fia — mondta nagy okosan s azután megnézte magát a tükörben s miután a kis babákat szállító golyamadár nem szokott holmi nadrágozkákról vagy szoknyásozkákról gondoskodni, a mi fiunk fogta magát és azt mondta az édesanyjának, hogy adjon neki egy öltözet ruhávaló posztót, azután tüt, öltöt és cernát s alig egy óra múlva csinált magának egy öltözet ruhát.

Igaz, hogy ez a ruha olyan volt, mint minden olyan dolog, amelynek a mesteriségét nem tanulta meg a készítője, hanem a szegény asszony egy mindentudó fiut kért az Istentől s ez megadott neki.

Mikor kész volt a ruha, a fiu felhuzta magára, de ez egy kissé nehezen ment, mert a nadrágozkáját a bekecse ujaiba varrta s a bekecse ujjait húzta föl a lábaira.

Az anyja mondta neki, hogy az nem jól van így, de a fiu azt felelte erre: jobban tudom én azt, édesanyám!

A szegény asszony nem felelt aztán erre semmit, mert szentül azt hitte, hogy igaza van az ő csoda-fiának s azután csak hallgatott és bámult.

Mikor felöltözködött a fiu, azt mondta az anyjának:

— Ide hallgasson, édesanyám. Az én nevem: Világokos Miska, és most sütök magamnak egy tarisznya pogácsát, veszem az édesapám furkós botját, füttyentek a Burkus kutyának és elindulok a világba s addig haza sem jövök, míg olyan híres nem leszek, mint a szegedi két krajcáros bicska.

Orült is, meg sirt is erre az anyja és Miska csakugyan elment.

Még a menése is furcsa volt ennek a Világokos Miskának. Az országutnak a legporosabb, a legkátyusabb helyén haladt és minden kőrákásra, amely az országutak két oldalán fél van halmozva, rámászott, mert azt hitte, azok azért vannak ott, hogy rajtuk is keresztül menjen az ember.

Hiába mondta neki a vén tapasztalt kutya: — En ugyan nem vagyok Világokos Burkus, de azért ezzel a kis kutyaeszemmel is tudom,

hogy legjobb a gyaloguton menni; gyere ide, kis gazdám!

Beszélhetett annak! Miska csak mászta tovább is a kőrákásokat, rugta az országút porát s egyszer csak azt mondta Burkusnak:

— Alljunk meg itt szögám, mert én már nagyon elfáradtam.

— Már csak menjünk még egy kicsinyeg — mondta Burkus — ott látok egy házat az erdő szélén, ott majd csak adnak egy kis helyet éjszakára.

Mikor elérték a házat, bekopogtattak a kapuján, de mivel nem kaptak belülről választ, „tessékéles” nélkül is bementek. Az udvaron senkit sem találtak, valamint a szobában sem, nem volt otthon a ház gazdája, aki a Burkus megjegyzése szerint valami okos ember lehetett, mert nagyon sok könyv volt a szobában mindenféle.

— Üsse a kő a könyveket! — mondta Világokos Miska — én könyvek nélkül is okos vagyok, hanem amint látom, itt egy terített asztal van, ülünk mellé, aztán fekdüjünk le.

Látszott az asztalon, hogy valaki sietve ott hagyta az ebédjét s Miska mellé telepedett s fogta a villát, — persze fordítva, a levest meg a kanál nyelvvel ette s mikor végre keserves kinlódások között úgy ahogy jóllakott, lefeküdt egy vetett ágyba, de ide is úgy, hogy a lábait a párnákra tette s a feje volt az ágy lábánál. Hiába mondta neki Burkus, hogy az nem jól van így, ő mindegyre azt felelte: jobban tudom én azt!...

Még alig fektült le Miska, mikor a ház elé egy udvari futár érkezett vágató lován s már az udvarról kiáltotta be:

— Készüljön, doktor uram, mert a király nagy beteg, velem kell jönnie!

— Ahá — mondta Világokos Miska — ez engem keres. Burkus talpra, megyünk a királyhoz, meggyógyítom őt!

— Na — mondta Burkus magában — annak a királynak is jobb lett volna nem születni, akit az én gazdám fog gyógyítani — s aztán elindultak. A futár nem ismerte az igazi doktort, azt hitte, hogy Miska az és ez felült a futár által hozott lóra.

A lovon se úgy ült Miska, mint más okos ember. Háttal ült a ló fejéhez, mire a futár megcsóválta a fejét, de nem szólt semmit, gondolta: az ilyen tudós emberek semmit sem úgy tesznek, mint a kevésbé tudósok.

Megérkeztek aztán a beteg királyhoz, akit Miska olyan rosszul gyógyított, hogy három nap múlva meghalt.

Iszonyúan megharagudott erre a királyné, Miskát börtönbe záratta azon ígéret mellett, hogy a temetés után első dolga lesz őt felakasztatni.

Burkus kívül maradt a börtönön s így gondolkodott magában:

— Ezért a számárért nem volna ugyan kár, ha felakasztanák, hanem az anyja, aki nekem

mindig jó asszonyom volt, meghalna bánatában a fia után, hát megmentem őt.

Es a derék Burkus addig kaparta-kaparta a börtön falát, amíg egy akkora lyukat kapart, hogy a kicsike tudós doktor kifért rajta s egy éjszaka megszökött.

Mikor már kívül voltak a városon s egy nagy erdőben haladtak, Burkus bátor volt azt a megjegyzést tenni a gazdájának, hogy most legokosabb volna, ha visszamenne az édesanyjához, levetné otthon a furcsa ruháját és bepólyáztatná magát, úgy, ahogy más becsületes, három napos gyereket szokás, meginna egy eszse fodormenta teát s aludna utána egy jót a bölcsőjében.

Megharagudott erre Miska s azt mondta Burkusnak, ha még egyszer ilyet mond neki, szájkosarat tesz a szájára.

Mentek-mentek aztán az erdőben. Amint mennek, egyszer csak három rókát látnak cövek-egyenesen ülve egymással szemben és köztük egy nyuzsi kuksolt, kövé válva az ijedelemtől.

— Hát ti mit iltok itt ilyen peckesen, mintha nyársat nyeltetek volna? — kérdezte Miska a rókáktól.

— Nem tudjuk elhatározni, — szólalt meg az egyik róka, — hogy kié legyen ez a nyul, s már három nap óta ülünk itt.

— Hm, — felelte okos Miska, — legjobb lesz, ha a nyultól magától kérdezték meg, hogy kié akar lenni?

— A nyultól? — nevettek a rókák. — Hisz az egyikőnké sem akar lenni.

— Nem akar? csodálkozott Miska. Hisz én azt hittem, hogy az nagy megtiszteltetés egy kis nyulra nézve, ha egy nagy és okos róka akarja őt feleségül venni.

— Dehát ki beszél itt házasságról? — nevettek erre a rókák még jobban — mi megakarjuk őt enni, a csontjait, porogóját megropogtatni, így: hám-hám! — s erre még jobban nevettek a rókák, a szemüket is behunyták nevetés közben s ezt a pillanatot felhasználva, a kis nyul ucuu neki, vesd el magad, úgy elszaladt a rókák közül, mintha ott se lett volna.

Bezzeg nem nevettek most a rókák, hanem a fogukat csikorgatták dühökben s ha véletlenül arra nem jön az erdőkerülő, Világokos Miskát úgy széttépik a rókák, mint annak a rendje.

— Nagyon ostoba a világ! — sóhajtott Miska, amint tova mentek — nem érti az én nagy tudományomat.

Es újra mentek-mendégeltek a nagy, sűrű erdőben s egyszer csak két boszorkányt látnak, amint egy seprő miatt veszekednek.

— Enyém a seprő — vicсорította az egyik a csörgő-börgő agyarárt.

— Tied az árnyéka! — öltögette ki a másik a lánynevét. — Hát nem én mentem minden éjjelkor rajta a Gellérthegyre?

— De ez nem az a seprő! — ordította a másik és csitt-csatt, püfölték a boszorkányok egymást derekasan.

R E G É N Y.

Cine mintye.

— REGÉNY. —

Irta: DÓZSA ENDRE.

70

— Köszönöm, jól vagyok Berger — felelt Djerbulesku, végigmérve a pohos, veres alakot — most nem vagyok berugva, mint az ebédnél a maga pancsolt boraitól. Menjen haza, mondja fogatomnak, hogy hajtson ide, a számlát az ebédéről küldje meg.

Zsó lelkéből felkacagott. Parintye Ilienék is szeme szegletein valami mosoly-féle csillant fel. Berger nem mozdult. Djerbulesku ismét leült és teát kért Zoetól. Zoe töltött magának is s Parintyének is. Körbe ültek a kis asztalnál és nem látta egyik sem a kővé meredt Bergert. Egy idő múlva Berger kiosont az ajtón, mint egy leforrázott kutya. Odakint már rendelkezett a hajdunak. A cselédségnek parancsolgatott prepotens hangon:

— Vegye a lámpát s világítson előttem. Otthon aztán fogasson be gazdájának, s jöjjön a kocsival ide —

Mikor a hajdu félrefordult a lámpát meggyújtani, Berger felemelte öklét s fenyegetőleg hadarászott az ajtó felé:

— Várj meg oláh! — mormogta — hát ur akarsz te is lenni, mikor még a nagyapád gyaluforgácsa ott van a hátadon? — kiöltötte a nyelvet és pökött egyet.

Azzal neki vágott a havas estének, bandukolva a hajdu után.

Djerbulesku a tűz előtt a parintyével és Zoével igazán jól érezte magát. Alig beszéltek valamit, mégis az idő csakugy röptült felettük.

A kocsis megérkezett, Djerbulesku megcsó-

kolta Zoet, kezét szorított a parintyével s bizonyos lelki nyugalommal távozott.

Valeszinulujnál lobot vet az erdő.

Galambodi Miklós azután, hogy az olműzi börtönből hazakerült, nagyon csendes ember lett. Azok a szilaj lovaglások és heteken át tartó vadászatok, melyekben régebben, ha szabadságra ezredtől hazajött, akkora mulatságot talált, most nagyon meggyérültek. A börtön penésze fejére szállott, sürkülni kezdett, köhögött is folyvást, s lázadózó vére ajákán tört utat. Az orvos tudóvészről suttogott nevének, de Galambodi mindig vigasztalta nejét, hogy a tespedő élet vérbőbége csak majd elmúlik, ha még egyszer meglebbenti a szél a piros, fehér, zöld zászlókat. Ez a hit, ez a remény, amint olykor pillanatra felesillant, tartotta benne az életet. A forradalomra különben nem emlékeztette semmi. Elásatta honvédtiszti kardját és egész ruházatát és elásta lelke mélyében minden emléket a forradalomnak. Csak az olműzi várfogság emlékezte maradt meg, ezt pedig megáranoyozta az a tudat, hogy Góttfersen Zelmát az az idő hozta karjaiba. Góttfersen Zelma szép asszony volt, jó asszony volt és hü asszony volt. Valódi feleség. Ha egész életén át asszonyért imádkozott volna, Galambodi különbet nem kívánhatott. Boldognak kellett volna lenni és még sem volt boldog.

Gazdasága nem tudta elfoglalni. A duhaj társaságok, melyekben akkor a nemzeti ösztartozás ereje lüktetett, lefogalták ugyan egyes napjait, de ki nem elégitették. Előbb egész délutánokat üldögélt a maroslaki ősi ház ligasában, a hármasszobor alatt, gyönyörködve olykor Zelmában, ki haragtól piros arccal jött, ment, pörölt a ház körül. Később nagyokat sétált. Bejárta az ismerős erdei csapásokat, hol az őzek vizre járója volt. A bozottal fedett szakadékokat, hol a róka lapult meg a zaj elől. Sokszor a fekete barázdákon futkosó foglyot kergette, amíg az egész csapat lomhán felrepült. Így kergette a multak emlékezetét: hogyha re-

méltni nem tud, feledni ne tanuljon. Ez utában találkozott olykor egy szikár, nagyon választékos kinézésű urral, ki polgári ruhája fölő olykor osztrák törzstiszti mentét húzott s így járt vadászni a görgényi havasok felé. Valahányszor találkozott, az idegen ur szeme, mintha szárazkötött volna talán azon, hogy ez az erőteljes fiatal ember bizonyosan szenvedélyes vadász, így járja az erdőt fegyvertelenül; vagy talán azon, hogy minő éles ellentét van fiatal arca és őszülő hajzata közt.

Az ismeretlenek között e gyakori találkozással pár év alatt bizonyos ismeretség fejlett ki. Megismerték egymás arcvonásait, testtartását, mozgását. Talán bizonyos rokonszenvet is éreztek egymás iránt, de azért még sem kerestek alkalmat a közeledésre.

Egyszer levelet kapott Galambodiné Radviskynétől. E levélben a bizalmas barátnék meghitt fecsegésén kívül volt valami, ami Galambodi figyelmét is felhívta. A levélnek ez a része így szólt: „Az uram nem tudja leszokni a Galambodi iránti érdeklődést. Egy régi barátja van azon a vidéken, ezt mindegyre felkeresi levélben, hogy nézzen utána Galambodi dolgainak s enyhítse felette a rendszer szigorát. Kár, hogy nem nálatok megyefőnök, ott, mint tudom, az az utálatos Djerbulesku van.”

A levéllel csaknem egyidejűleg egy csendőraltiszttel jelentkezett Galambodinál, egy lepecsételt levéllel. E levélben egy vadászati engedély volt, aláírva Djerbulesku megyefőnöktől. Az aliratban világosan ki volt tüntetve, hogy a vadászati engedély a szomszéd terület megyefőnökének egyenes kiváságára adatott ki. Galambodi az új rendszer embereitől semmit kért nem akart és el sem fogadott soha. Hosszasan nézte a kétféjű sasos papirozt, előbb szétszakítva vissza akarta adni; majd eszébe jutottak azok az idők, mikor ugyanezen jelvényt csakóján és kardbojóján büszkén viselte, mert a magyar király jelvénye is ez volt. Nem tépte szét... Megkérdezte a csendőrt, ki küldötte őt a levéllel. A csendőr elfogta, hogy

— Ugyan legyen esztek! — kiáltott rájuk Miska, amint közelükbe ért — legjobb lesz, ha egyikőtöké sem lesz az a seprő, hanem nekem adjátok.

— Igazad van — mondta a seprőt tartó boszorkány — inkább legyen a tied, mint ezé a sátán öreganyjádé — és ezzel derékon ragadta Miskát, felültette a seprőre s hipp-hopp, elnyargalt a seprő Miskával.

A másik boszorkánynak se kellett egyéb. Hirtelen megrázkódott s denevérré válva repült, kergette Miskát.

Ez se volt valami kívánatos multság. Három hétig éjjel-nappal nyargalt a seprő Miskával s ez végre nem bírva ki tovább, egy kertben leesett a seprőről és ott aludt másnap reggelig egy almafa alatt.

Nem lehetne mondani, hogy mégis nem volt szerencséje Miskának, mert éppen az édesanyja kertjében pottyant le a seprőről s volt öreme a szegény anyának, mikor az alvó fiuban ráismert az ő elveszettnek hitt fiára.

Nagy örömmel mindjárt ölbe kapta, bevitte a házába s polyába kötötte és beléféktette a neki készült böcsőbe s olyan buzdón kérte az Istent a böcső mellett, hogy felejtse el az ő okos fia minden tudományát és semmivel se legyen különb mint más gyerek, hogy az Isten ismét megállgattá a kérését s mikor Miska fölébredt, semmi egyebet nem tudott, mint sirni és újra csak sirni.

Burkus is előkerült valahonnét s mikor meglátta az ő siró gazdáját, elégedetten feküdt le a böcső mellett s nagy buksi fejében gyönyörűséggel gondolta el, hogy milyen jókat fog ő majd magában nevetni, mikor egynehány esztendő múlva az ő ostoba kis gazdája az ujjával bökdösi az ábécé betűit és tőle fogja kérdezni:

— Okos Burkus, mondd meg nekem, micsoda esodabogár ez a betű itt?

Persze, az öreg, okos Burkus tudni fogja, hogy az semmi más, mint: a nagy A-nak a kis fia.

Lux Terka.

KÜLÖNFELEK.

Poetasors.

Az erdőben barangoltam,
Éger-fehér akác ringott,
Mámorító köjt leheltek
Rózsák, szegfűk, rozsmaringok.

Bokor tövén fülemile
Átdött szívvel pibent halva,
Ajka nyitva, éppen akkor
Kezdett édes, csengő dalba.

a szomszéd kerület megyefőnöke, valami báró, ki itt a görgényi hegységekben vadászni szokott, személyesen adta át kézbesítésre.

Gálambodi gyanút fogott az ismeretlen ismerősre. Szinte várta a találkozást. Most, hogy találkozni akar, pár hét telt el, míg célt ért.

Az ismeretlen ur a Bölkényi-határ felé vezető vizmosáson jött lefelé. Gálambodi a vizmosás alatti tisztáson várta be.

— Névem Gálambodi Miklós, — mutatta be magát, — Nagy köszönettel tartozom figyelmeséget, ha ön eszközölte ki számomra a vadászati engedélyt, de visszahoztam mégis, hogy köszönhetel visszaadjam.

Az idegen elutasítást mozdulatot tett, midőn Gálambodi a sárga cédulát feléje tartotta.

— Névem báró Tekendorfer Roderik, volt császári ezredes jelenleg megyefőnök. En csak megbízásban jártam el; a megbízóm Radniszky Szaniszló azezredes, ha parancsolja az engedélyt visszaküldöm neki.

— Báró Tekendorfer Roderik! Radniszky Szaniszló! Az előbbiről olyan sokat hallott, az utóbbiról olyan sokat tudott Gálambodi, hogy habozni kezdett. Mind a két névnek kristálytisza fénye volt. Nem az üldözött vad nyomában csaholó kutyák. Nem a diadalmában dolyfős offenzív, mely sáros lábbal tapossa a legyőzöttet, hanem a császárnak egyenes tiszta és fényes fegyverei. Uri minden nemesebb emberi érzések és szabadsági a kötelesebbéretnek, mint maga a császár. Így ismerte őket...

— Vélem tart uram? kérdezte báró Tekendorfer Gálamboditól, megindulva a tisztáson.

Gálambodi csöndesen leeresztette karját és szőflaput, tusakodva önmagában kísérté báró Tekendorfert a tisztáson át a görgényi sóának felé. A sóának felett egy mezei ut vezetett el. A gondolatokba elmerült férfiak anélkül, hogy megállították volna, hogy a csapás mere vezet, egy más mellett szőflaput sokáig ballagtak.

Már csaknem Maroslaka felett voltak, már

Golyó érte, mikor dalolt
Tüzes, boldog szerelemlül.
Erdő bokra, réti virága
Friss dalától visszacsendül.

Rózsa, mályva, mind öt leste,
Szellő vitte dalát széjjel.
Dalolt, dalolt és hirtelen
Ráborult a sötét éjjel.

Alig hogy élt, pihenni tért.
S mégis boldog az a halott,
Kinek ajkán, szíve mélyén
Ki nem fogytak a friss dalok.

Nincs búsabb, mint a vén dalnok,
Aki jár-kel törve, kopva.
Elfogyott a dal szívéből,
Próbálgatja még titokba.

Próbálgatja, de hiába.
Nem csendül már szava dalba.
Rózsák, szegfűk másnak nyílnak,
Mást csókol az édes illat.
Él, de érzi: meg van halva.

Feleki Sándor.

Nyári divat.

Az idei divat különlegességei közül leginkább a kalapok szépsége ragad el bennünket. Mily gazdag változata a formáknak és milyen jól állanak viselőiknek!

Melyik szebb: az egészen lapos, „égett“ barna szalmakalap, amelynek díszét kevés vasalt bársony és ennek letűzéseül rézsut alkalmazott két tü adja? Vagy az a két egymásra illesztett lapból képezett kalap? Ez utóbbi lapjait selymousseline vagy bársonytekeres vagy egy virágfüzér választja el.

A picé, szerény mezei virágok rendkívül divatosak. A legelőkelőbb párisi virágüzletek kirakatai telve vannak a parasztos kosarakban felhalmozott, bokretába kötött vadvirágok garmadáival. Kék, rózsaszín, sárga és fehér színben látjuk őket ott heverni oly természetű utáztatban, mintha csak most kerültek volna oda a harmatos rétről.

Ezzel visszatérünk a mezei virágok édes poéziséhez, melynek nincs párja szépség és üdőség dolgában. Avagy talán nincs igazunk, ha azt állítjuk, hogy a netelejts, buzavirág, margaréta és pipacs természetes bájja páratlan a maga nemében?

Egyszerű, kerek szalmakalapot magunk is könnyen ékíthetünk, ha izléssel és ügyesen két-három vadvirágbokretát tűzünk a karimáira. Közbe pedig egy bársonyszalagból bogozott csokrot. Így minden egyszerűsége mellett is rendkívül kecses és fiatalos kalapot nyerünk, mely pompásan illik a moll-, karton- és pikéruhákhoz.

A mousseline de soie-dísz törékeny könnyed-

hallatszott a faluból a kutyák ugatása. A falu feletti erdő alján nyole szomorufüzfák között elejébe egy sirmelők aranyos betűi csillogtak:

Az elestet hősöknek és áldozatoknak, velők a haza szolgálatban hullatott verejtékének és vérének emelte az öreg árván maradt Lévi Elías.

Dávid

élt, hogy meghaljon dicsőséggel

Rozália

meghalt, hogy éjjen a háladatosak emlékezetében.

Gálambodinak valami átnyalalt a szívében. Vádolta önmagát, hogy házassága óta e sirtól úgy megfélekedezett. Leborult a sirtóra s hosszan és mélyen fohászkozott.

A sirmelőknek egészen friss virágkoszoru volt. Nem rég tehettek. Egy hetes is alig lehet. Kezébe vette a virágot... Ilyen virágai ninesnek e vidéken senkinek tél idén, csak az ő feleségének. Igen, egészen jól emlékezik... Ez a csokros szegfű ma egy hete még ott volt a Zelma ablakában... Tehát valaki gondolt a halottakra... Azután a virágot esőolta meg. A szürke, ködös égen kigyúlt egy csillag, fénye végigrezgett minden egyes virágon, megfürdött az illatában és azután megint visszahajlott. A finom női lelkek ölelése volt ez, Zelma innen felül és Rozália túl a felekeken... Virággal az élő, sugárral az elköltözött...

Mikor Gálambodi felállt a sirhalomról tekintete Tekendorfer báróra esett. Tekendorfer báró a sirtók talapatára lépett feltérdre ereszkedett, levette tiszti sapkáját, vadászfegyverét tisztelőve tartotta maga elé. Imádkozott. Azután újra felállt, feltette sapkáját, újra tisztelgett fegyverével és felépett a sirtók talapatárról.

— Ismerem a történetet, magam folytattam a vizsgálatot az öreg Lévi Elías ellen, szőlőt meghatottan Gálambodihoz. Verejtéke, vére csak dicsőséget hozhat homlokára, s dicsőséget ennek a földnek, melyben temetve van. Az ellenségeskedés nemzetek és királyok közt mindig csak mulandó, de a köteleesség áldozatainak dicsősége örök.

(Folytatása következik.)

seget kölcsönöz a kalapoknak, de mind a mellett teljesen megőrzi az eleganciát. Képzeljünk például rózsaszín mousseline de soieből kerekén szabott fodrokkal teljesen elborított kalapot! Mily habos, felhőszerű fejkék ez, mit csak könnyen tűz le két csillagformájú bársonyescokor.

A divatművészek — ruhakészítők dolgában — teljesen a kalapok poéziséhez alkalmazkodnak. Széles himzésű vászonruhák most a legkedveltebb ujdonságok. Az alsó szegélytől felfelé egészen térdmagasságig himzés adja e ruhák kerek, széles alját. Ezen ruhák egyikéhez vörös tafatával bélelt, velencei csipkéből szabott bolerót láttunk, mely összeállítás végtelen elegánsnak bizonyult.

A fűrdő-szezon forró nyári napjainak legkedveltebb szövete a piké lesz. És méltán! Öregnek, fiatalnak, szókének, barnának jól áll, szép és praktikus, mert a mosás eltávolítja róla a kirándulások porát és sarát.

A szoknyák határozottan ráncba rakottak, amely ráncok szorosan le vannak tűzve, azért csak keskeny, domboru csíkoknak látszanak.

Ernyőkben legdivatosabb a fehéralapú, virágos selyem. Rózsa, ibolya, azalea és mezei virágok vannak rajtuk kecses bokretákban s oly finom kivitelben elszórvá, mintha kézfestés lenne minden szírom. Nyelük fából, féméből és kristályból van. A festett fanyelek már nem divatosak. És semmi csokor, rojt vagy egyéb dísz sincs rajtuk.

Borus időben sokat fogják viselni azokat az ernyőket, amelyek nagyságára nézve az esernyőknek felelnek meg, bár világos selyemmel vannak behuzva. Ezek kettős célnak felelnek meg. Természetesen erős színeket kell választani, amelyeken nem látszanak meg az esőcseppek, például a vörös, narancssárga, fehér és különösen a kék. Ezzel a nagy, battiszt-vagy vászonernyőket is teljesen pótolhatjuk.

Ez utóbbiak is láthatók lesznek azonban, különösen a falun-nyaralóknál. E célra szép a sötétbarna vászonernyő, hármassal fodorral és eseresznyevörös vagy kék belléssel.

A fekete selyemtüll-boák még divatosak. A könnyű dudorokat créme vagy erős-sárga csipkék szegélyezik, ami nagyon kelves. De meg kell jegyeznünk, hogy ezek a boák nem valami tulnagykok és függők sem hosszuk. A forró nyári napok kivételével mindig nagy kedveltségnek fog örvendeni a fekete és fekete-fehér összeállítás.

A lakcipő diadalmasan megállja helyét a fehér és sárga cipők mellett. Csattokkal, csokrokkal ékítik őket.

A keztyűk kiválóan hosszuk, a szűk közelők fölé vagy a dudoros nyakig érők. Többnyire svéd bőrből készülnek. Divatos az ezüstszürke, gyöngyszín, sárga, testszín, de leginkább a fehér.

Az alacsony hajviselet lassanként elveszi a létjogosultságát a szélmalomhoz hasonló szárnyaktól, miket szépséges hölgyeink olykor óriás nagyságban raktak a fejük bubjára. Láttunk nagyon elegáns hölgyeket, akik legkevésbé sem vadászták a feltűnést s akiknek haja simán kettő volt választva, míg a kontyot alacsonyban, alig egy ujjal a nyakcsigolya fölé viselték. Így fésülködtek anyáink ugy 1880 táján és meg kell vallanunk, hogy e hajviselet nagyon megnyerte tetszésünket. Szemünknek meg kell szoknia e hajviseletet, mert a közel jövőben nagy tért fog foglalni. Szinte bízhatatlanként fogjuk találni, hogy valaha másként is fésülködöttünk. A hajnak széles hullámokban kell a homlok fölé emelkednie, míg két oldalt a fül mellett, apró fésűk tartanak két süttöt hajbödrot.

Mivel a németországi reform-párt részéről megindult a fűzőellenes mozgalom, érdekes lesz regisztrálnunk néhány tekintélyes francia divatlap véleményét e kérdésről.

— A fűzőről leghatározottabban állíthatjuk, hogy nélkülözhetlen alkatrésze a női toilletnek, amely nő hajt a szemérem és egészségtan szavára, az nem fogja elvetni soha. A varrónőnek épp úgy gondoznia kell alakját, mint az elegáns nagyvilági hölgynek. De mennyi szenvedéssel volt egybekötve eddig ez a gondozás. Ha egyik-másik gyöngö testét e páncélba szorította, mely kinoxta, minden mozdulatában akadályozta és szinte a levegőtől is megfosztotta tüdejét!

Szerencsére most véget ért a nők e századok óta annál mártírsága! Egy ideális fűzőt találtak fel, amely minden ízében az egészség szabályai szerint készült. Végtelen művészettel megalkotva, csakis a csipőhöz simul szorosan, nem tartalmaz semmi kemény alkatrészt és táguló szövet az anyaga. Feltartja a mellet, anélkül, hogy szorítaná, karcosvá teszi az alakot, anélkül, hogy megnehezítené a légzést, emésztést és vérkeringést. Hiszszük, hogy rövid idő múlva a világ összes hölgyei ezt az ideális fűzőt fogják viselni.

Eddig szól a párisi harsona. Kíváncsiak va-

gyunk, mennyiben fog beválni a feldicsért fűző. Mindenesetre kívánatos volna nőinkre nézve, ha beválnék!

s. b.

Asztalos Sándor özvegyének emlékiratai. A szabadságharc egyik hősnéje, Asztalos Sándor ezredesnek özvegye kiadta most Hamburgban emlékiratait. Asztalos Sándor a szabadságharc után külföldre menekült és sok társával együtt Gentben élt, ahol 1859-ben egy párbajban halálát lelta, özvegyen hagyva szép fiatal nejét, aki már akkor ünnepeket primadonna volt Németországban. Asztalosné sok kedves részletet mond el könyvében a maga művészi pályájáról, de főként magyarokra mégis az a rész a legérdekesebb, amely férjéről mond el egyetmást, a többi közt a következőket:

Asztalos Sándor ezredes 1849-ben a világios dráma után Hamburgba menekült, ahol Berndes kereskedőnél, a volt porosz konzulnál olyan barátságos menhelyet talált, hogy míg osztályosai a bujdosásban jobbra Angliába és Amerikába menekültek, ő Hamburgban maradt s később feleségül vette barátja és pártfogója nővérét: Elzát, aki a német színpad ünnepeit drámai énekesnője volt. Szeptember 7-ikén tartották meg az esküvőt Helgoland szigetén, ahova az osztrák rendőrség kémei előtt menekült. Innét a fiatal pár Párisba, majd Gentbe költözött. Csöndes boldogságban élt itt az egykori hős, jólétben. Festő lett, csak úgy a maga kedvtelésére, várva azt a szép napot, hogy hazájában újra megharsan a szabadság csatakiáltása. A sors úgy akarta, hogy Gentben, mely minden nemzet emigránsainak a gyűlöhelye volt, megismerkedett egy olasz ezredessel: Strelitzkyvel. Kártya-asztalnál szölköztek össze, minek párbaj lett a vége. Hiába volt a jóbarátok minden igyekezzete, hogy a fegyveres mérkőzést megakadályozzák. A párbaj 1859. február 10-ikén ment vége Genf közelében. Strelitzky golyója balszemén találta Asztalost, aki holtan bukott a pázsi. Ilyen tragikus vége lett a harminthárom éves, erőteljes, egészségtől duzzadó hősnék. Én Turinban halottam meg drága férjem szörnyű végét. A Blánki család vendége voltam ott, mert mellbeteg lévén, orvosaim tanácsára olasz ég alá mentem. Május 10-ike volt, nemzeti ünnepnap. A házakon lobogók lengtek, virág volt az utca, szönyeges minden erkély. Ezen a reggelen ajándékozott meg az ég egy gyermekkel!

— Fiu! — mondta az orvos, karomba fektetve a csecsemőt.

— Akkor van célja még az életemnek, sóhajtotta gyászoló szívem.

Asztalos Sándorné esztendőre Londonba utazott bátyjával, aki ott üzletet nyitott és kis fiával, aki az atya keresztnévét viseli.

Látogatás egy kínai kereskedőnél. A new-yorki Critic című folyóiratban mulatságos módon ecseteli Taylor Headlam egy kínai könyvkereskedésben tett látogatását. Több barátjával együtt elment egy pekingi könyvkereskedésbe és ez készséggel megmutatta a raktáron levő tudományos és szórakoztató műveket. E közben beszélt a Yong Lo encyclopaediáról, amely felánnyal könyvet foglal magában, mint a hány perc van egy hónapban. A kínai regényekről a következő beszélgetés folyt le:

— Vannak önnek valaminő regényei?

— Van elég, melyiket ohajlja?

— Mutassa meg a legjobb Standard-regényeket kínai fordításban.

A kereskedő elment és nemsokára visszatért egy csomó könyvvel. Aztán letette az egyik könyvet az asztalra; a címe Hung Lou Meng, vagy A vörös kamara álma. Azt mondta a kereskedő, hogy ez a regény megjelent angol, angol, német és más európai nyelven is. Aztán egy másik könyvet mutatott, amely gazdagon volt illusztrálva ügyes kínai fametszetekkel; ez volt a címe: Virágos kert a városban. A harmadik könyv, amelyet a kereskedő elővett, szép, kézi nyomás útján előállított régi példány volt. A diák háztüzelőben címmel, a negyedik könyv címe Hsi Hsiang Chi és hőse egy házasságtörő volt. És mind ezek a könyvek le vannak fordítva több európai nyelvre és semmi sincs bennük, amit — ezzel a társaságunkban levő nőkhöz fordult — amit a hölgyek el nem olvashatnának.

— És milyenek az önök többi regényei? — kérdeztük tovább.

— A legtöbb unalmas és frivol. Éppen a miatt a jobb családok tiltakoznak az ellen, hogy leányaik megtanuljanak olvasni. A kormány már többször elégítettett ily könyveket.

— Egyéb jó regényei nincsenek? — faggattuk tovább a kereskedőt.

— Még van egy történelmi regényünk, amely a klasszikusok mellett a legolvasottabb könyv az iro-

dalomban és a birodalomban. A címe: A három királyság története és szinte fájnak a fiuk.

A városi gyermek. Érdekes körkérdezt intézett nemrég egy hamburgi tanár 120 iskolás fiúhoz és ez alkalommal a következő tanulságos eredményre jutott: A 120 fiu közül, akik közül a legifjabb 12, a legidősebb 16 éves, 58 sohasem látott birkanyáját, 49-en csak a könyvekből ismerik az ekevasat, 70-en nem láttak ibolyát a mezőn, 90-en nem hallották soha a fülemile énekét, 89-en nem látták a hajnalhasadását, 33-an nem gyönyörködtek még a naplementében. A tanár ezt elmondva a következőket jegyzi meg: Az iskolásgyermek ismerik a színházakat, a hangversenyeket, tudnak kiállításról és muzeumokról, bazárokról és áruházakról, szíval ismerik a kultúra dolgait, de minden kultúra alapja, a természet teljesen ismeretlen fogalom előttük. Láttak már szakács-képzést is, de ha megkérdezték, hogy miképpen állítják elő a kenyeret, egy sem tud helyesen válaszolni. Rendkívül nagy élvezettel nézik, amint az állatkertben a vadállatokat táplálják, de nem tudják, hogy keresi táplálékát a feoske, hogyan iszik a veréb. Száz meg száz legközönségesebb dologról és tárgyról csak szavaik vannak, de helyes fogalmuk nincs róla.

Humor a háborúban. Egy boer farmer telepére nemrég beállított egy kis angol csapat egy tiszt vezetésével és a farmer közt a következő beszélgetés folyt le:

A tiszt: Parancsom van, hogy az egész takarmánykészletet, ami itt az ültetvényen található, vagy megvegyem vagy elégessem. Én el fogom égetni. Egésze el azonnal a takarmányt itt az udvaron.

A farmer: De hadnagy ur! Én...

A tiszt: Semmi de! El kell égetni!

A farmer: Ha ön minden áron úgy akarja, de...

A tiszt: Mars! Ne okvetetlenkedjék. A takarmányt el kell égetni.

Erre a farmer a legnagyobb lelki nyugalommal megjegyzi:

— Csak azt akartam önnek mondani hadnagy ur, hogy ezt a takarmányt megvette az angol csapatok élelmezési osztálya és nincs három órája, hogy meg is kaptam érte a pénzt.

A hadnagy ur elképedt e kijelentésre és a másik pillanatban már a kapun túl járt.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, június 1.

Gabonázlet. (Reich Jenő és társa cég jelentése a Budapesti Napló részére.) Az időjárás e héten emelkedő hőmérséklet mellett tulnyomóan derült volt. Csapadék csak szóróványosan, habár az egész országban fordult elő és csak rövid ideig tartott. A vetések fejlődése általában még mindig kielégítő, de sok helyen a rozsdá terjedése és a vetéseknek szárazság okozta visszamaradása felől panaszok érkeznek. Nevezetesen a buza szenvedett kárt a Bácska, Bánát és a Tiszavidék némely részeiben, míg a rozs átlagosan inkább kielégítő. A külföldön is több helyről panaszok érkeznek. Amerikából is kedvezőtlen jelentések érkeztek, melyeknek valódsága azonban még bevárható. Oroszországban a május első felében való időjárás kielégített és a várható eredmény téli buzában jó és jó közép között váltakozik. Nagyon kedvezőtlen hírek érkeznek azonban Németországból, hol nagy területeket kellett kiszántani és takarmányhiánytól is félnék.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően az irányzat továbbra is szilárd, de a forgalom csak szűk keretben mozog és az árviszonyok is csak csekély javulást mutatnak fel. Amerikában az üzlet nyugodtan kezdődött, később azonban kedvezőtlen hírekre és a látható készletek jelentékeny csökkenésére (a Bradstreets becslése szerint ca. 3,385,000 bushell) megszilárdult és árak az prompt buzában 1/4, későbbi szállításokra 1 c. emelkedtek. Angliában ugy a kereslet, mint kínálat csak mérsékelt volt és az árak általában irányzat mellett tartottak maradtak. Németországban az üzlet kedvezőtlen természetű hatása alatt szilárd volt és az árak is emelkedtek, utóbb azonban némileg visszaestek. A deport későbbi szállításokra továbbra is 2/4 márkát tesz ki. A francia piacok csak csekély javulást tüntetnek fel, dacára annak, hogy az időjárás még mindig nem volt teljesen kielégítő. Az orosz kínálat, tekintve a kedvező kilitásokat, tartósan bő. A többi kontinentális piacokon a hangulat ugyancsak valamivel kedvezőbb, a fogyasztási kereslet azonban csak mérsékelt maradt.

Nálunk a kereslet különösen a buza iránt emelkedő árak mellett jobb volt és takarmánycikkék is — árpa kivételével — némileg javultak.

Az üzleti forgalomról e héten a következőket jelenthetjük:

Buza a múlt heti nyugodt hangulat ellenében szilárdan alakult. Az üzlet már kezdetben szilárdan indult, mert a határidőpiac alakulása a malmokat élénkebb vételkedvre ösztönözte. A kereslet az üzlet további folyamán is tartott, annál inkább, mert a vetések fejlődéséről beérkező hírek nem elégtettek ki, a forgalom is nagyobb terjedelmet öltött, tételek épp úgy mint hajóru, könnyen volt elhelyezhető és a tulajdonosok állandóan magasabb követeléseket vihettek keresztül. Ággyenként 20—25 fillér javulás mutatkozott. Az össziforgalom 200.000 mm.

Rozs kezdetben el volt hanyagolva, míg később a szilárd buzaüzlet által beloyásolva, rozs iránt is jobb érdeklődés mutatkozott, habár a forgalom továbbra is csak mérsékelt maradt. Az árjavulás 5 fillért tesz ki és az árak 7.10—7.25 k. között budapesti paritásra és 7.30—7.35 k. között 3 óra helyben mozognak. Uj rozsban csak szóróványos üzlet volt, nagyobbára kisebb tételekben. Pestvidéki áruért júliusi szállításra 6.90, augusztusra 6.80 k.-ig fizettek budapesti paritásra. Nyíri rozst Kisvárdán július—augusztusra 7.17 1/2 k.-ig kötötték.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) csendes irányzatú maradt. A kínálat gyenge ugyan, a gyárosok azonban szintén csak mérsékelt érdeklődést tanúsítottak és az árak inkább esőkendők voltak. Helyben 6.65 k.-ig fizettek, — hízalóknál — kereslet esetén néhány fillérrel több is volt elérhető.

Zab ugy közepminőségű mint jobb árban csak gyengén van kínálva, míg a kereslet a helyi fogyasztás részéről valamivel jobb volt. Az irányzat így szilárd volt és az árak ca. 10 fillérrel javultak. Közepminőségű áru e mellett elnyíven részesült. Szin és tisztaság szerint 6.90—7.25 koronáig fizettek helyben.

Tengeri tiszavidéki állomásokról e hét elején el volt hanyagolva és 5 fillért vesztett; az érdeklődés utóbb azonban javult és az elvesztett árkülönbség is pótolható volt. Budapesti paritásra a forgalom elszállításra célokra gyenge volt és az árak 5.30—5.32 1/2 koronára között mozogtak, míg Kőbányán 5.45 koronáig fizettek. Szerb áruból Kőbánya részére ca. 10.000 méterháza kelt el 5.20—5.25 koronán, hajóból átvéve helyben.

Olajmagvak: Készáru káposztarepce nincs kínálva. Káposztarepce 1901. augusztusra 13.10—13.15 koronától leléle 12.87 1/2 koronáig jegyzett és ma 12.95—13.— koronával zárul; Uj bánáti repcében alig volt üzlet. Június—júliusra szállítandólag bánáti hajóállomásokról 12.— koronáért kínálnak. A mellékekben üzlet nincs; névleg vadrepce 7.—7.50, gomborka 14.—14.50 koronát jegyezz; lenmag 14.50, kendermag budapesti paritásra 10.— koronát jegyezz helyben.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lisztüzlet a hét elején nyugodtan indult meg, de a buzaárak emelkedése folytán az irányzat megszilárdult. A malmok ezek következtében nagy mennyiségeket adtak el és az árakat az összes fajtakban felemelték. A külföld is az eddigieknél nagyobb részt vett az üzletben és az engedélyezett árak inkább alkalmasak a malmok kielégítésére. A kőtések lebonyolítása rendes módon történik. A takarmánycikkék szilárdak és árak emelkedik.

Atlagos budapesti jegyzések 100 kilogrammonként, zsákostól Budapestben szállítva:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor.	24.60	23.60	22.70	21.80	21.50	20.10	20.10
		7	7 1/2	8			
		18.10	15.50	10.50			
		Finom korpa:		Goromba korpa:			

Ár: korona 9.— ————— 9.—

Ipar és kereskedelem.

A mezőgazdasági kiállítás. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a mezőgazdasági kiállításra két, könyvekkel telt üvegszekrényt helyeztetett el. A könyvek a földmívelési minisztérium kiadványai, s számuk is tekintélyes tanúságtétele annak a kultúrtevékenységnek, amelyet a gazdasági szakmóretetek terjesztése érdekében a minisztérium végöz.

Uj gazdasági egyesület. A Kézvívásárhelyen alakulóban levő gazdasági egyesület szervezkedő gyűlését még e hónapban megtartja. Az egyesület a földmívelés, állattenyésztés, gyümölcs- és konyhakertészet, méhészet és baromfitenyésztés ügyét karolja fel és így segít a gazdaságilag elernyedt székegy kisgazdákon. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter már most rendelkezésére bocsátotta a földmívelésügyi minisztérium összes kiadványait, ezenkívül különösen a méhészet, baromfitenyésztés, szóval az összes mellékgazdaságok körüli akciójában támogatására áll az egyesületnek. A szervezkedést dr. Mika Ottokár és Kiss Jenő végzik és főleg kisgazdák toborzására fordítják igyekezetüket.

Tenyészmárha-díjazás. A fehérmegyei gazdasági egyesület június 16-án Duna-Adonyban tenyészmárha-díjazást rendez, amelyre Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter 400 koronát utalványozott.

Magyar Folyam és Tengerhajós Részvénytársaság. A passai tárházban 1898. évi augusztus 1-jétől érvényes szabályzat és díszabáshoz és a regensburgi tárházban 1899. évi október 1-jétől érvényes szabályzat és díszabáshoz június hó 1-jén I. pótlék lép életbe, amely pótlék a szabályzat kiegészítését és módosítását tartalmazza.

A kassai közúti vasút vonalát 10.827 kilométer hosszúságban felső vezetékű villamos erőre akarja átalakítani a részvénytársaság. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter rendelkezése folytán a közgazdasági bejárás folyó év június 7-én tartják meg, amelyre a kassai városház tanácstermében reggel 9 órakor gyülekezik a bizottság.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1901. június hó 2-án.
Prevost Henrik vendégfelléptével.

A hugonották.

Nagy opera 4 felvonásban. Zenéjét szerette Meyerbeer. Szövegét írta Scribe. Fordította Nádasckay L. Személyek:

Valois Marg.	Pewny	De Nangis	Prevost
Valentine	Gyöngyné	Saint Bris	Váradi
Urbain	Palóczyné	De Nevers	Beck
Marcell	Ney D.	Tavannes	Dalnoki

Kezdeté 7 1/2 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ,

Vasárnap, 1901. június hó 2-án.

A jó falusiak.

Színmű 4 felvonásban. Írta Victorien Sardou.

Személyek:

Villepreux	Gyenes	Téillard	Gabányi
Morisson	Ujházi	Pauline	Alszei
Henrik	Dozsó	Marguerita	Ligeti
Floupin	Náday	Buisson anyó	Gyöngyné
Grincheu	Vizvári	Mariotte	Meszlányi

Kezdeté 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. június hó 2-án.

Másodszor:

Az ikrek.

Operett 3 felvonásban, előjátékkal. Írta M. Ordenneau. Fordította Molnár Ferenc. Zenéjét szerz. E. Audran. Személyek:

Boniface	Sziklay	Dechamps birt.	Mátrai
Gaudichard	Boross	Tourrette	Ódry
Gaudichardné	Sziklayné	Theodule	Palásthy
Gontran	Háthonyi	Filieres	Giréthy
Dechamps adj.	Dalnoki	Clara	1. ker.
Beauvisage	Füredi	Cécile	testvérek

Kezdeté 7 1/2 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. június hó 2-án.

D. u. 3 órakor mérsékelt helyarákkal.

A Vigszínház színészlelkolányai előadása.

A két árva.

Színmű 4 felvonásban, 8 képben. Írták D'Enery és Cormen. Fordította Vezéri Ödön. Zenéjét szerzette Debillemont.

Este:

Ocskay brigadéros.

Színmű prólogussal, 4 fely. Írta Herceg Feren. Személyek:

Ocskay László	Fenyvesi	Dilli	Delli
Tisza Iona	Szerényi	A palóc	Szerényi
Tisza Jutka	Nógrádi	Szörényi	Gál
Pyber	Hegedüs	Tarics	Bihari
Ózöröczy	Kazalicsky	Ocskay Sándor	Tapolczi
Jávorka	Góth	Königsseg	Balassa

Kezdeté 7 1/2 órakor.

ŐS-BUDAVÁRA

Ma a mulatóhely d. u. 3-kor nyílik meg. Nagyszerű új Varieté-műsor. **Bianca de Roches**

francia excentrique-duett. **Amalia Stone** **ZARINA** Amerikai énekes divája.

Krüger és Kirsten Tokaji négyes zeneközpont. Énekesnők és táncosnők és a többi szóródott különlegességek fellépéssel. **A nagy Varieté-színpadon két előadás.**

A mecsetteri színpadon magyar színtársulat. **Felváltva két katonazenekar.** **A Folies Caprice színpadán három előadás.**

Amerikai scating rinkt. Szerencsés zenekari kísérettel. **US! A legújabb székfoglalás gyermek- és felnőttek részére. US!**

TÖRPE-SZÍNHÁZ Horváth világhírű Midgets-csoportja, a világ legkisebb művészei külön színpadon, csekély belépődíj mellett. **Belépődíj 60 fillér.** Kedvezményes árú jegyek az összes díjhánytársadékból kaphatók.

ÁLLATKERT. Még csak rövid ideig látható a világhírű idomító

Mds. Alaska az ő nagyszerűen idomított tengeri fókáival és tengeri kutyáival naponta a délutáni órákban láthatók. **Belépődíj mint rendszeren.**

Dr. Budai féle **GYÖNGYVIRÁG-CRÉMÉ**

Apolja, szépíti az arcot, eltávolítja a májfoltot, a szeplőt, a pattanásokat, a bőrtöréseket és az arcnak bájt és üdőséget ad.

Próbátétele 50 fillér, nagy tégely 1.20.

BUDAPEST, Városi gyógyszerár Váci-utca.

Dr. Renner vizgyógyintézete bejáró betegek számára. Budapest, VII., Valeró-utca 4. (Telefon).

Alkalmazásban levő gyógyszerközök A tudományos vizsgálatok összes eljárásai, masszázsa, villám- és fényfűrés (elektrolízis), az elektromozás minden faja (galvanizáció, faradizáció, franklinizáció, elektromos masszázsa), hűtőközök (Psychrophor stb.).

SZÉNSAVAS FÜRDŐK (Nagyszámú eljárás, szívbetegségek számára). Kezelés alá vétetnek. Különböző ideg- és gerincbajok, ideges gröngegési állapotok: Álmatlanság, szédülés, a gyomor és belek renyhesége, időtti izületi és izomcsúsz. stb. Prospektus kívánatra. Árak mérsékeltok.

GMEHLING HERMANN csász. és királyi udvari szállító **bőr- és bőrbutor-gyára**

BUDAPEST, VII-ik kerület, Damjanich-u. 6

Bőrszékek, Támlányok, Mappák, Papirkosarak, Kályhaellenzők stb.

Régi nádszékek bőrrel bevonatnak.

Szépesség a nők győzelmé.

Lait de Maintenon és **Crème de Maintenon**

Ezt elérni csak Mme. Betty Schaefer szereplésével lehet. **Lait de Maintenon** és **Crème de Maintenon** a legjobb szépségápoló, az arcot tisztító fehérté teszi, évekkel fiatalít, kisimítja a ráncokat és reddőket, az arcbőrt finomítja és puhábbá teszi, és elfűli az összes bőrtöréseket. Nincs más szépség rizsopera. Egy üveg ára 2 korona. **Crème de Maintenon** a legjobb kozmetikai szer fiatal és idő arczára elérésére, előállítja a legfrissebb idő alatt a májfoltokat, a mitfresszerkeket, orvosságos és a bőr minden tisztáltságságát, megőríti az arcot és megőrzi a ráncosodástól. Crème de Maintenon-t minden hölgynek használnia kell. Egy tégely ára 2 korona. **Betty Schaefer, rektor. Wien. I., Wollzeile 5.**

Fizikai és diätetikus gyógyintézet

Topolschitz fürdő

(Posta: Schönstein, Cill mellett, Steiermark, Austria.)

Modern berendezéssel. Nagyszerű fekvésben. Olcsó árak. **GYÓGYIT: mindennemű látni bajnál, hosszadalmas idővelésnél és mindenféle gyengékedésnél.**

Az intézet az egész éven át nyitva van. Prospektusokat és felvilágosításokat díjtalanul ad a kezesőség vagy a Wien, VII., Mariahilferstrasse 31. sz. lakó tulajdonosa a fürdőnek. **Dr. Huttern Gusztáv, volt vezetője a Rizli A.-féle természet-gyógyintézetnek Malinerbrunn Feidoben (Krajna).**

HAGGENMACHER féle

Szelegény legények. A régi helyi romantikából való néhány elbeszélés, amelyet a régi újságírók gardájának ezen tehetséges tagja gyönyörű hamisítatlanul magyar nyelven anny közvetlenséggel írt meg, hogy igen élvezetes olvasmányul szolgál. Ára 2 korona, bérmentes küldéssel — a pénz előzetes beküldése esetén 2 kor. 20 fillér. Kapható Köves Béla könyvkiadóhivatalában, Veszprémben.

Várkonyi Dezső

HAGGENMACHER féle

PARIS 1900 GRAND PRIX

PALACZK SÖR

SZALON-SÖR

ERŐTELJES MALÁTADUS

SÖRFÖZDE SAJÁT TÖLTÉSE. MEGRENDELÉSI HELY: VÁRSI JORDA V. KÁDÁR-UTCA 5.

Általánosan el van ismerve, hogy nincsen párja az „Echo” fonográf hangerekeknek.

Sziveskedjenek a legkisebb próbatételekkel is az „Echo” fonográfokhoz. Nagy rakományunk az „Echo” fonográfokból méltos memóriákkal. Azonkívül különböző eredetű Edison „Standard” „Kor” és „Grand Concert” fonográfokból, utóbbi vendégelők és kávézóknak. Sziveskedjenek a legkisebb próbatételekkel is az „Echo” fonográfokhoz. Nagy rakományunk az „Echo” fonográfokból méltos memóriákkal. Azonkívül különböző eredetű Edison „Standard” „Kor” és „Grand Concert” fonográfokból, utóbbi vendégelők és kávézóknak.

„Echo” fonográf-társaság Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8.

A hét színházi műsora.

	Nemzeti színház	M. Kir. Operaház	Vigszínház	Népszínház	Magyar Színház
Hétfő	A dolovai nábob leánya	Operai vizsga	Ocskay brigadéros	Cirkuszélet	Az ikrek
Kedd	Az ibolyafaló	A hollyó hollandi	Ocskay brigadéros	Bibliás asszony.	Az ikrek
Szerda	A jó falusiak	Nincs előadás	Csak párosan	San-Toy	Az ikrek
Csütörtök	A bor	Lohengrin	Csak párosan	Kölcsonkért vologény	Az ikrek
Péntek	A megboldogult	Nincs előadás	Csak párosan	Kisasszony feleségem	Az ikrek
Szombat	A peleskei nótárius	Tannhäuser	Csak párosan	A kis szökevény	Az ikrek
d. u. Vasárnap este	Hamlet	A Nürnbergi mesterdalnokok	Csak párosan	Náni	Az ikrek

!! Magyar tollal írjon minden magyar ember !!

SCHULER JÓZSEF Első magyar acélírótoll és tollszár gyáranak kitűnő gyártmánya

ACZELÍRÓTOLL-GYÁR

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmúlhatatlanok és jóságuknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.

Különbösen ajánlatok: Dániel Ernőné 574 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám, 450 szám, 155 szám, 256 szám, 1878 szám.

Minden papírkereskedésben kapható.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. június hó 2-án.

A sárga csikó.

Népszínmű 3 felvonásban. Csepreghy Ferenctől. Személyek:

Bakaj A.	Szerdahelyi	Harasztos	Mátrai
Erzsike	Kúry	Gazi	Delli
Csorba	Szabó A.	Bagó	Ujvári
Agnes	Siposné	Hegedűs	Várdai
Laci, fiuk	Vidor	Bögös	Tollagi
Gelecséri	Németh	Klarinétos	Parányi
Peti	Raskó	Kecsesné	Izsóné

URÁNIA SZÍNHÁZ

Vasárnap, 1901. június hó 2-án.

A tánc.

Irta: Pekár Gyula. Zenéjét feldolgozta: Kern Aurél. Kezdetre 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1901. június hó 2-án.

Délután 3 óraker fél helyárakkal.

A felkímundó asszonyság.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Sardou Viktor. Fordították Fái és Makó.

Este:

Éjjel az erdőn.

Népszínmű dalokkal 3 felv. Irta Rákosi Jenő. Kezdetre 7 óraker.

VÁROSLIGETI SZÍNHÖR.

Vasárnap, 1901. június hó 2-án.

Délután 4-ker fél helyárakkal.

Uriel Acosta

Zenésített dráma 4 szakaszban. Gutzkow után magyar színrre alkalmazta Deröky Antal. Ze. éjét szerz. Király Péter.

Este:

Fokról-fokra.

Életkép 5 képm. zenével és táncokkal. Kezdetre 7 1/2 óraker.

WULFF EDE CIRKUSZA.

Ma vasárnap, június 2-án, d. u. 4 és este 7/8-kor:

2 kivételes előadás 2

Mindkét előadásban

bámulatraméltó vízi- és uszónutatóvnyok a felül-mulhatlan

UNTHAN-tól

az új szab. hidraulikusán elsüllyeszthető

5 méter mély manéges-ban. Továbbá a világon egyedi álló buvár-szarvas óriási ugrása. A dívat-számár, Wulff Ede igazgató legújabb idomító-művészete. Szalag-négyes, lovasgölya 8 hólyg és 8 ur. Benny Born az utólrhetetlen bohóc és fákyahajító.

Transvaali epizódok a boer-háboruból.

Holnap este 7/8-kor: nagy díszelőadás.

Fénykép!

6 drb Mignon 50 kr. 1 drb Kabinet 80 kr. 3 " Vízit 90 kr. 1 " kis Makart 60 "

Minden más nagyság a legfinomabb kivitelben, a legolcsóbb árak mellett. Vasár- és ünne-napon egész nap nyitva és felvételek esős időben is eszközöltetnek.

Rauch Ede fényképezési műterme

Budapest, VIII., József-körút 51.

Női ruhakelme,

vászon- és fehérenemű-üzletemet

IV., Kossuth Lajos-utca 15. szám alatt

„a három aranycsillaghoz“

oimezve megnyitottam. — A midőn a n. é. vevő-közönséget erről értesíteni szerencsém van, hivatkozva a Kalvin-téri üzletben évek hosszú során részesült sokoldalú bizalomra, bátorkodom a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő újonnan nyitott üzletemet szíves figyelmébe ajánlani. — Kiváló tisztelettel

Danczinger Mór.

Legújabb mintámból kívánatra készséggel küldök ingyen és bérmentve.

LIEBE sagra-da-bora

lédús, könnyű székélest előidőző emésztő-szer. — Biztos, kellemes hatás!

Anaemin

lédúsulhatatlan vérszegénységben és fárgaságban szenvedő személyeknek.

Vasfelvételnél emelkedő étvágy!

J. Paul Liebe Tetschen a/E

Saison vége miatt

rendkívül

LESZÁLLITOTT ÁR

Szent-Lőrinci

Porcellán fest. ipartelep

Teréz-körút 32. sz.

Dusan aranyozott és remek festésű (6 szem.)

Tea-készlet 3 frt 60.

Mocca service platauval 3 frt 75 kr. Függő lámpa 1 1/2 m. magas 4 frt 80 kr. Roppant nagy raktár (6 szem.) dísz

Étkező-készlet 6 forint.

Étkező, magas facon elegáns 8 frt 50 kr. Etk., Rococo, ibolya virág 10 frt 50 kr. Étkező, modern, minta nélküli csak szél. arany szeg. 12 frt 50 kr. Étkező 12 személyre 20, 30 és 35 frt.

Vidéki megrendelésnél kérjük a mintavirág-ját vagy színezetét megnevezni.

FANGO.

GYÓGYÍTÓ-INTÉZET

Budapest, VII., Aréna-ut 60.

Begöngyöltések baltagjai vulkanikus fangó iszappal

köszvény, izületi s izom-csusz, idegzsába (ischios)

női betegségek. Idült izadványok ellen Massage, svédromaszat. Begöngyöltések otthon is. Orvosi felügyelet. Prospektusok kívánatra küld az igazgatóság.

Telefon 54-51. Telefon 54-51

Graz. Graz.

Hotel „zur goldenen Birne“

a város központjában, a meráni parkkal szemben, a legszebb fekvésű szálló, újonnan kényelmesen berendezve. Villanyvilágítás.

HUTER J., tulajdonos.

Az elismert legjobb fényképezési apparátusok. Minta-füzetek Lechner fényképezési értesítéssel és árjegyzékkel ingyen. LECHNER R. (Müller Vilmos) s. és kir. udvari fényképezési műszergyár. — Másolóintézet amatórök számára. — Wiena, Graben 31.

Diszes ingaórák

5 évi jótállás mellett

részletfizetésre kaphatók

Polgár Kálmán

órák- és ékszer-üzletében

Budapest, Erzsébet-körút 29. sz. Vidékre árjegyzék bérmentve.

Szabadalmak minden államban bejelentve

Szenzációs találmány.

Oszt. szab. sz. 32012.

Regent

az egyedüli ékszer-tisztító-préparátum, melylyel a közönség ékszerét ónma a legszebben tisztíthatja, anélkül, hogy a foglalat rongálódne.

Brillánsok, dülények, gyöngyök, saphirok, brilláns-boutonok, és mindenféle ékszer. ugyint fémnemeskövek, Piérres de Strass fokozott fényt kapnak. Udvari és kamara-ékszerészeknél használatban.

Kapható minden drogistaánál és illatszerezsnél.

Főraktár az ékszerésznél, Bécs, II. Circusgasse 28.

ÁRAK: 1 nagy üveg tisztító kefével, 0,80 forint, tisztítóval és használati utasítással 1,20 forint, 1 kis üveg használati utasítással 1,20 forint.

Butor Szabadalmak

gyorsan és lelkiismeretesen kioszkösztöletnek.

Szabadalmak Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17.

Találmányok finanszírozása és értékesítése.

Védjegyek bejelentésének, Felvilágosítás díjtalan. Telefon 56-79.

hitelre

szolid árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Fővilágosítással szolgál

Varga Ignác

hitelfőnök

BUDAPEST,

IV., Koronaherceg-utca 2.,

butorraktárban.

A legújabb árjegyzéket több mint 386 képpel 25 krnak bérjében való beküldése ellenében franco küldjük.

SOK PÉNZT

kereshet minden intelligens egyén, ki sorjegyek részletfizetésére való eladásával az 1883. évi XXXI. t.c. értelmében foglalkozni óhajt.

Fleissig Sándor

BANKHAZA

Budapest, Erzsébet-körút 2.

A csoda

csak 1 frt 20 krért

(előzetesen beküldött 1 frt 30 krért bérmentve, utóvéttel 20 krrel több.) Ezen csodagórcsó előnye, hogy körülbelül 1000-szor nagyobb és pormentes, továbbá szorosan összerögzített állapotok és görcezőn nézve mintegy cserebogár nagyságúak. Nélkülözhetetlen a növény- és állattan tanításánál és végrehajtott háztartási eszközök az élelmiszerek megvizsgálására, vajjon baktériumok és a huzomok megvizsgálására, hogy trichinamentesek-e. A vízben élő infuzóákat, a melyek puszta szemmel nem láthatók, a górcsóval át vizsg. uszkálni láthatjuk. A górcsóhoz egy nagyszámú lenese rövidlátók számára van mellékelve, a melynek segítségével a legkisebb írást is előváshatjuk. Utasítást csatlakoztatunk.

górcsó

Schüller J. Bécs., II., Kurzbaugasse 4.

HOTEL „UNION“ SZÁLLODA

Budapest, az Operával szemben, étterem, telefon, villany-világítás.

Utazóknak kedvezmények.

KOHN HEILMANN és FIAI

Sport-, konyhai- és vadász-élelmények, gummi-köpenyek.

Legnagyobb választék vászonruhákban.

BIKSZÁDI GYÓGY-FÜRDŐ

Szatmár-megyében.

Megnyitás: június hó 3-én.

Ezen égvényes konyhasu savanyúvíz kitűnő hatású heveny és idült gyomorbélhurutban, a légző-szervek hurutos bántalmában, máj- és epebajokban, a vese- és húgyhólyag betegségeiben, aranyér, sárgaság és lépdagadtatásban; nyálka- és húgysav-aldó hatás tekintetében a budapesti kir. tudomány-egyetemen történt kísérletek szerint a legkitűnőbb égvényes savanyúvíznek bizonyult be. A fürdőben ivó-, fürdő- és belélegző-gyógymod, van azonkívül hidegvízgyógyintézet és savókúra. A beteg szórakoztatásáról kellemes gondoskodva van. A fürdő acetylén-világítással van berendezve.

Helyben:

orvos, gyógyszerár és posta.

Vasuti állomások:

Szent-Váralja és Técső,

hol kényelmes kocsik is kaphatók, honnan a fürdőbe 2 1/2 óra alatt lehet eljutni. Levélbeli megkeresésre mindenről készséggel szolgál felvilágosítással a fürdőigazgatóság.

Hazai Ipartermelők Ismertetője.

Ruházati ipar.

Legjobb egyenruhák, legszebb díszöltönyök, legolcsóbb liberáki, valódi olasz vivószerke, Tiller Mór és Társa cs. és kir. udvari szállítóknál Budapest, IV., Váci-utca 35. szám.

Szombathelyi magyar pamutipar, Doctör Hermann S. Szombathely. Gyárt nyers, fehérített és színes pamutárakat.

Wolfner Gyula és társa gyapjamosó Ujpesten.

Gép ipar.

Röck István Budapest, IX., Soroksári-utca 24 és Kelenföld. Gőzgépek, gőzkazánok, szivattyúk, hűtők, jéggépek, vízmű-, gőzmalmi, gőztégla-, olajgyári- és borszárti berendezések.

Beschner A. M. és fia, m. kir. udvari műcserzők, Budapest, VII. külső váci-ut 119. Erőcentvények, díszítőcentyek és szoboröntvények.

Sangerhauseni gépgyár magyarországi gyártelpe. Budapest, Külső Váci-ut 1443. Gyárt az összes mezőgazdasági iparok számára szükséges gépeket, főleg cukorgyári és szeszgyári berendezésekhez.

Kühne E. mezőgazdasági gépgyára Mosonban. Főraktár: Budapest VI., Váci-körút 57/A. Hungaria „Drill” és mindennemű gazdasági gépek.

Hirrmann Ferenc fémtöltő és erőcru gyár. Budapest, VII. Csányi-u. 9.

Miklóssy-féle acélműgyár Pelsőc. Gyárt mezőgazdasági, bányászati és vasúti szerszámokat. Árjegyzék kérésre.

Papír ipar.

Első magyar acélírótol, tollszár- és indigó másolópapírgyár. **Schuler József,** Budapest. Gyártelpe és iroda VI., Dalnok-u. 26. sz. Gyárt vegyi osztályában: Fényérzékeny negatív és pozitív másolópapírt és vízszat. Szabadalmazott indigó és színes másolópapírt. Rajzmaszólapírt és olajlapírt. Fénymásolókat azonnal eszközöltetnek: egy □ méter negatív 1 kor. 30 fill., pozitív 1 kor. 70 fill.

Butor ipar.

Tornatermek teljes berendezését és felszerelését vidékre is, elvállal a legelőnyösebben **Soffer Antal** ipartelepe Budapest IV., Karoly-utca 1, boltszám 12. Központi városához épület. Árjegyzék kívánatra ingyen.

Hirschler-féle székgyár Budapest, VIII. Baross-utca 135. Telefon 58-12. Nagy rakár és választék minden fajta ebédelőszékben a leggyorsabb kivitelig, egész borbáthuzattal, borbéttel, valamint nádúléssel. Legjobb kivitel. Kizárólag saját gyártmány.

Agg és üvegyipar.

Léderer Márton, Élesd (Biharm.). Tüzelő (chamotte) téglá, díszteglák piros és fehér, alagsóvövek, gyári kemény téglák, francia hornyolt tetőcserep, kütinó mész.

Hangszer ipar.

Thék Endre egyedüli magyar zongoragyáros **BUDAPEST, Üllői-ut 66. szám.**

hol nagy választék áll a t. közönség részére, különböző bel és külföldi fa-nemekből, német, francia és angol gépezettel a legmesszebbben jótállás mellett. Raktárak vidéken is.

Műszerek.

Polgár Sándor, m. kir. szab. nyert orvosi mű- és kötszerész, Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. sz. Jutányosan beszerezhető „hazai” saját gyártmányú servkötők, hátegyenesártók, ortopaediai-készületek, műláb, műkez stb. betegpótláshoz szükséges eszközök és tárgyak. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Élelmi szerek.

Weisz Mór és Társa l. gyula cognac és likörgyár, törköly és pálinka-főzede Gyulán (Békés megye). Mindennemű gyümölcsből párolt szeszos italok, cognac, szilviorum, likörök és rumok.

Vegyészeti ipar.

Magyar gyártmány tengerentúli termékekből praeparált természetes pálmák, sörkoszoruk pálmagömből összeállítva, parafa és nyírfafehéréből stb. különlegességek gyártása. **Fodor József, Szabadka.**

Bőr ipar.

Wolfner Gyula és társa bőrgyára Budapest, Gyári Ujpest. Iroda: VII., Karoly-körút 3. Ló-, juh-, gépzai és kispbőr, talp-, blankbőr, hajtó-, varró- és kötőszijak, hadfelszerelés cikkek.

Bőr, viaszkosvaszon és Linoleum

különlegességek
GYÁRI RAKTÁRA
NEUMAYER LIPÓT
BUDAPEST, FŐSZÉK: VI. VÁCI-KÖRÚT 1. FLOKUZLET: IV. DEBELY-UTCA 5.
LINOLEUM
az egészségügyileg legjobbnak elismert legolcsóbb és legtartósabb padlófedés, pormentes, neszfogó, ruganyos, hasadékmentes és tartósabb, mint bármely más padlózat.

Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság. Meghívó.

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaságk szavazatra jogosult részvényesit tisztelettel meghívjuk a társaságnak **1901. június 28-án délelőtti 10 órakor Budapestben,** a társaság helyiségében (V. Mária Valéria-utca 14. szám) tartandó

hatodik rendes közgyűlésére.

A tanácskozás tárgyal:

1. Az igazgatóság jelentése az 1900. üzletéről és az évi mérleg előterjesztése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásának eredményéről és a tiszta nyereség hováfordítására vonatkozó igazgatósági indítvány felől.
3. A mérleg megállapítása és a tiszta nyereség hováfordítása iránti határozathozatal.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjai részére adandó felmentvény iránti határozat.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi tiszteletdíjnak megállapítása.
6. A felügyelő-bizottság tagjainak választására.

A közgyűlésen való részvételre azon részvényeseknek van joguk, a kik a társaságnak legalább 50 (ötven) darab részvényét a még le nem járt szelvényekkel együtt nyolc nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál (Mária Valéria-u. 14. sz.) vagy a Magyar általános hitelbanknál vagy a Magyar leszámoló és pénzváltó banknál letették. Tisztelettel kérjük tehát részvényesinket, hogy részvényeiket letételéről gondoskodjanak.

A részvények számröndben összeállítva, a benyújtó által sajátkezűleg aláírt két példányban kiállított jegyzék kíséretében nyújtandók be. E jegyzéknek egy példányát az átvett pénztár az átétel elisméréseivel visszaadja a részvényeseket csak ezen elismervény visszazáraztatása mellett fogja a közgyűlés után a letétveknél kiadni. A közgyűlésre belépti jegyűl szolgáló igazolványokat a részvényeket átvett pénztár azonnal kiszolgáltatja.

Ha valamely részvényes szavazati jogát más szavazatképes részvényre akarja átruházni, a megbízott nevére szóló meghatalmazást az igazolvány hátán kitöltieni s aláírni tartozik.

A mérleg a felügyelő-bizottság jelentésével együtt nyolc nappal a közgyűlés előtt a társaság helyiségében a részvényesek rendelkezésére áll. Budapestben, 1901. május 31.

Az igazgatóság.

13.939. számhoz.

Pályázati hirdetés.

a pécsi m. kir. posta- és távirdaigazgatóság részére emelendő kétemeletes épület terveinek elkészítésére.

A pályázati feltételek a következők:

1. A pályázatban csak hazai műépítésszek és mérnökök vehetnek részt.
2. A pályázat titkos és csak 1:200 léptékben készített tervvázlatokra iratlik ki melyekhez a műszaki leírás és egy hozzávetőleges költségvetés csatolandó, mely utóbbi az épület által elfoglalt köbterület alapján legyen számítva.
3. Az építési összeg 320.000 koronát meg nem haladhat, mely összegben azonban a csatornázási, villanyvilágítási, fűtési és szellőztetési berendezések költségei is befigyeltetnek.
4. A pályázók kötelesek minden emeletornak egy alaprajzát, az épület mindenik homlokzatáról egy-egy homlokzati rajzot és a tervezet megértésére szükséges metsztervjazokat benyújtani.
5. Az építési program és a teleknak a lejtmerítési adatokat is tartalmazó helyszínrajza a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium VII/6. ügyosztályánál (II. kor. Albrecht-ut 3-5.) és a pécsi m. kir. posta- és távirdaigazgatóságnál szereshetők meg.
6. A pályatervet benyújtásának határideje

1901. év június hó 30. napjának d. e. II órája.

7. A pályatervet lepecsételve jelölés levelek kíséretében a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium segédhivatalának igazgatóságánál elismervény ellenében nyújtandók be.

8. A kiírt határidő nem hosszabbíthatik meg és azontul beérkező tervek figyelembe nem vétetnek.

9. A három legjobb tervvázlatra kiírt pályadíjak közül az első díj 1200 koronában, a második 800 koronában és a harmadik 600 koronában van megállapítva.

A nem díjazott pályatervet bármelyike a kinstár részéről 300 koronáért megvehető.

10. A pályadíjak a beérkezettek között viszonylag legjobbnak talált három műnek mindenesetre kiadandók, kikötöm azonban, hogy a díjazott tervvázlatok bármelyikét fogadassam el a kivitel alapjául vagy esetleg azoktól egészen el is tekinthessek.

11. A díjazott és a kinstár által megvett tervek a kinstár tulajdonát képezik. A nem díjazott, illetve meg nem vett pályaművek a fölbontatlan jelűs levéllel együtt a benyújtáskor kapott elismervény visszazáraztatása ellenében a szerzőknek vissza fognak adni.

12. A pályatervet nyolc tag bíráló-bizottság fogja elbírálni, melynek itélete végérvényes. Ezen bíráló-bizottság követezőképpen fog összeállítani: öt tag (beleértve az elnököt is) a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium VII. szakosztálya és a pécsi m. kir. posta- és távirdaigazgatóság részéről. két tag a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium II. szakosztálya részéről és egy tag a magyar mérnök- és építészegylet részéről. Budapestben, 1901. évi május hó 22-én.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvességében sok a kalcium és a kalcium hiánya miatt a fiatalok könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretetik. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapot megsejtsék. Kell lenni valakinek, a ki a fiataloságot a neki letről jókarral, ószintén és behatón felvilágosítsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajait bátran, tartózkodás nélkül és bizalommal elmondhassák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpanaszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a neki előre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már meglevő bajokot is tud segíteni, akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése.

Ilyen magasosztos hivatású és erre való Dr. Palóc v. kórházi orvos, specialista országos híri intézet (Budapest, VII. Kerépesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a neki letről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedve megvizsgáltnak, idegi megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a koragyaktól, lelki kinyai megszűnnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegon biztos és teljes eredménnyel használt gyógymódonál fogva a monarkiaában utótró és egyedül álló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Palóc az ő specialis gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is a bukások sebeket, hűgyszó, hólyag, ideg- és hátérgény-bajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbjait, magómlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), aranyeret, bőrbetegségeket és a női nemű szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármilyen oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szivesen adnak leveleire kimerítő, titoktartó választ (a levelehez csak választóbejegyzést kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszereskről is gondoskodik. Rendelés naponta délelőtti 10 óratól délután 6 óráig (vasárnap 4-ig).

Cím: Dr. Palóc v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerépesi-ut 10.

BERGER-féle GYOGYÍTÓ KÁTRÁNY-SZAPPAN

tekintélyes orvosok ajánlják, Európa legtöbb Államában fényes sikerrel alkalmazták

mindennemű bőrküütes

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kosa s előtti kitérők, ugyszintén orr-rezesség, óivar, fűgység, Hűgyszó, fej- és szakkállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányzappan tartalmazza a fakátrányt 40%-ot és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányzappanoktól lényegesen különbözik. Csakos elkerüléséért hátróztott Berger-féle kátrányzappan megrendelése s az ismert védjegyre való figyelmeztetés kérietik. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmazták a kátrány-zappan helyett a Berger-féle gyógy-kátrány-kézzappan. A gyengébb kátrányzappan az

ARCIBŐR TISZTÁTLANSÁGAI

eltávolítására, a gyermeknekneq valamennyi fejbetegségei ellen fölülmulhatatlan bőrtisztító, mosó és fűrdőzappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glicerin-kátrány-zappan

35% glicerin tartalommal és finom illattal. Az minden fajta használati utasítással együtt darabonként 35 kr. 6 darab 1 ft 90 kr.

A többi Berger-féle zappanokból különösen kiemelendők: Boncoe-zappan a bőr finomítására, borax-zappan pattanások ellen, carbol-zappan a bőr simítására himbő-belyegek ellen, mentol-terazsók zappan, Berger-féle fenyőfűrdő-zappan és fenyő-pipere-zappan. Berger-féle gyermek-zappan a szenge kor részére (25 kr.)

Berger-féle Petrosulfoi-zappan

rezes orr, küütes, bőrvizettség és arcrovóság ellen, seplő-zappan igen hatáos (75 kr.)

Berger-féle kőnes tejszappan

milfteszor és arulástalanul ellen. Tannin zappan láb-izületi betegségekre alkalmas

Berger-féle fogszappan kücsőg

1. sz. rendez fogaknak, 2. sz. fogínygyöknek. Ár 30 kr. a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle zappanoktól illetőleg utalunk a rőpórtókra. Csak Berger-féle zappanokat kell kőzni, miután azáltal hatástalan utasítók vannak. Gyár és főraktár:

G. Heil & Comp. Troppa

Érdemlelletl kintitelve a nemzetközi gyógyszerkiállításon Bécsben 1889 Budapestben nagyban és kitüntetések kapható: Török József gyógyszerárban, Király-utca, Tallmayer és Sallta, Koehmeister Frigyes utóda, Detsinyi Frigyes, Detsinyi Károly, Waltersdofor Pál, Kerépesi-ut, Norada Nándor, Molnár és Moser, Láng Gusztávval, továbbá a következő gyógyszerárban: Bayer A., Farsz-féle Győz. Kís J. dr. Jarmal, Petró Ottó, dr. Erzsébet, Emdorfer G. és többi budapesti és Magyarországon egyéb városokban levő gyógyszerárakban.

Magyarországban is a legismertebbek és leginkább használtak, mert munkaképességükkel a legjobb munkabizonyítók

Emmerich
Kávé-
pörkölkök

SZÁLLÍTHATÓ 3, 5, 8, 100 kg. Gratiatlon nagyágban. Kész és gépészemre. Legjobb szerkezetek szab. gyorspörkölkök kintővel, páramentesen pörkölnék és páramentesen hűtőnek. Ezen sz. gyorspörkölkök kész. üzem. Munkagyors kávé, fűszor, győzfű-stb. örök.

Több mint 44.000 darab készült.

Emmerich gépgyár és vasöntő van Gölpen Lensing & von Gimbom EMMERICH, RHEIN.

KÉZIMUNKÁK

hímző-anyagok és hímző-szövetek rendkívül nagy választékban, szabott, gyárti árakon kaphatók

BÉRCZI D. SANDOR
kézimunka-nagyiparosnál, Budapest, Király-utca 4. sz. Képes árjegyzékem 1725 eredeti kézimunkarajzát kívánatra bérmentve küldöm.

Victoria. hímzőgép. I. 8 kor. II. 6. Point-Lace munkák és az abhoz tartozó összes anyagok rendkívül nagy választékban vannak raktáron. Mintákkal szívesen szolgálok.

